

“Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4-cü maddəsinə əsasən və “Bakielektrikşəbəkə” səhmdar cəmiyyətini idarə etmək hüququna dair Müqavilə”nin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 7 noyabr tarixli 597 nömrəli Fərmanının 3-cü bəndinin beşinci abzasının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyinin İqtisadi İnkişaf Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi və Ədliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri **A.RASİZADƏ**

Bakı şəhəri, 2 fevral 2005-ci il
№ 18

Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin
2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli
qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

Elektrik enerjisindən istifadə

QAYDALARI

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR^[1]

1.1. Bu Qaydalarda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənalara ifadə edir:

dövlət elektroenergetika müəssisəsi (vahid dövlət elektroenergetika sistemi) - vahid mərkəzdən idarə olunan yüksək gərginlikli (110 kilovoltndan yuxarı) ötürücü elektrik şəbəkələrinin, onların dispetçer idarəetmə vasitələrinin və ona tabe olan enerji istehsalçıların birliyi;

enerjitəchizatı müəssisəsi - ~~xüsusi~~ icazə əsasında əhəlinin və digər istehlakçıların elektrik enerjisi ilə təchizatına təminat verən hüquqi şəxs;^[2]

müstəqil enerji istehsalçısı - dövlətə, müxtəlif təsərrüfat sahələrinə və özəl təşkilatlara mənsub olub, onlara məxsus enerji şəbəkəsi ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və ya enerjitəchizatı müəssisələrinin vasitəsilə istehlakçıları elektrik və istilik enerjisi ilə təchiz edən hüquqi şəxs;

elektrik enerjisi istehlakçısı - müqavilə əsasında elektrik enerjisini satın alan və ondan elektrikqəbulediciləri vasitəsilə istifadə edən hüquqi və ya fiziki şəxs;

abonent (əsas istehlakçı) - elektrik qurğuları enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkələrinə qoşulmuş və elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini enerjitəchizatı müəssisəsi ilə bağlayan istehlakçı;

subabonent -elektrik qurğuları abonentinin (əsas istehlakçı) elektrik şəbəkələrinə qoşulmuş istehlakçı;

məişət abonent (əhali) - yaşayış binalarının mənzillərində, yataqxanalarda, ~~xüsusi~~ yaşayış evlərində, həmçinin bağlarda, şəxsi qarajlarda məişət məqsədləri üçün elektrik enerjisindən istifadə edən istehlakçı;^[3]

sifarişçi – elektrik şəbəkəsinə qoşulması nəzərdə tutulan tikinti obyektinə və ya tikinti obyektinin yerləşdiyi (yerləşəcəyi) torpaq sahəsinə mülkiyyət və digər əşya hüquqları əsasında sahiblik edən şəxslər;^[4]

elektrik qurğuları - elektrik enerjisinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi və paylanması üçün lazım olan avadanlıq və onlara aid tikililər;^[5]

elektrik şəbəkəsi - birgə fəaliyyət göstərən müxtəlif gərginlikli transformator yarımstansiyalarından, paylayıcı qurğulardan, kabel və hava elektrik veriliş xətlərindən ibarət olan elektrik qurğuları;

paylayıcı qurğu - elektrik şəbəkəsinin bir hissəsi olaraq, istehlakçılara elektrik enerjisini çatdıran elektrik qurğuları;

balans mənsubiyyəti sərhədi - dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsi ilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında, abonent ilə subabonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti ilə müəyyənləşdirilən ayırma nöqtəsi;

zəmanətli tarif - elektrik şəbəkəsinə verilən elektrik enerjisinin hər kilovat-saatı üçün dəstək mexanizmi çərçivəsində bərpa olunan enerji mənbələrinin əraziləri üzrə hərrac və ya birbaşa cəlbətmə yolu ilə müəyyənləşdirilmiş istehsalçılara münasibətdə müəyyən edilən tarif;^[6]

tikinti obyekt – tikinti fəaliyyəti prosesində yaradılan və ya yaradılmış bina və ya qurğular;^[7]

sayğacın qoşulma sxemi - sayğacın normal işini təmin edən, bir-biri ilə əlaqələndirilmiş elektrik komponentlərinin (ölçü transformatorları və naqillər) qoşulma ardıcılığı;

qoşulma aktı – tikinti obyektinin elektrik şəbəkəsinə fiziki qoşulmasını təsdiq edən sənəd;^[8]

reaktiv güc əmsalı (tgφ) - reaktiv gücün (və ya enerjinin) aktiv gücə (və ya enerjiyə) nisbəti;

reaktiv gücə məsul abonent - istehsal, dəmir yolu, elektrifikasişdırılmış şəhər nəqliyyatı, kommunal təsərrüfatı və meliorasiya obyektlərinə aid abonent və tələb olunan gücü 150 kVt-dan yuxarı elektrik qurğuları olan digər abonent (məişət abonent istisna olmaqla);

maksimum yük saatları - elektroenergetika sistemində elektrik enerjisinin gün ərzində ən böyük həcmdə istehlak olunduğu saatlar;

minimum yük saatları - elektroenergetika sistemində elektrik enerjisinin gün ərzində ən az həcmdə istehlak olunduğu saatlar;

aktiv istehlakçı - elektrik enerjisini istehlak etməklə yanaşı, bərpa olunan enerji mənbələri hesabına gücü 150 kVt-a qədər (150 kVt da daxil olmaqla) elektrik enerjisi istehsal edən hüquqi və ya fiziki şəxs.^[9]

1.2. Bu Qaydalar “Enerji resurslarından istifadə haqqında”, “Elektroenergetika haqqında”, “Energetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və digər qanunvericilik aktlarına əsasən tərtib edilmiş və dövlət elektroenergetika müəssisəsi, enerjitəchizatı müəssisələri, müstəqil enerji istehsalçıları, elektrik enerjisi istehlakçıları arasındakı qarşılıqlı münasibətləri müəyyənləşdirir. Bu Qaydaların icrası tabeliyindən, mülkiyyət formasından, maliyyə mənbəyindən asılı olmayaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsi, enerjitəchizatı müəssisələri, müstəqil enerji istehsalçıları və elektrik enerjisi istehlakçıları üçün məcburidir.

1.3. Enerjitəchizatı müəssisəsi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi əsasında dövlət elektroenergetika müəssisəsindən, yaxud müstəqil enerji istehsalçısından elektrik enerjisini satın alır və onu istehlakçılara satır. Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanmalıdır.

Bu müqaviləyə elektrik şəbəkəsinin balans-mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti aktı əlavə edilir.^[10]

Elektrik enerjisinin alqı-satqı müqavilələri bu Qaydalara əlavə edilmiş birtipli müqavilələrə (1-5 nömrəli əlavələr) uyğun bağlanmalıdır.

Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə elektrik stansiyaların istismar edən müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerji təchizatı müəssisəsi arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısına dair müqavilələrdə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla, bu

Qaydaların müddəalarından fərqli müddəalar nəzərdə tutula və həmin alqı-satqı müqavilələri bu Qaydalara əlavə edilmiş birtipli müqavilələrdən fərqli formada bağlanıla bilər. ^[11]

1.3-1. Müstəqil enerji istehsalçıları ilə istehlakçılar arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısına dair müqavilələr bu Qaydalara əlavə edilmiş birtipli müqavilələr nəzərə alınmaqla fərqli formada bağlanıla bilər. ^[12]

1.4. Abonentin (əsas istehlakçının) şəbəkəsinə qoşulmuş istehlakçılar (subabonentlər), elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini onunla bağlayırlar. Abonent ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində və bu müqaviləyə əlavədə onun şəbəkəsinə qoşulmuş subabonentlər haqqında məlumatlar, o cümlədən idarənin adı, elektrik enerjisi istehlakı, hesablaşma elektrik sayğacları, tarif və digər məlumatlar göstərilir (9 nömrəli əlavə).

Enerjitəchizatı müəssisəsi bilavasitə subabonentlə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini bağlaya bilər. Enerjitəchizatı müəssisəsi bilavasitə subabentlə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini bağladığıda, subabonentin elektrik enerjisi sərfi və ona aid tranzit elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) əsas istehlakçının sərfindən çıxılmalıdır.

1.5. Girişləri enerjitəchizatı müəssisəsinin balansında olan istehlakçıya məxsus paylayıcı qurğulardan iki və daha artıq başqa istehlakçıya elektrik enerjisi verildikdə, enerjitəchizatı müəssisəsinə onlarla bilavasitə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini bağlamaq və elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar aparmaq hüququ verilir. İstehlakçının paylayıcı qurğusundan enerjitəchizatı müəssisəsinin balansına verilməsi mövcud qanunvericiliyə uyğun həyata keçirilir.

1.6. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların, istehlakçıların tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 3 noyabr tarixli 399 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması və ya əlavə enerji (güc) alması Qaydası"na uyğun olaraq həyata keçirilir. ^[13]

1.7. Bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində elektrik enerjisi istehsalçısının seçilməsi qaydası, habelə bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində hərrac və ya birbaşa cəlbəmə yolu ilə seçilmiş elektrik enerjisi istehsalçısı ilə bağlanılan müqavilələrin xüsusiyyətləri və şərtləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyənləşdirilir. ^[14]

1.8. Müstəqil enerji istehsalçısının bərpa olunan enerji mənbələrinin ərazisində tikinti obyektlərinin şəbəkəyə qoşulmasına dair texniki şərtlər müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerji təchizatı müəssisəsi arasında bağlanmış şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi ilə müəyyən edilir və bu zaman şəbəkəyə qoşulma həmin müqavilənin tələblərinə uyğun həyata keçirilir. ^[15]

1.9. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, enerjitəchizatı müəssisəsi və reaktiv güc məsul abonent elektrik şəbəkəsinə qoşulma nöqtəsində reaktiv güc əmsalını bu Qaydaların 10 nömrəli əlavəsində göstərilən maksimum (tgφmax) və minimum (tgφmin) qiymətləri intervalında (tgφmin ≤ tgφ ≤ tgφmax) saxlamağa borcludurlar. ^[16]

2. ELEKTRİK QURĞULARININ ŞƏBƏKƏYƏ QOŞULMASI ÜÇÜN TEXNİKİ ŞƏRTLƏR ^[17]

2.1. Yeni, yaxud yenidən qurulan, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücü artırılan, həmçinin enerji təchizatı sxemini dəyişən istehlakçıların (sifarişçilərin), o cümlədən məişət abonentlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və elektrik şəbəkəsinə qoşulması qaydaları və onlara dair tələblər Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 27 avqust tarixli 234 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İstehlakçıların elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydaları"na, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 4 aprel tarixli 1313 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər (150 kVt-da daxil olmaqla) mövcud 0,4 kV-luq şəbəkədən) olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası"na və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 24 iyul tarixli 326 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Məişət abonentlərinin mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması (mövcud 0,4 kV-luq şəbəkədən) üçün texniki şərtlərin, layihə sənədlərinin hazırlanması və verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması Qaydası"na əsasən müəyyən edilir. Müstəqil enerji istehsalçısının bərpa olunan enerji mənbələri üzrə elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulmasına dair texniki şərtlər müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerji təchizatı müəssisəsi arasında bağlanmış şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi ilə müəyyən olunur və bu zaman şəbəkəyə qoşulma həmin müqavilənin tələblərinə uyğun həyata keçirilir. ^[18]

2.2. Obyektin elektrik şəbəkəsinə qoşulması haqqında texniki şərtlərdə aşağıdakılar göstərilir. ^[19]

2.2.1. qoşulma nöqtələri (yarımstansiya, elektrik stansiyası və ya elektrik verilişi xətti), obyektin qidalandırma hava və ya kabel xətlərinin hansı gərginliyə hesablanması, qoşulma nöqtələrində gərginliyin gözlənilən səviyyəsi, ayrı-ayrı hallarda istilik enerjisinin istehlakına tələbat olduğda, qidalandırıcı istilik şəbəkələri sxeminin variantlarının işlənilməsi;

2.2.2. yeni obyektin yaranması ilə əlaqədar (məişət abonentini istisna olmaqla) qoşulması nəzərdə tutulan gücə müvafiq olaraq mövcud şəbəkəni gücləndirmək haqqında əsaslandırılmış tələblər (naqilin en kəsiyinin artırılması, transformatorların gücünün artırılması və ya dəyişdirilməsi, ehtiyat yuvaların quraşdırılması və s.);

2.2.3. qısa qapanma cərəyanlarının hesabət hədləri (ustavka), rele müəhafizəsinə, avtomatikaya, rəbitəyə, izolyasiyaya və ifrat gərginlikdən mühafizəyə verilən tələblər;

2.2.4. elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərinə, reaktiv gücün kompensasiyasına və istehlakına verilən tələblər;

2.2.5. elektrik enerjisinin ucotuna olan tələblər;

2.2.6. Azərbaycan Respublikasında qüvvədə olan standartlara (bundan sonra — standartlar) uyğun elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət edən cihazların, elektrik şəbəkələrində və elektrikqəbuledicilərinə enerjinin keyfiyyətini təmin edən stabilizəedirmə qurğularının quraşdırılmasına xüsusi tələblər;

2.2.7. qidalandırma xətlərinə qoşulmuş elektrik qurğularına olan xüsusi tələblər (ehtiyat qidalandırmanın və girişdə avtomatik mühafizənin vacibliyi, qidalandırıcı xətlərin paralel işləməsinin mümkünlüyü, enerjisistemdə güc çatışmazlığı yarananda, elektrik qəbuledicilərinin məsul yüklərinin elektrik təchizatını təmin etmək məqsədilə ehtiyatı olan qidalandırma xətlərinə ayırma);

2.2.8. istehlakçıların sutkalıq yük qrafikinə tənzimlənməsinə olan tələblər;

2.2.9. müəssisənin, binanın, qurğunun layihəsində (işçi layihəsində) elektrik qurğularının istismarının təşkilinə dair layihə qərarlarının hazırlanması üzrə tələblər;

2.2.10. elektrik enerjisinin istehlakı və yüklər haqqında əsas perspektiv məlumatları göstərməklə, istehlakçının şəbəkəsinə qoşulmuş subabonentlərin siyahısı.

2.3. Texniki şərtlərin yerinə yetirilməsi sifarişçi və layihəçilər üçün məcburidir. Texniki şərtlərin qüvvədəqalma müddəti sənaye tikintisi üçün sahə ayrıldıqda və ya yaşayış obyektləri tikintisini, habelə əlavə sahə tutmadan müəssisə və qurğuların yenidən qurulmasını layihələndirmək haqqında tapşırıq hazırlandıqda müəyyən edilir və bu müddət texniki şərtlərdə göstərilir. Göstərilən müddət mövcud normalara əsasən müəssisə, bina, qurğu, onun növbələri və ya ayrı-ayrı istehsalat tikintilərinin layihələndirilməsi və tikilib başa çatdırılması üçün müəyyən olunmuş müddətdən az olmamalıdır. Bir qayda olaraq, texniki şərtlərin qüvvədəqalma müddəti iki il müəyyən edilir. Texniki şərtlərin qüvvədəqalma müddəti keçdikdə, sifarişçi və ya layihəçi həmin şərtləri verən təşkilatla onun müddətinin uzadılması məsələsini həll etməlidir. ^[20]

2.4. Müəssisənin, binanın, qurğuların, onların növbələrinin və ya ayrıca istehsalatın layihəsinin texniki şərtlərə, "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"na və digər normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğu texniki şərtləri vermiş təşkilat və Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən baxılır və razılaşdırılır. Layihə razılaşdırıldıqdan sonra texniki şərtlərin müddəti keçdikdə, onun təkrarən razılaşdırılması tələb olunmur. Ayrı-ayrı hallarda müəssisəni, qurğunu, onun növbəsini və ya hər hansı bir istehsalatı layihələndirdikdə, razılaşdırılmış layihə qərarından və texniki şərtlərdən kənara çıxmaq lazım gəlsə, onda bu kənaraçıxma həmin təşkilatlarla yenidən razılaşdırılmalıdır. Baxılan tikinti layihəsində texniki şərtlərdən və ya mövcud normativ sənədlərdən kənaraçıxma halları aşkar olunarsa, texniki şərtləri vermiş təşkilat və Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən sifarişçiyə tikilən obyektin elektrik şəbəkəsinə qoşulmasından imtina edilməsi haqqında əsaslandırılmış məktub göndərilir. ^[21]

2.5. Sifarişçi layihəçinin iştirakı ilə obyektə tikinti işlərinə başlamazdan əvvəl, texniki şərtləri vermiş təşkilat və Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə müəssisənin, binanın, qurğunun, onun növbələrinin və ya ayrıca istehsalatının layihəsinin müvafiq fəsillərini və işçi cizgilərini təqdim edir. Texniki şərtləri vermiş təşkilat və Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi on gün müddətində qəbul olunmuş tikinti layihəsinin texniki şərtlərə, "Elektrik qurğularının

quraşdırılması qaydaları"na və digər normativ sənədlərin tələblərinə uyğunluğunu araşdırır və layihəni razılaşdırır. ^[22]
Ayrı-ayrı hallarda əlavə araşdırma tələb olunarsa, göstərilən tikinti layihəsinin baxılma müddəti bir aya qədər artırıla bilər. ^[23]
12.5.1. Zəmanətli tariflər "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9.3-cü maddəsinə uyğun olaraq müəyyən edilir. ^[23]

3. ELEKTRİK QURĞULARININ İSTİSMARA BURAXILMASI

3.1. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerji təchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların, istehlakçıların, o cümlədən subabonentlərin bütün yeni, yenidən qurulan, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücü artırılan və enerji təchizatı sxemini dəyişən elektrik qurğuları "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"na, tikinti normalarına və başqa texniki normativ hüquqi aktlara uyğun yerinə yetirilərək, müəyyən edilmiş qayda üzrə razılaşdırılmış tikinti layihəsi və texniki təhvil-təslim sənədləri ilə təmin edilməlidir. ^[24]

3.2. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerji təchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların, istehlakçıların, o cümlədən subabonentlərin tikinti obyektlərinin elektrik qurğuları istismara buraxılmazdan əvvəl, onlar təhvil-təslim sınaqlarından keçirilərək, quraşdırma təşkilatından aktla sifarişçi tərəfindən qəbul edilməlidir. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi güc həddindən yuxarı elektrik qurğularına münasibətdə sifarişçi öz elektrik qurğularına baxış keçirmək və istismara buraxılış aktı almaq üçün həmin qurğuları, eləcə də bu Qaydaların 3.2-1-ci bəndində qeyd edilən sənədləri Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə təqdim etməlidir. Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən sifarişçinin, tikinti-quraşdırma işlərini yerinə yetirən müəssisənin və ETM-in nümayəndələrinin iştirakı ilə görülməli işlərə baxış keçirilir və texniki şərtlərin, enerji təchizatı layihəsinin, elektrik xətlərinin çəkilməsi və elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının tələblərinin tam yerinə yetirilməsi müəyyən edildiyi halda, Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən "Energetika haqqında" və "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq elektrik qurğusuna istismara buraxılış aktı verilir. ^[25]

3.2-1. Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən 150 kVt-dan yuxarı elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktı vermək üçün texniki baxış sifarişçilərin təqdim etdiyi ərizə və aşağıdakı sənədlər əsasında keçirilir. ^[26]

3.2-1.1. enerji təchizatı müəssisəsinin və ya dövlət elektroenergetika müəssisəsinin verdiyi texniki şərtlər;

3.2-1.2. Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi və enerji təchizatı müəssisəsi ilə razılaşdırılmış enerji təchizatı layihəsi; ^[27]

3.2-1.3. tikinti-quraşdırma işlərini aparmış şəxslə sifarişçi arasında təhvil-təslim aktı;

3.2-1.4. elektrik təsərrüfatına cavabdeh şəxsin təyin olunması barədə əmrin surəti;

3.2-1.5. kontur torpaqlama müqavimətinin ölçülməsi protokolu;

3.2-1.6. transformatorun və avadanlıqların sınaq-sazlama protokolu;

3.2-1.7. elektrik verilişi xəttinin sınaq protokolu və qapalı işlər aktı;

3.2-1.8. elektrik sayğacının quraşdırılması aktı;

3.2-1.9. Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18.2.1-18.2.4-cü maddələrində qeyd edilən sənədlər. ^[28]

3.2-2. 150 kVt-dan yuxarı elektrik qurğularının istismara buraxılış aktının verilməsinə görə "Dövlət rüsumu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş məbləğdə dövlət rüsumu tutulur. ^[29]

3.3. Elektrik qurğularının istismara buraxılış qaydaları yeni tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmiş yaşayış binalarının, xüsusi yaşayış evlərinin elektrik xətlərinə və elektrik avadanlıqlarına da aid edilir. ^[30]

3.4. Elektrik qurğularının istismara buraxılışı, xüsusi yaşayış evlərinin elektrik xətləri və elektrik avadanlıqları istisna olmaqla, yalnız sifarişçidə müvafiq elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatına cavabdeh şəxsin olduğu halda mümkündür. Yaşayış evlərinin elektrik xətlərinin və elektrik avadanlıqlarının texniki vəziyyətinə və düzgün istismarına görə cavabdehlik onun mülkiyyətçisinin üzərinə düşür. ^[31]

3.5. Yeni elektrik qurğularına gərginliyin verilməsi yalnız uçot cihazları quraşdırılıb yoxlanıldıqdan Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi güc həddindən yuxarı elektrik qurğularına münasibətdə isə, Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən istismara buraxılış aktı verildikdən, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlandıqdan sonra yerinə yetirilir. ^[32]

3.6. Elektrik qurğularının quraşdırılmasında çatışmazlıqlar, qoşulma üçün verilmiş texniki şərtlərdən, "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"ndan və başqa normativ sənədlərdən kənara çıxmalar aşkar edildikdə, yaxud həmin qurğulara xidmət etmək üçün hazırlanmış elektrotexniki heyət olmadıqda, göstərilən çatışmazlıqlar aradan qaldırılmayana kimi onları istismara buraxılmasına icazə verilmir.

3.7. İş mövsümi xarakter daşıyan istehlakçıların (düşərgələr, istirahət evləri, istirahət zonaları və s.) elektrik qurğuları hər il iş qoşulmazdan əvvəl enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən onlara baxış keçirilməlidir və bu zaman istehlakçı elektrik qurğularının sınaq və təftiş protokollarını enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşına təqdim etməlidir. İş mövsümi xarakter daşıyan elektrik qurğularına enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən texniki baxış keçirildikdən və şəbəkəyə qoşulması barədə akt tərtib edildikdən sonra həmin qurğuya gərginlik verilir. ^[33]

4. ELEKTRİK ENERJİSİ İSTEHLAKININ REJİMLƏRİ VƏ ƏSAS ŞƏRTLƏRİ

4.1. Enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən bütün istehlakçılara, o cümlədən məişət abonentlərinə elektrik enerjisinin verilməsi bu Qaydalara uyğun tərtib edilmiş elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əsasən həyata keçirilir.

Birbaşa elektrik enerjisi çatışmazlığı və qəza vəziyyətilə əlaqədar enerji təchizatı müəssisəsi istehlakçıya məhdudiyyət və ya birbaşa açılma grafiklərini tətbiq etmək hüququna malikdir.

Güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və qəza vəziyyətilə əlaqədar məhdudiyyət və birbaşa açılma grafiklərinin hazırlanması və tətbiqi müvafiq təlimata əsasən həyata keçirilir.

4.2. İstehlakçılar, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş elektrik enerjisi istehlakının göstəricilərinə və məhdudiyyət rejimlərinə əməl etməli, elektrik enerjisindən səmərəsiz istifadə olunmasına, israfçılığa və təsərrüfatsızlığa yol verməməlidirlər.

4.3. İstehsal, dəmir yolu, elektrifikasişdırılmış şəhər nəqliyyatı, kommunal təsərrüfatı (su təchizatı, kanalizasiya və s.) və meliorasiya obyektlərinə aid istehlakçılar aşağıdakıları yerinə yetirməyə borcludurlar:

4.3.1. vahid məhsulun istehsalına və ya göstərilən xidmətə (ümumi istehsalat və texnoloji, fərdi və qrup halında, illik, rüblük və aylıq) elektrik enerjisi sərfinin texniki-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış mütləq normalarının işlənməsinə, istehsalat texnologiyası və onun təşkili təkmilləşdirildikdə, dəyişdirildikdə və ya yeni texnika tətbiq edildikdə onlara yenidən baxmağa;

4.3.2. bütövlükdə müəssisə, həmçinin böyük enerji tutumlu aqreqatlar, sexlər, istehlakçılar qrupları üzrə elektrik balansını tərtib etməyə və onların əsasında istehsalat proseslərində elektrik enerjisindən səmərəli istifadə olunmasının təhlilini aparmağa, elektrik enerjisinin səmərəsiz sərfinin qarşısının alınması üçün tədbirlər hazırlamağa və həyata keçirməyə;

4.3.3. enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkələrinin enerji buraxma imkanlarının artırılmasına dair tələbatın müəyyən olunması məqsədilə məhsulun istehsal həcmi planına, işlərin növbələrinə və elektrik enerjisi sərfinin normalarına əsasən illik və perspektiv elektrik balansını tərtib etməyə;

4.3.4. təsdiq olunmuş elektrik enerjisi sərfi normalarına əməl etməyə və onların azaldılması üzrə tapşırıqları yerinə yetirməyə;

4.3.5. elektrik enerjisinin qənaəti üzrə təşkilati-texniki tədbirlər planını (illik, perspektiv müddətə) hazırlamağa və icra etməyə;

4.3.6. enerji təchizatı müəssisəsi ilə birlikdə enerjisistemin maksimum yük saatlarında gücün aşağı salınması üzrə

tənzimləmə tədbirini hazırlamağa və onları yerinə yetirməyə;

4.3.7. enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmadıqda və ya qəza vəziyyətində istehlakçıların məhdudiyyət və birbaşa açılma qrafiklərinə uyğun olaraq, enerjitəchizatı müəssisəsinin yükün azaldılması, elektrik enerjisi sərfinin məhdudlaşdırılması haqqında tələblərini yerinə yetirməyə;

4.3.8. enerjisistemin maksimum yük saatlarında enerjitəchizatı müəssisəsinin aktiv güc göstəricilərinə qoyduğu məhdudlaşdırmaya, enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkələrindən sərf edilən reaktiv gücün optimal göstəricisinə və kompensasiya qurğularının iş rejimlərinə riayət etməyə;

4.3.9. enerjitəchizatı müəssisəsi ilə balans mənsubiyyəti sərhədində istehlakçının elektrik qəbuledicilərinin iş xüsusiyyətlərinə uyğun, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyənləşdirilmiş elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərinə riayət etməyə.

4.4. Güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və qəza vəziyyətilə əlaqədar məhdudiyyət və ya birbaşa açılma qrafiklərini pozan istehlakçılar enerjitəchizatı müəssisəsinin təqdimatına əsasən həmin qrafiklərin birinci növbəsinə keçirilə bilər.

Pozuntulara mütəmadi yol verildikdə, istehlakçı şəbəkədən açılır və təsirkar şəxslərin qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsi barədə enerjitəchizatı müəssisəsi tərəfindən məsələ qaldırılır.

5. ELEKTRİK ŞƏBƏKƏLƏRİNİN BALANS MƏNSUBİYYƏTİ SƏRHƏDLƏRİ

5.1. Dövlət elektroenergetika müəssisəsilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsilə abonent arasında, abonent ilə subabonent arasında elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə və onlara xidmətə görə cavabdehlik sərhədi bu qurğuların balans mənsubiyyətilə müəyyənləşdirilir və *qoşulma aktında qeyd olunur*. ^[34]

5.2. Gərginliyi 1000 V və daha yüksək olan elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə və onlara xidmətə görə məsuliyyət sərhədi aşağıdakı kimi müəyyən edilir :

5.2.1. qapalı paylayıcı qurğulardakı keçid izolyatorunun xarici tərəfindəki birləşdiricisində və açıq paylayıcı qurğuların portlandakı dartıcı izolyatorlar zəncirinin gərilmə sıxacından çıxan naqildə;

5.2.2. qidalandırıcı, yaxud çıxış elektrik veriliş xətlərinin kabel və ya hava girimlərinin uclarında.

5.2.1-ci və 5.2.2-ci bəndlərinə göstərilən birləşmələrin texniki vəziyyətinə görə məsuliyyət və onlara nəzarət yarımstansiyanı istismar edən təşkilata həvalə olunur. Müxtəlif təşkilatlara məxsus, ayırmalara birbaşa, yaxud ayırıcı vasitəsilə qoşulan 1000 V və daha yüksək gərginlikli elektrik veriliş xətlərinin texniki vəziyyətinə və onlara xidmətə görə məsuliyyət sərhədi əsas xəttin ayırma aparılan dayaqda müəyyənləşdirilir. Ayırmanı birləşdirən sıxacların texniki vəziyyətinə görə məsuliyyət əsas xəttin mənsub olduğu təşkilatın üzərinə düşür.

Elektrik və rabitə qurğularının istismar xüsusiyyətlərindən irəli gələn, digər əsaslandırılmış balans mənsubiyyəti sərhədi də müəyyən edilə bilər.

5.3. Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında gərginliyi 1000 V-a qədər olan elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə və onlara xidmətə görə məsuliyyət sərhədi aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

5.3.1. hava budaqlanmasında-binada, ~~xüsusi~~ yaşayış evində və ya dayaqda bərkidilmiş birinci izolyatorda; ^[35]

5.3.2. kabelle daxil olduqda- binanın, ~~xüsusi~~ yaşayış evinin və ya mənzil-girişindəki qidalandırıcı kabelin uclarında.

Yaşayış binalarının, yaxud ~~xüsusi~~ yaşayış evlərinin mülkiyyətçilərinə, idarələr və başqa qeyri-istehsalat istehlakçılarına məxsus olan binalarda, həmçinin məişət abonentlərinin mənzillərində balans mənsubiyyəti sərhədindəki birləşmələrin texniki vəziyyətinə görə məsuliyyət enerjitəchizatı müəssisəsinin üzərinə düşür.

6. ELEKTRİK QURĞULARINA DÖVLƏT ENERJİ NƏZARƏTİ

6.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisində tabeliyindən, mülkiyyət formasından və maliyyə mənbəyindən asılı olmayaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsi, enerjitəchizatı müəssisələri, müstəqil enerji istehsalçıları, istehlakçılar, o cümlədən hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən elektrik enerjisinin *istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması, satışı, istehlakı və enerji effektivliyi sahəsində*, elektrik qurğularının layihələndirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, təmirində, həmçinin onların təhlükəsiz, qəzasız və etibarlı istismarında Azərbaycan Respublikasının qanunlarına, müvafiq qaydalara, təlimatlara və digər texniki normativ hüquqi aktlara əməl olunmasına dövlət nəzarətini Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi* həyata keçirir. ^[36]

6.2. ~~“Dövlət Enerjinəzarət” İdarəsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2002-ci il 29 iyul tarixli 117 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında dövlət enerjinəzarəti (elektrik və istilik üzrə) haqqında Əsasnamə”yə uyğun olaraq fəaliyyət göstərir.~~ ^[37]

~~Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi ilə razılaşdırılmış müvafiq qaydalara əsasən istismar olunan, istehlakçılara məxsus elektrik qurğularına enerjinəzarəti bu istehlakçıların özü tərəfindən həyata keçirilir.~~ ^[38]

6.3. Dövlət enerji nəzarətinin həyata keçirilməsi dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların, istehlakçıların onların və ya tabeliklərindəki struktur bölmələrinin sərəncamında olan elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə və istismarına görə nəzarətdən azad etmir və onlar *“Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası”na, “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismar Qaydası”na və “Elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”na*, bu Qaydalara və digər normativ sənədlərə əməl olunmasına görə cavabdehlik daşıyırlar. ^[39]

6.4. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinin “Sənaye, elektrik və istilik enerjisinin istifadə qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər” fəslində *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətinə aid maddələrə uyğun olaraq, pozuntuya yol vermiş fiziki şəxslərə, vəzifəli şəxslərə və hüquqi şəxslərə qarşı *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi* tərəfindən inzibati tənbeh növləri tətbiq edilir.

7. ELEKTRİK ENERJİSİNİN UÇOT CİHAZLARININ QURAŞDIRILMASI VƏ İSTİSMARI

7.1. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsilə abonent arasında və abonent ilə subabonent arasında elektrik enerjisi sərfinə görə hesablaşmaq üçün elektrik qurğuları lazımi uçot cihazları ilə təmin olunmalıdır.

7.2. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin, müstəqil enerji istehsalçısının, abonentin və subabonentin şəbəkələrinə elektrik enerjisinə görə hesablaşma uçot cihazları olmayan elektrik qurğularının qoşulmasına yol verilmir.

7.3. Hesablaşma uçot cihazları, o cümlədən aktiv və reaktiv enerji, aktiv və reaktiv güc elektrik sayğacları, həmçinin cəmləşdirici qurğular və avtomatlaşdırılmış uçot sistemləri *“Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları”na* uyğun *quraşdırılmalıdır*. ^[40]

7.4. Dövlət elektroenergetika müəssisəsilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün enerji ötürən hər bir elektrik qurğusu hesablaşma elektrik sayğacları ilə, həmçinin elektrik enerjisinin uçotunun digər vasitələri - cəmlədirici qurğularla, avtomatlaşdırılmış uçot və nəzarət sistemlərilə və s. dövlət elektroenergetika müəssisəsi tərəfindən təchiz olunur, onlar balans mənsubiyyətinin sərhəd nöqtələrində quraşdırılır, standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilir və istismar edilir.

Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən hesablaşma elektrik sayğacları zədələndikdə və ya qoşulma sxemi pozulduqda təmir, əvəzetmə və dövlət yoxlanışı onun vəsaiti hesabına yerinə yetirilir.

Hesablaşma elektrik sayğacının zədələnməsinin laboratoriya şəraitində araşdırılması tələb olunduqda, dövlət

elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* iştirakı ilə araşdırma aparılır və aktla sənədləşdirilir. Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən zədələnmiş və ya itmiş hesablaşma elektrik sayğacının əvəzinə dövlət elektroenergetika müəssisəsi ondan istismara yararlı yeni elektrik saygacı tələb etmək hüququna malikdir.

7.5. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün enerji ötürən hər bir elektrik qurğusu hesablaşma elektrik sayğacı ilə, həmçinin elektrik enerjisinin uçotunun digər vasitələri - cəmləşdirici qurğularla, avtomatlaşdırılmış uçot və nəzarət sistemləri ilə və s. müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən təchiz olunur, onlar balans mənsubiyyətinin sərhəd nöqtələrində quraşdırılır, standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilir və istismar edilir.

Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən hesablaşma elektrik sayğacı zədələndikdə və ya qoşulma sxemi pozulduqda təmir, əvəzetmə və dövlət yoxlanışı müvafiq olaraq pozuntuya yol vermiş tərəfin vəsaiti hesabına yerinə yetirilir. Hesablaşma elektrik sayğacının zədələnməsinin laboratoriya şəraitində araşdırılması tələb olunduqda, müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən müvafiq olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin iştirakı ilə araşdırma aparılır və ikitərəfli aktla sənədləşdirilir. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və ya enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən zədələnmiş və ya itmiş hesablaşma elektrik sayğacının əvəzinə müstəqil enerji istehsalçısı pozuntuya yol vermiş tərəfdən istismara yararlı yeni elektrik saygacı tələb etmək hüququna malikdir.

7.6. Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehlakçı, o cümlədən məişət abonentləri arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün enerji ötürən hər bir elektrik qurğusu hesablaşma elektrik sayğacı ilə, həmçinin elektrik enerjisinin uçotunun digər vasitələri - cəmləşdirici qurğularla, avtomatlaşdırılmış uçot və nəzarət sistemləri ilə və s. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada təchiz olunur və balans mənsubiyyətinin sərhəd nöqtələrində quraşdırılır, onlar enerjitəchizatı müəssisəsi tərəfindən standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilir və istismar edilir.

İstehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin təqsirindən hesablaşma elektrik sayğacı zədələndikdə və ya qoşulma sxemi pozulduqda təmir, əvəzetmə və dövlət yoxlanışı onun hesabına yerinə yetirilir. Hesablaşma elektrik sayğacının zədələnməsinin laboratoriya şəraitində araşdırılması tələb olunduqda, enerjitəchizatı müəssisəsi tərəfindən istehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin iştirakı ilə araşdırma aparılır və ikitərəfli aktla sənədləşdirilir. *İstehlakçı, o cümlədən məişət abonentləri araşdırmada iştirak etməkdən və ya aktı imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə aktla müvafiq qeyd aparılır və yol verilmiş pozuntu texniki vasitələrlə (foto və ya videoçəkiliş aparılmaqla) qeyd alınır.* İstehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin təqsirindən zədələnmiş və ya itmiş hesablaşma elektrik sayğacının əvəzinə enerjitəchizatı müəssisəsi ondan istismara yararlı yeni elektrik saygacı və ya onun dəyərini tələb etmək hüququna malikdir. ^[41]

7.7. Bu Qaydaların 7.4-cü, 7.5-ci və 7.6-cı (məişət abonentləri istisna olmaqla) bəndlərində göstərilən hesablaşma elektrik sayğacılarının, həmçinin hesablaşma elektrik sayğacıların (ölçü transformatorları vasitəsilə qoşulduqda) qidalandıran ikinci dövrlərin və ölçü transformatorlarının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə cavabdehlik onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun (elektrik naqilinin) mülkiyyətçisinin üzərinə düşür.

7.8. Bir elektrik enerjisi təchizatı mənbəyindən müxtəlif tarif qruplarına aid bir neçə istehlakçı qidalandırıldıqda, hər bir tarif qrupu üçün hesablaşma elektrik uçot cihazları quraşdırılmalıdır. Bundan başqa, elektrik enerjisinə nəzarət uçotu üçün müəyyən edilmiş elektrik enerjisi sərfi normalarının yerinə yetirilməsinə nəzarət üçün ayrı-ayrı sexlərdə, elektrik tutumlu aqreqatlarda, texnoloji xətlərdə, binalarda, ayrı-ayrı kənd təsərrüfatı, kommunal-məişət və başqa obyektlərdə texniki-nəzarət uçot cihazları quraşdırılır.

7.9. Məişət abonentinin elektrik enerjisi sərfinə görə hesablaşması hər bir yaşayış sahəsi, o cümlədən üçün yaşayış binalarındakı hər bir mənzil üzrə hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılır. Həmçinin yaşayış binalarında ümumi məqsədlərə - pilləkənlərin işıqlandırılmasına, liftlərin, nasosların işləməsinə və s. sərf edilən elektrik enerjisinə görə hesablaşmaq üçün hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılır. Kommunal mənzildə elektrik enerjisi sərfinə görə hesablaşmalar aparmaq məqsədilə hər bir məişət abonentləri üçün hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılır, həmçinin mənzilin ümumi istifadə yerlərində (dəhlizin, mətbəxin, hamamın və s.) elektrik enerjisi sərfini müəyyənləşdirmək üçün ayrıca hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılır. Fiziki şəxs olan istehlakçıların sayğaclarla təchiz edilməsi, onların quraşdırılması və dəyişdirilməsi enerji təchizatı müəssisəsinin hesabına həyata keçirilir. *Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 10.3-cü maddəsinə uyğun olaraq aktiv istehlakçının dəstəklənməsi mexanizmindən istifadə edən istehlakçılar öz vəsaitləri hesabına elektrik şəbəkəsinə ötürülən və şəbəkədən alınan elektrik enerjisinin hesablanmasına imkan verən saygac quraşdırılmalıdır.* ^[42]

7.10. Yaşayış evlərində və yaşayış binalarında məişət abonentlərinin mənzillərindəki istismarda olan hesablaşma elektrik sayğacı enerji təchizatı müəssisəsinin vəsaiti hesabına çıxarılaraq, yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında), yaşayış binalarının mənzillərinin girişində, yaxud həmin mənzillərin pilləkən meydançalarında quraşdırılmalıdır. Yeni yaşayış evlərində və yaşayış binalarında məişət abonentlərinin elektrik sayğacı yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında), yaşayış binalarının mənzillərinin girişində, yaxud həmin mənzillərin pilləkən meydançalarında kənardan müdaxilə imkanı olmayan elektrik lövhəsində quraşdırılmalıdır. ^[43]

7.11. Yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında), yaşayış binalarının girişində, yaxud pilləkən meydançalarında quraşdırılmış mənzillər üzrə hesablaşma elektrik sayğacılarının, o cümlədən üzərindəki plombların qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə enerjitəchizatı müəssisəsi cavabdehlik daşıyır. Enerjitəchizatı müəssisəsi yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında), yaşayış binalarının girişində, yaxud pilləkən meydançalarında quraşdırılmış mənzillər üzrə hesablaşma elektrik sayğacılarının göstərişlərinə baxış keçirilməsi üçün məişət abonentlərinə şərait yaratmağa borcludur. ^[44]

Mənzildə, yaxud ~~xüsusi~~ yaşayış evində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğacının, o cümlədən üzərindəki plombların qorunmasına və onun işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə mənzil (~~xüsusi~~ yaşayış evinin) kirayəçisi və ya mülkiyyətçisi cavabdehlik daşıyır. ^[45]

7.12. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, müstəqil enerji istehsalçısı, enerjitəchizatı müəssisəsi və istehlakçı öz elektrik qurğularında “Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları”na uyğun olaraq texniki nəzarət uçot cihazlarını quraşdırır və istismar edir.

7.13. Hesablaşma elektrik sayğacı elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmadığı hallarda, sərhəddən elektrik sayğacının quraşdırıldığı yərə qədər elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat), şəbəkənin göstərilən hissəsi balansında olan təşkilatın hesabına aid edilir. Elektrik enerjisinin itkiləri (texnoloji sərfiyyat), elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində buraxılacaq elektrik enerjisi göstəricilərində nəzərə alınmalıdır.

Hesablaşma elektrik sayğacı quraşdırılmış yerdən şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədində qədər hissəsindəki elektrik enerjisi itkilərinin (texnoloji sərfiyyat) faizi hesabat yolu ilə müvafiq olaraq müqavilə münasibətlərində olan dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, enerjitəchizatı müəssisəsi ilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında və abonent ilə subabonent arasında müəyyənləşdirilir və elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində göstərilir.

Məişət abonentləri ilə elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar quraşdırıldığı yerdən asılı olmayaraq, hesablaşma yalnız elektrik sayğacının göstərişinə və bu istehlakçı qrupu üçün müəyyən edilmiş tarifə əsasən aparılır. Məişət abonentləri ilə hesablaşmalarda elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) nəzərə alınmır və ona görə ödəniş tutulmur. ^[46]

Subabonentlərə elektrik enerjisinin verilişi ilə əlaqədar əsas istehlakçının elektrik şəbəkəsindəki elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat), subabonentlərin hesabına, onların istehlak paylarına mütənasib olaraq aid edilir.

7.14. Enerjitəchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkəsinə istehlakçının şəbəkəsi vasitəsilə tranzitlə elektrik enerjisi verildikdə, istehlakçının enerji-təchizatı müəssisəsinə verdiyi elektrik enerjisinin, istehlakçının şəbəkəsinə daxil olan bütün elektrik enerjisi miqdarına olan nisbətində mütənasib olaraq, istehlakçının şəbəkəsindəki elektrik enerjisi itkisinin (texnoloji sərfiyyatın) bir hissəsi enerjitəchizatı müəssisəsinə aid edilir.

7.15. Hesablaşma elektrik sayğacılarının örtük qutularında *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin* plombu olmalıdır. ^[47]

Dövlət elektroenergetika müəssisəsilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında hesablaşma elektrik sayğacının sıxaclar kolodkasının qapağında onu qidalandıran cərəyan və gərginlik transformatorlarının ayrıcalarının intiqallarında, həmçinin uçot cihazına qoşulan naqillərin yığma sıxaclarında dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin və *Enerji*

Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin plombu olmalıdır.

Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi arasındakı hesablaşma elektrik sayğacının sıxaclar kolodkasının qapağında, onu qidalandıran cərəyan və gərginlik transformatorlarının ayrıclarının intiqallarında, həmçinin uçot cihazına qoşulan naqillərin yığma sığaclarında müstəqil enerji istehsalçısının, müvafiq olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin, həmçinin *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* plombu olmalıdır.

Enerjitəchizatı müəssisəsilə istehlakçı arasında hesablaşma elektrik sayğacının sıxaclar kolodkasının qapağında, onu qidalandıran cərəyan və gərginlik transformatorlarının ayrıclarının intiqallarında, həmçinin uçot cihazına qoşulan naqillərin yığma sığaclarında enerjitəchizatı müəssisəsinin plombu olmalıdır (göstərilən yerlərdə istehlakçı tərəfindən plomb qoyula bilər).

7.16. Hesablaşma uçot cihazlarının dövlət yoxlanışı *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin* müəyyən etdiyi müddətlərdə aparılmalıdır.

7.17. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsi ilə subabonent arasında elektrik enerjisinin hesablaşma uçotunun sxeminin dəyişdirilməsi, həmçinin uçot cihazlarını qidalandıran ölçü transformatorlarının yerlərinin dəyişdirilməsi və əvəz olunması müvafiq olaraq elektrik enerjisinin alqı-satqı münasibətlərində olan tərəfin rəsmi razılığı ilə yerinə yetirilə bilər.

~~Təmir dövründə elektrik enerjisinin uçotu müvafiq olaraq elektrik enerjisinin alqı-satqı münasibətlərində olan tərəflər arasında razılaşdırılmış müvəqqəti sxem üzrə aparılır.~~ ^[48]

7.18. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələrinin sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyət göstərdiyi yerlərə gəlməklə və müqavilə şərtlərinin yerinə yetirilməsini tələb etməklə bağlı fəaliyyəti "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

7.19. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri sahibkarlıq subyektlərinin sayğaclarının göstəricilərinin oxunması zamanı həmin sayğaça müdaxilə, habelə sayğacdən kənar paylayıcı şəbəkəyə qanunsuz qoşulma (enerji təchizatı müəssisəsinin razılığı olmadan paylayıcı şəbəkəyə qoşulma) hallarını müəyyən etdikdə, "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri nəzərə alınmaqla yoxlama keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər görməlidirlər. ^[49]

8. ELEKTRİK ENERJISİNDƏN (AKTİV VƏ REAKTİV) İSTİFADƏYƏ GÖRƏ HESABLAŞMALAR

8.1. Dövlət elektroenergetika müəssisəsindən enerjitəchizatı müəssisəsinə, enerjitəchizatı müəssisəsindən abonentə, abonentdən subabonentə elektrik enerjisinin verilişi yalnız müvafiq olaraq tərəflər arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əsasən və onlar üçün təyin olunmuş elektrik enerjisinin tariflərinə uyğun aparılır.

Elektrik enerjisinin qiymətləri (tariflər) "Elektroenergetika haqqında", "Təbii inhisarlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və digər normativ sənədlərə uyğun olaraq dövlət tərəfindən tənzimlənir.

8.2. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar uçot cihazlarının hesablaşma dövründəki göstəricilərinə əsasən aparılır. Bir qayda olaraq, hesablaşma dövrü 1 ay qəbul olunur. ~~Lazım gəldikdə, tərəflər elektrik enerjisinə görə hesablaşma dövrünü başqa müddətlərdə də müəyyən edə bilərlər, bu halda tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müvafiq qeydlər aparmalıdırlar.~~ ^[50]

Enerji təchizatı müəssisəsi istehlakçıya verdiyi elektrik enerjisinin dəyərini yalnız sayğacın göstəricilərinə əsasən tam hesablamalı və hər ay istehlakçıya məlumat (hesab) təqdim etməlidir (göndərməlidir). İstehlakçı tərəfindən elektrik enerjisinin hesabı tam ödənildikdən sonra, enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən yol verilmiş səhvə görə düzgün hesablanmamış elektrik enerjisinin dəyərini enerji təchizatı müəssisəsi istehlakçı tərəfindən ödənilməsinə tələb edə bilməz.

8.2-1. Enerji təchizatı müəssisəsi ilə aktiv istehlakçı arasında əvəzləşdirmə və hesablaşma "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinə uyğun olaraq həyata keçirilir. ^[51]

8.3. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsilə müstəqil enerji istehsalçısı arasında, enerjitəchizatı müəssisəsilə abonent arasında və abonent ilə subabonent arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar tərəflərin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğaclarının göstəricisinə (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldıqda onların əmsalları nəzərə alınmaqla) əsasən aparılır.

Hesablaşma elektrik sayğacı tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmadıqda, hesablaşma elektrik sayğacı quraşdırıldığı yerdən balans mənsubiyyəti sərhədinə qədər elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə müəyyən edilir və həmin elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesablaşma elektrik sayğacının göstəricisinə əlavə edilir, yaxud çıxılır.

8.4. Enerjitəchizatı müəssisəsi istehlakçıdan yalnız istifadə olunmuş elektrik enerjisinə görə ödəniş alır, digər ödənişlərin, o cümlədən bu Qaydaların 3.5-ci bəndinə uyğun olaraq istehlakçıya məxsus elektrik qurğularına gərginlik verilməsinə görə ödəniş alınmasına yol verilmir.

8.5. Abonent elektrik enerjisi sərfinə görə subabonentdən aldığı ödənişi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən olunmuş müddətdə enerjitəchizatı müəssisəsinin hesabına köçürməlidir və abonent tərəfindən bu ödənişin başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsinə icazə verilmir.

Abonent ona məxsus elektrik şəbəkəsindən istifadə etdiyinə görə subabonentdən bu şəbəkənin istismarı üzrə işlərin yerinə yetirilməsində iştirakını tələb edə bilər. Abonentin şəbəkəsinin istismarında subabonentin iştirakı onun bu şəbəkəyə daxil olan ümumi elektrik enerjisindəki payına mütənəsib müəyyən edilir. Bu məqsədlə abonent və subabonent arasında müqavilə bağlanılır və işlər tərəflərin təsdiq etdiyi xərclər smetasına uyğun aparılır. İstismar xərclərinin elektrik enerjisinin tarif qiymətinə əlavə edilməsinə icazə verilmir.

8.6. İstehlakçının eyni, yaxud ayrı-ayrı ərazilərdəki müxtəlif tarif qruplarına məxsus olan obyektləri üzrə elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar onların hər birinin aid olduğu istehlakçı qrupu üçün müəyyən olunmuş tarifə uyğun aparılır.

8.7. Enerjitəchizatı müəssisəsi hesablaşma dövründə aldığı elektrik enerjisinin haqqını, dövlət elektroenergetika müəssisəsinə onlar arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddət ərzində ödəməlidir.

Hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından, enerjitəchizatı müəssisəsi təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddət ərzində dövlət elektroenergetika müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan günədek ödəmə sənədindəki məbləğin 0,01 faizi miqdarında dəbbə (penya) verilməlidir.

Ödəmə sənədində səhv və ya sayğacların göstəricilərinə əsasən anlaşılmazlıq aşkar olunarsa, enerjitəchizatı müəssisəsi bu barədə dövlət elektroenergetika müəssisəsinə yazılı məlumat verməlidir. Enerjitəchizatı müəssisəsi yazılı məlumat verdikdən sonra dövlət elektroenergetika müəssisəsi on gündən gec olmayaraq hesablaşmanı və lazım gələrsə sayğacı yoxlamalı, bu yoxlamanın nəticələri haqqında enerjitəchizatı müəssisəsinə məlumat verməlidir. Sayğacın yoxlanılması və ya ödəmə sənədindəki səhv haqqında enerjitəchizatı müəssisəsinin məlumat verməsi, onu təqdim olunan ödəmə sənədi üzrə təyin olunmuş müddətdə ödənişdən azad etmir. Elektrik enerjisinin uçotunda səhv aşkar edildikdə, dövlət elektroenergetika müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddətindən kənara çıxmaq şərtilə elektrik sayğaclarının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması müddətindən sonrakı dövr üçün yenidən hesablaşma aparmalıdır. Əgər sayğac göstəricilərinin xətası *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin* müəyyən etdiyi normalardan artıq deyilsə, onda bu xəta normal sayılır və yenidən hesablaşma aparılması tələb olunmur. Əgər yoxlamanın nəticələrinə görə yenidən hesablaşma aparmaq tələb olunarsa, onda növbəti dövr üçün ödəniş sənədləri yazıldıqda yenidən hesablaşma aparılır.

8.8. Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsiri olmadan, dövlət elektroenergetika müəssisəsilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasındakı hesablaşma elektrik sayğacının işi pozulduqda, elektrik enerjisinə görə hesablaşma tərəflərin razılığına əsasən uçot pozulana qədər və ya uçot bərpa edildikdən sonrakı dövrün orta gündəlik sərfinə uyğun aparılır. Elektrik enerjisinin orta gündəlik sərfinə görə hesablaşma dövrü bir aydan artıq olmamalıdır, bu müddət ərzində hesablaşma elektrik sayğacının normal işi dövlət elektroenergetika müəssisəsi tərəfindən bərpa olunmalıdır.

Enerji təchizatı müəssisəsinin təqsirindən dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasındakı hesablaşma elektrik saygacı zədələndikdə (plomb qoparıldıqda, baxış şüşəsi sındırıldıqda və s.), onun qoşulma sxemi pozulduqda dövlət elektroenergetika müəssisəsi bu elektrik qurğusunun faktiki maksimal yükünə və hesablaşma elektrik saygacının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması tarixindən işləmə saatlarına görə Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddəti daxilində, enerji təchizatı müəssisəsinə yenidən hesablaşma aparılmalıdır. Hesablaşma elektrik saygacının normal işinin bərpa olunması enerji təchizatı müəssisəsinin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

8.9. İstehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) hesablaşma elektrik saygacının göstərişi haqqında məlumat vermədikdə, hesablaşma əvvəlki dövr üçün müəyyən olunmuş orta gündəlik elektrik enerjisi sərfinə uyğun aparılır və orta gündəlik elektrik enerjisi sərfinə uyğun hesablaşma bir hesablaşma dövründən artıq olmamalıdır, dövr başa çatdıqdan sonra göstərilən hal davam edərsə, elektrik enerjisinin sərfi istehlakçının (məişət abonentı istisna olmaqla) cərəyan qəbuledicilərinin gücünə və işləmə saatlarına uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Bu qayda elektrik saygaclarının göstərişi haqqında istehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) məlumat verəndə davam etdirilir və həmin dövr üçün elektrik enerjisinin yenidən hesablaşması aparılır. ^[52]

8.10. İstehlakçının (məişət abonentı istisna olmaqla) baş transformatoru enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik veriliş xəttinə bilavasitə qoşulduqda və hesablaşma elektrik saygacı baş transformatorun sonrakı orta (alçaq) gərginlik tərəfində quraşdırıldıqda istehlakçı ilə (məişət abonentı istisna olmaqla) elektrik enerjisi sərfinə görə hesablaşmada hər 1 kVtS elektrik enerjisinə görə nəzərdə tutulmuş ödəniş müvafiq olaraq ikidolaqlı transformatorlar üçün 1,03 və üçdolaqlı transformatorlar üçün 1,05 yüksəldici əmsalə vurulur. Bu halda baş transformatorun elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) hesabət yolu ilə müəyyənləşdirilir, hesablaşma elektrik saygacının göstərişi ilə cəmlənir və həmin elektrik enerjisi itkilərinə (texnoloji sərfiyyat) görə istehlakçıdan əlavə ödəniş tutulmur.

8.11. İstehlakçının (məişət abonentı istisna olmaqla) baş transformatorunun yüksək tərəfinə onun balansında olan elektrik veriliş xətti qoşulduqda və hesablaşma elektrik saygacı baş transformatorun yüksək və ya orta (alçaq) tərəfində quraşdırıldıqda göstərilən elektrik veriliş xəttindəki elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) hesabət yolu ilə müəyyənləşdirilir, hesablaşma elektrik saygacının göstərişi ilə cəmlənir və onun dəyəri müəyyən edilmiş tarif üzrə istehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) tərəfindən ödənilir.

8.12. Enerji təchizatı müəssisəsi öz vəsaiti hesabına elektrik enerjisinə görə hesablaşmada əvvəlcədən ödəmə üsulunu tətbiq edə bilər. Bu halda elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparmaq üçün əvvəlcədən ödəmə sistemli elektrik saygaclarından istifadə olunur.

8.13. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar enerji təchizatı müəssisəsinin abonentə təqdim etdiyi ödəniş sənədlərinə əsasən aparılır. Abonentin subabonentı olduğu hallarda, onun və subabonentlərin sərf etdiyi elektrik enerjisinə görə bir ödəniş sənədi yazılır.

Subabonent bilavasitə enerji təchizatı müəssisəsi ilə elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar apardıqda, onun elektrik enerjisi sərfi tranzit elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) nəzərə alınmaqla abonentin sərfindən çıxılmalıdır.

8.14. İstehlakçı (o cümlədən məişət abonentı) hesablaşma dövründə ona buraxılmış elektrik enerjisinin haqqını enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən ödəmə sənədi təqdim edildikdən sonra bir ay müddətində ödəməlidir. ^[53]

İstehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından, istehlakçıya (məişət abonentı istisna olmaqla) təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödəniş beş bank günü ərzində enerji təchizatı müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan gündəki ödəmə sənədindəki məbləğin 0,01 faizi miqdarında dəbbə (penya) verilməlidir.

İstehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən ödəmə sənədi təqdim edildikdən sonra beş bank günü ərzində ödəniş enerji təchizatı müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə, dəbbə (penya) tutulması hüququndan asılı olmayaraq, enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə, elektrik enerjisi haqqını ödəməyən istehlakçının bəre ödəniləndəki enerji təchizatını dayandırmaq hüququna malikdir. Elektrik enerjisi təchizatı dayandırıldığı müddətdə istehlakçıdan dəbbə (penya) tutulmur.

8.15. Ödəmə sənədində səhv və ya saygacın göstərişlərində anlaşılmazlıq aşkar olunarsa, istehlakçı, o cümlədən məişət abonentı bu barədə enerji təchizatı müəssisəsinə yazılı məlumat verməlidir. İstehlakçı, o cümlədən məişət abonentı yazılı məlumat verdikdən sonra enerji təchizatı müəssisəsi on gündən gec olmayaraq hesablaşmanı, lazım gələrsə, saygacı yoxlamalı və bu yoxlamanın nəticələri haqqında ona məlumat verməlidir. Saygacın yoxlanılması və ya ödəmə sənədindəki səhv haqqında istehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin məlumat verməsi, onu təqdim olunan ödəmə sənədi üzrə müəyyən olunmuş müddətdə ödənişdən azad etmir. Elektrik enerjisinin ucotunda səhv aşkar edildikdə, enerji təchizatı müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddətindən kənara çıxmadan şərti ilə elektrik saygacının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması müddətindən sonrakı dövr üçün yenidən hesablaşma aparılmalıdır. Əgər saygac göstəricilərinin xətası Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin müəyyən etdiyi normalardan artıq deyilsə, onda bu xəta normal sayılır və yenidən hesablaşma aparılması tələb olunmur. Əgər yoxlamanın nəticələrinə görə yenidən hesablaşma aparmaq tələb olunarsa, onda növbəti dövr üçün ödəniş sənədləri yazıldıqda, elektrik saygacına onların qoşulma sxeminin işlək və toxunulmaz vəziyyətdə olmasını müəyyən etmək məqsədilə keçirilmiş sonuncu baxış tarixindən üç aydan çox olmayan müddətdə yenidən hesablaşma aparılır. ^[54]

8.16. İstehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin təqsiri olmadan ucot müvəqqəti pozulduqda, elektrik enerjisi sərfinin hesabətı enerji təchizatı müəssisəsinin və istehlakçının razılığına əsasən ucot pozulana qədər və ya ucot bərpa edildikdən sonrakı dövrün orta gündəlik sərfinə uyğun aparılır. Elektrik enerjisinin orta gündəlik sərfinə görə hesablaşma dövrü bir aydan artıq olmamalıdır, bu müddət ərzində hesablaşma elektrik saygaclarının normal işi enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən bərpa olunmalıdır.

8.17. İstehlakçı (o cümlədən məişət abonentı) tərəfindən elektrik enerjisinin talanması məqsədilə hesablaşma elektrik saygacını zədələndikdə (plomb qoparıldıqda, baxış şüşəsi sındırıldıqda, gövdəsi zədələndikdə və saygaca vizual baxış nəticəsində qüsurun müəyyən edilməsi mümkün olan digər hallarda), saygacın qoşulma sxemləri pozulduqda, enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən bu Qaydaların 7.18-ci və 7.19-cu bəndləri nəzərə alınmaqla, pozuntu aradan qaldırılmalı və bu Qaydaların 10.18.9-2-ci yarımbəndinə uyğun olaraq elektrik saygacına və onların qoşulma sxeminin işlək və toxunulmaz vəziyyətdə olmasını müəyyən etmək məqsədilə keçirilmiş sonuncu baxış tarixindən üç aydan çox olmayan müddətdə istifadə edilmiş elektrik enerjisinin dəyəri elektrik qəbuledicilərinin gücü məişət abonentlərinə münasibətdə sutkanın 24 saati, digər istehlakçılara münasibətdə isə onların işləmə saati nəzərə alınmaqla yenidən hesablanır. ^[55]

8.17-1. İstehlakçı (o cümlədən məişət abonentı) hesablaşma elektrik saygacından kənar elektrik xətti vasitəsilə elektrik şəbəkəsinə qanunsuz qoşulduqda, enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən bu Qaydaların 7.18-ci və 7.19-cu bəndləri nəzərə alınmaqla qanunsuz elektrik xətti açılmalı və bu Qaydaların 10.18.9-1-ci yarımbəndinə uyğun olaraq elektrik şəbəkəsinə qoşulmaqla, elektrik enerjisinin talanması hallarının qarşısını almaq məqsədilə paylayıcı qurğulara keçirilmiş sonuncu baxış tarixindən on iki aydan çox olmayan müddətdə istifadə edilmiş elektrik enerjisinin dəyəri saygacdan kənar çəkilmiş elektrik naqilinin en kəsiyindən buraxıla bilən maksimum cərəyan, gərginlik və məişət abonentlərinə münasibətdə sutkanın 24 saati, digər istehlakçılara münasibətdə isə onların işləmə saati nəzərə alınmaqla yenidən hesablanır. İstehlakçı (o cümlədən məişət abonentı) hesablaşma elektrik saygacını xüsusi qurğu vasitəsilə sxemdən kənarlaşdırdıqda, enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən bu Qaydaların 7.18-ci və 7.19-cu bəndləri nəzərə alınmaqla pozuntu aradan qaldırılmalı, on iki aydan çox olmayan müddətdə istifadə edilmiş elektrik enerjisinin dəyəri elektrik qəbuledicilərinin gücü məişət abonentlərinə münasibətdə sutkanın 24 saati, digər istehlakçılara münasibətdə isə onların işləmə saati nəzərə alınmaqla yenidən hesablanır. ^[56]

8.17-2. İstehlakçı (o cümlədən məişət abonentı) tərəfindən bu Qaydaların 8.17-ci və 8.17-1-ci bəndlərində nəzərdə tutulan hallara yol verildiyi aşkar edildikdə, enerji təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi onun iştirakı ilə akt tərtib edir və aktın bir nüsxəsini istehlakçıya təqdim etməlidir. Enerji təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi tərtib etdiyi akta vurulmuş xərarin bu Qaydaların 8.17-ci və 8.17-1-ci bəndlərinə uyğun olaraq hesablanmış məbləği barədə ilkin məlumatı əlavə edir. Akt enerji təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi və istehlakçı tərəfindən imzalanmalıdır. İstehlakçı aktı imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə aktda müvafiq qeyd aparılır və yol verilmiş pozuntu texniki vasitələrlə (foto və ya videokəliş aparılmaqla) qeydə alınır. İstehlakçı izahatlar və aktın məzmunu barəsində öz mülahizələrini təqdim etmək, habelə aktı imzalamaqdan imtina etməsinin səbəblərini göstərmək hüququna malikdir, bu izahatlar və mülahizələr akta əlavə olunur.

8.18. İstehlakçı, o cümlədən məişət abonentı tutduğu ərazidən, binadan köçdükdə, öz fəaliyyətini dayandırdıqda və ya ləğv edildikdə o, on gün əvvəl enerji təchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinin ləğv olunması barədə müraciət etməli və sonuncu günə qədər istifadə etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir. Yeni istehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin elektrik şəbəkəsinə qoşulması və sənədləşdirilməsi bu Qaydalara uyğun aparılır.

8.19. İstehlakçı (məişət abonentı istisna olmaqla) elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki enerji sərfinin

göstəricilərini artırmaq və ya azaltmaq istədikdə, o bu barədə enerji-təchizatı müəssisəsinə bir ay əvvəl müraciət etməlidir. Enerji-təchizatı müəssisəsi istehlakçının müraciətinə on gün ərzində baxır və razılıq verdikdə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində uyğun dəyişikliklər edir. ^[57]

8.20. Yaşayış binasının mülkiyyətçisi və ya mənzil kommunal təşkilatı binanın ümumi ehtiyacları və texniki məqsədlərə (həyatın, küçənin, pilləkənlərin işıqlandırılması, nasosxanalar, liftlər və s.) sərf olunan elektrik enerjisinə görə enerji-təchizatı müəssisəsi ilə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlayır.

Yaşayış binasının mənzil kirayəçisi, yaxud mülkiyyətçisi ilə, həmçinin xüsusi yaşayış evinin mülkiyyətçisi (məişət abonent) ilə enerji-təchizatı müəssisəsi arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılır, enerji-təchizatı müəssisəsi onların adına şəxsi hesab açır və hər birinə istifadə etdikləri elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini müstəqil

halda yazmaq üçün qəbzlər və bildiriş blankları olan hesablama kitabçalarını verir (özünəxidmət üsulu). ^[58]

8.21. Elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsini, şəxsi hesabın digər məişət abonentinin adına keçirilməsi onların müraciətlərinə əsasən enerji-təchizatı müəssisəsi tərəfindən beş gün ərzində baxılır və həll edilir.

Elektrik şəbəkəsinə əvvəllər qoşulmuş yaşayış binasındakı mənzilə yeni kirayəçi, yaxud mülkiyyətçi və ya xüsusi yaşayış evinə yeni mülkiyyətçi köçdükdə, həmin məişət abonentləri ilə enerji-təchizatı müəssisəsi arasında beş gün müddətində elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılmalıdır və enerji-təchizatı müəssisəsi onun adına şəxsi hesab açmalıdır ~~açır və istifadə edilən elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini müstəqil halda yazmaq üçün qəbzlər və bildiriş blankları olan~~

hesablama kitabçasını verir (özünəxidmət üsulu). ^[59]

8.22. Məişət abonentləri mənzildən və ya xüsusi yaşayış evindən köçərkən, həmin mənzilin və ya xüsusi yaşayış evinin yeni mülkiyyətçisi, yaxud kirayəçisi ondan köçdüyü günə qədər istifadə etdiyi elektrik enerjisinin haqqının ödənilməsi və elektrik enerjisi sərfinə görə borcunun olmaması barədə enerji-təchizatı müəssisəsinin arayışını tələb etməlidir. ^[60]

8.23. Məişət abonentləri mənzildən köçdükdən sonra, yeni sakin mənzilə köçənə qədər, mənzildə quraşdırılmış hesablama elektrik saygacının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanmasına görə yaşayış binasının mülkiyyətçisi və ya mənzil istismar təşkilatı cavabdehlik daşıyır.

8.24. Yaşayış və digər binaların mülkiyyətçisi binalardakı sahələri müəssisə və təşkilatlara icarəyə verdikdə, icarədarə məxsus elektrik qurğularının və avadanlıqların elektrik şəbəkəsinə qoşulması bu Qaydaların tələblərinə uyğun aparılır. İcarədar sahədən istifadəyə görə bina mülkiyyətçisi ilə müqavilə bağladıqdan sonra icarəyə götürdüyü sahənin elektrik şəbəkəsinə qoşulması üçün beş gün müddətində enerji-təchizatı müəssisəsinə müraciət etməlidir.

8.25. Yaşayış binasının mülkiyyətçisi və ya mənzil istismar təşkilatı binanın ümumi ehtiyacları və texniki məqsədlər (həyatın, küçənin, pilləkənlərin işıqlandırılması, nasosxanalar, liftlər və s.) üçün sərf etdiyi elektrik enerjisinə görə şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhəd nöqtəsində quraşdırılmış hesablama elektrik saygacı vasitəsilə, bu qrup istehlakçılar üçün müəyyən edilmiş tarif üzrə enerji-təchizatı müəssisəsi ilə hesabləşir.

8.26. Məişət abonentləri ilə elektrik enerjisinə görə hesablamaqlar ~~özünəxidmət üsuluna, əvvəlcədən ödəmə üsuluna və ya enerji-təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən yazılmış ödəmə sənədlərinə əsasən aparılır.~~ ^[61]

8.27. ~~Özünəxidmət üsulu tətbiq edildikdə xüsusi hesablama kitabçasında enerji-təchizatı müəssisəsinin göstərdiyi hesablama dövründə saygacının göstərişinin qeyd edilməsi və elektrik enerjisi sərfinə görə ödəniş sənədinin yazılması məişət abonentinin özü tərəfindən aparılır (6 nömrəli əlavə).~~ ^[62]

8.28. *Hesablama* saygacının göstərişinin qeyd edilməsi və elektrik enerjisi sərfinə görə ödəniş sənədinin yazılması enerji-təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən yerinə yetirilir (7 nömrəli əlavə). Səlahiyyətli nümayəndələr mənzilə gələrkən sakinlərin tələbi ilə xidməti vəsiqələrini təqdim etməyə borcludurlar. Məişət abonentləri mənzilində olmadıqda ödəniş sənədi bildiriş, qəbz, onunla birgə yaşayan başqa sakinə təqdim edilir. *Elektrik enerjisi sərfinə görə*

ödəniş sənədləri, bildirişlər və qəbzlər məişət abonentinin təqdim etdiyi elektron poçt ünvanına və (və ya) mobil nömrəyə SMS-lə göndərilə bilər. ^[63]

8.29. Kommunal mənzildə hesablama dövründə ümumi yerlərdə (dəhlizdə, mətbəxdə, sanitariya qovşağında və s.) sərf olunan elektrik enerjisinin miqdarı, ayrı-ayrı məişət abonentləri arasında faktiki yaşayan sakinlərin sayı üzrə bölünür.

8.30. ~~Özünəxidmət üsulu tətbiq edildikdə, hesablama kitabçasında müəyyən olunmuş gündən, yaxud enerji-təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi təqdim edildiyi gündən sonra, məişət abonentləri on gün müddətində poçt və ya bank şöbələri vasitəsilə elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir. Müstəsna hallarda yaxınlıqda poçt və ya bank şöbəsi olmadıqda, kənd yerlərində məişət abonentlərindən elektrik enerjisinə görə ödənişin yığılması müqavilə əsasında enerji-təchizatı müəssisəsinin işçiləri tərəfindən aparıla bilər.~~

8.31. Məişət abonentləri müəyyən olunmuş gündən sonra on gün müddətində ödəniş sənədi üzrə sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə, sonrakı hər bir gün üçün ödəniş aparılan günədək, ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01 faizi miqdarında dəbbə (penya) verməlidir. Məişət abonentləri bundan sonrakı iyirmi gün müddətində ödəniş sənədi üzrə elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə dəbbə (penya) tutulması hüququndan asılı olmayaraq, enerji-təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə onu enerjiyə görə borc ödənilənədək elektrik şəbəkəsindən açıla bilər. Elektrik şəbəkəsindən açıldığı müddətdə məişət abonentindən dəbbə (penya) tutulmur.

8.32. Məişət abonentləri (mənzillər üzrə hesablama elektrik saygacı yaşayış binasının girişində, yaxud pilləkən meydançasında quraşdırılmış məişət abonentləri istisna olmaqla) tərəfindən hesablama elektrik saygacının qoşulma sxeminin dəyişdirilməsi, saygacın baxış şüşəsinin sındırılması, plömbünün qırılması, saygacın diskinin süni şəkildə dayandırılması və elektrik enerjisinin istifadə göstərişini azaltmaq məqsədilə edilmiş digər pozuntulara yol verildiyi aşkar edildikdə, enerji-təchizatı müəssisəsi onu şəbəkədən açmalı və hesablama elektrik saygacının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması tarixindən sonrakı müddət üçün, ancaq Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddəti daxilində elektrik enerjisindən istifadəyə görə yenidən hesablama aparmağa borcludur. Məişət abonentləri (mənzillər üzrə hesablama elektrik saygacı yaşayış binasının girişində, yaxud pilləkən meydançasında quraşdırılmış məişət abonentləri istisna olmaqla) tərəfindən göstərilən pozuntulara yol verildikdə, elektrik enerjisindən istifadəyə görə yenidən hesablama aşağıdakı kimi aparılır:

a) — məişət abonentində şəbəkəyə bilavasitə qoşulan elektrik saygacı quraşdırıldıqda, saygacın nominal cərəyanı, gərginlik və sutkanın 24 saati ərzində elektrik enerjisindən istifadə edildiyi nəzərə alınmaqla hesabət aparılır;

b) — məişət abonentində ölçü transformatoru vasitəsilə elektrik saygacı quraşdırıldıqda, cərəyan transformatorunun yüksək tərəfindəki nominal cərəyanı, gərginlik və sutkanın 24 saati ərzində elektrik enerjisindən istifadə edildiyi nəzərə alınmaqla hesabət aparılır.

Məişət abonentləri hesablama elektrik saygacından kənar elektrik xətti çəkmişdirsə, yaxud elektrik saygacının göstərişini təhrif etmək üçün qurğu quraşdırmışdırsa, həmçinin mənzildə quraşdırılmış hesablama elektrik saygacını zədələyərək onu sıradan çıxarmışdırsa və ya saygacı sxemdən çıxarmışdırsa, enerji-təchizatı müəssisəsi onu şəbəkədən açmalı və hesablama elektrik saygacının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması tarixindən sonrakı müddət üçün ancaq Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddəti daxilində elektrik enerjisinə görə yenidən hesablama aparmağa borcludur. Məişət abonentləri tərəfindən göstərilən pozuntulara yol verildikdə, elektrik enerjisindən istifadəyə görə yenidən hesablama məişət abonentini qidalandıran elektrik naqilin cərəyan yükünü, gərginlik və sutkanın 24 saati ərzində elektrik enerjisindən istifadə edildiyi nəzərə alınmaqla hesabət aparılır.

8.33. Məişət abonentləri tərəfindən elektrik enerjisinin istifadədə pozuntuya yol verildiyi aşkar edildikdə, enerji-təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi onun və iki nəfər hal şahidinin iştirakı ilə akt tərtib edir və aktın bir nüsxəsini məişət abonentinə verir. Akt enerji-təchizatı müəssisəsinin nümayəndəsi, məişət abonentləri və iki nəfər hal şahidi tərəfindən imzalanmalıdır. Məişət abonentləri aktı imzalamaqdan imtina etdikdə bu barədə aktda müvafiq qeyd aparılır. Məişət abonentləri izahatlar və aktın məzmunu barəsində öz mülahizələrini təqdim etmək, habelə aktı imzalamaqdan imtina etməsinin səbəblərini göstərmək hüququna malikdir, bu izahatlar və mülahizələr aktla əlavə olunur.

Aktın əsasında enerji-təchizatı müəssisəsi qeydə alınmamış elektrik enerjisinin miqdarını müəyyən edir və məişət abonentinə əlavə ödəniş sənədi yazır. Enerji-təchizatı müəssisəsinin qərarına məişət abonentinin etiraz ərizəsi verməsi onu qoyulmuş müddətdə ödəniş sənədi üzrə elektrik enerjisinin haqqını ödəməkdən azad etmir. Məişət abonentləri on gün müddətində əlavə ödəniş sənədi üzrə elektrik enerjisi haqqını ödəmədikdə, enerji-təchizatı müəssisəsi bu Qaydaların 8.31-ci bəndinə uyğun olaraq onu elektrik şəbəkəsindən açıla bilər. Tərəflər iddia ilə məhkəməyə müraciət edə bilərlər.

8.34. Enerji-təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri istehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin hesablama

elektrik sayğacına baxış keçirmək və göstərişini yazmaq üçün elektrik sayğacı quraşdırılmış yerə maneəsiz buraxılmalıdırlar. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri istehlakçının, o cümlədən məişət abonentinin tələbi ilə xidməti vəsiqəni təqdim etməyə borcludurlar. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri sahibkarlıq subyektlərində hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirərkən, xidməti vəsiqə ilə yanaşı baxışın keçirilməsi haqqında qərarın surətini və baxışın Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reyestrində qeydiyyatda alınması barədə çıxarışı sahibkara və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə təqdim etməlidirlər. ^[64]

Hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirilməsi və göstərişinin yazılması üçün enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri istehlakçı (məişət abonentini istisna etməklə) tərəfindən elektrik sayğacının quraşdırıldığı yerə buraxılmadıqda, enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə istehlakçının (məişət abonentini istisna etməklə) elektrik enerjisi təchizatını dayandıra bilər.

Hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirilməsi və göstərişinin yazılması üçün enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri məişət abonentini tərəfindən iki hesablaşma dövrü müddətində elektrik sayğacının quraşdırıldığı yerə buraxılmadıqda, onlar məişət abonentinə bununla əlaqə-dar rəsmi bildiriş verirlər. Sonrakı dövr başa çatdıqda bu hal davam edərsə, enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə məişət abonentinin elektrik enerjisi təchizatını dayandıra bilər. ^[65]

8.35. Enerji təchizatının subyektləri arasında elektrik enerjisindən istifadədə və ya elektroenergetika sahəsində digər mübahisəli məsələlərə tərəflərdən birinin müraciətinə əsasən *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi* səlahiyyəti çərçivəsində baxıb, rəy verə bilər.

Enerji təchizatının subyektləri (dövlət elektroenergetika müəssisəsi, müstəqil enerji istehsalçıları, enerji təchizatı müəssisələri, istehlakçılar, o cümlədən məişət abonentləri) arasında bütün mübahisəli məsələlərlə əlaqədar tərəflər bilavasitə məhkəməyə müraciət edə bilərlər.

8.36. *Dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında, dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə reaktiv gücə məsul abonent arasında, enerji təchizatı müəssisəsi ilə reaktiv gücə məsul abonent arasında hesabat dövründə reaktiv enerjiyə görə hesablaşmalar tərəflərin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğacının göstərişinə əsasən elektroenergetika sisteminin gündəlik maksimum və minimum yük saatları üzrə ayrı-ayrılıqda aparılır.*

8.37. *Hesabat dövründə elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatlarına aid reaktiv güc əmsalı ($tg\phi_{max}$) gündəlik maksimum yük saatları ərzində hesablaşma elektrik sayğacının reaktiv enerji göstərişinin cəminin aktiv enerji göstərişinin cəminə nisbəti kimi, elektroenergetika sisteminin minimum yük saatlarına aid reaktiv güc əmsalı ($tg\phi_{min}$) gündəlik minimum yük saatları ərzində hesablaşma elektrik sayğacının reaktiv enerji göstərişinin cəminin aktiv enerji göstərişinin cəminə nisbəti kimi aşağıdakı düsturlarla hesablanır:*

burada:

n - hesabat dövrü ərzində günlərin sayı;

W_{iRmax} - *i* günündə maksimum saatlar ərzində sərf edilən reaktiv enerji;

W_{iAmax} - *i* günündə maksimum saatlar ərzində sərf edilən aktiv enerji;

W_{iRmin} - *i* günündə minimum saatlar ərzində sərf edilən reaktiv enerji;

W_{iAmin} - *i* günündə minimum saatlar ərzində sərf edilən aktiv enerjidir.

Hesablanmış reaktiv güc əmsalının qiyməti yuxarıda birə (vergüldən sonra iki rəqəm) kimi yuvarlaqlaşdırılır.

8.38. *Reaktiv güc əmsalı ($tg\phi$) elektroenergetika sisteminin gündəlik maksimum və minimum yük saatları üzrə ötürücü elektrik şəbəkəsi üçün dövlət elektroenergetika müəssisəsi, paylayıcı elektrik şəbəkəsi üçün isə enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən hesablaşma dövrü üzrə hesablanır, ikitərəfli aktla rəsmiləşdirilir və ödəniş sənədində qeyd olunur.*

8.39. *Elektroenergetika sisteminin maksimum və minimum yük saatları dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında, enerji təchizatı müəssisəsi ilə reaktiv gücə məsul abonent arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi ilə müəyyən edilir. Bu saatlar alqı-satqı müqavilələrində qeyd olunmadıqda, həmin hesablaşma dövrü üçün maksimum yük saatları 08:00-dan 23:00-dək və minimum yük saatları 23:00-dan 08:00-dək müddətlər qəbul edilir. Hər gün üçün bu saatların cəmi 24 saata bərabər olmalıdır.*

8.40. *Hesablaşma elektrik sayğacının elektroenergetika sisteminin gündəlik maksimum və minimum yük saatları üzrə ayrı-ayrılıqda aktiv və reaktiv enerjinin qeydiyyatının aparılmasına texniki imkan olmadığı halda, reaktiv güc əmsalı ($tg\phi$) hesablaşma dövrü ərzində hesablaşma elektrik sayğacının reaktiv enerji göstərişinin cəminin aktiv enerji göstərişinin cəminə nisbəti kimi hesablanır.*

8.41. *Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, enerji təchizatı müəssisəsi və reaktiv gücə məsul abonentlər tərəfindən reaktiv güc əmsalının ($tg\phi$) maksimum ($tg\phi_{max}$) və ya minimum ($tg\phi_{min}$) qiyməti həddləri pozulduğu halda hesablaşma dövründə hər 1 kVt aktiv elektrik enerjisinə nəzərdə tutulmuş tarif üzrə hesablaşma elektrik sayğacının aktiv enerji göstərişinin 5 faizi məbləğində cərimə tətbiq olunur və alınan məbləği pozuntuya yol vermiş tərəf qarşı tərəfə ödəyir. ^[66]*

9. İSTEHLAKÇILARIN MƏSULİYYƏTİ VƏ ONLARA ELEKTRİK ENERJISI VERİLİŞİNİN DAYANDIRILMASI ŞƏRTLƏRİ

9.1. *İstehlakçı sərəncamındakı elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasına və düzgün istismarına, elektrik enerjisindən səmərəli istifadəsinə, elektrik enerjisi sərfi üzrə müqavilə göstəricilərinin və rejimlərin yerinə yetirilməsinə, sərf edilmiş elektrik enerjisi haqqının vaxtında ödənilməsinə, elektrik enerjisinin keyfiyyətinin təmin olunmasına və mövcud qaydalara uyğun olaraq operativ intizama riayət edilməsinə, həmçinin*

Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin nümayəndələrinin tələblərinin vaxtında icra olunmasına görə məsuliyyət daşıyır. ^[67]

9.2. *“Elektrik qurğularının texniki istismar qaydaları”nda və “Elektrik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası qaydaları”nda nəzərdə alınmamış xüsusi istehsalat şəraitində elektrik qurğularını istismar edildikdə (yeraltı partlayış təhlükəli istehsalatda, elektrikli qurğular və s.) istehlakçı bu cür elektrik qurğularının istismarı və onlara təhlükəsiz xidmət üzrə təlimatlarla məlumatlandırılmalıdır.*

9.3. *Elektrik qurğularının etibarlı və təhlükəsiz istismarını və elektrik enerjisindən qənaətlə istifadə olunmasını təmin etmək üçün istehlakçı, o cümlədən subabonent aşağıdakıları yerinə yetirməlidir:*

9.3.1. *ona məxsus olan elektrik qurğularının və mühafizə vasitələrinin texniki vəziyyətini yoxlamağa, profilaktik sınaqlar keçirməyə və təmir etməyə, həmçinin mövcud qaydalarla və normalarla müəyyən edilmiş həcmdə və müddətlərdə paylayıcı qurğuları, transformatorları və onların yerləşdiyi tikililəri təmir etməyə;*

9.3.2. *qəza zamanı enerjisistemdə yük çıxarıldıqda məsul yükləri ayraraq ehtiyatlandırılmış xarici təchizat elektrik xətlərinə qoşmaqla texnoloji və qəza bronlarının tələbatını təmin etmək üçün elektrik təchizatı sxemini təkmilləşdirməyə;*

9.3.3. *enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən rəle mühafizələrinə, avtomat və qoruyucu qurğulara qoyulmuş işləmə hədlərinə (ustavka) riayət etməyə, ehtiyatın avtomatik qoşulması qurğularının quraşdırılmasını enerji təchizatı müəssisəsilə razılaşdırmağa, onlarda müəyyən olunmuş müddətlərdə profilaktik sınaq və saxlama işlərini aparmağa;*

9.3.4. *enerji təchizatı müəssisəsinin və Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən istehlakçının elektrik qurğularının işi ilə müəyyənləşdirilən elektrik enerjisinin keyfiyyətinə fasiləsiz, vaxtaşırı və epizodik nəzarət etməyə, balans mənsubiyyəti sərhədində və şəbəkəsində elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərini qüvvədə olan standartların tələblərinə uyğun saxlamağa;*

9.3.5. *“Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları”nın tələblərinə uyğun olaraq, elektrik enerjisi istehlakının texniki-nəzarət uçotunu təşkil və istismar etməyə;*

9.3.6. *elektrik qurğularına xidmət üçün ixtisaslı elektrotexniki heyətlə təmin etməyə, elektrik qurğularına xidmət edən heyəti öyrətməyə, təlimatlandırmağa və onları avadanlıqlaşdırılmış iş yeri ilə, mühafizə vasitələri ilə, alətlərlə, lazımi materiallarla və təlimatlarla təmin etməyə;*

9.3.7 *qəzaya və yanğına qarşı təhlükəsizlik texnikası üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;*

9.3.8 elektrik enerjisi istehlakçı rejimlərinə, elektrik enerjisinin səmərəli və qənaət ilə istifadəsinə, elektrik təsərrüfatının texniki vəziyyətinə və səlahiyyəti daxilində digər məsələlərə nəzarət etmək üçün *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin (onların xidməti vasitələri əsasında) günün istənilən vaxtı maneəsiz elektrik qurğularına buraxılmasını təmin etməyə;

9.3.9. elektrik enerjisinin səmərəli istifadə olunmasında, elektrik qurğularının layihələndirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, təmirində, həmçinin onların istismarında texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının və digər texniki normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunmasında aşkar edilmis pozuntunu və çatışmazlıqların aradan qaldırılması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin rəsmi tələblərinə müəyyən olunmuş müddətlərdə yerinə yetirməyə. [\[68\]](#)

9.4. İstehlakçı hesablaşma elektrik sayğaclarındakı bütün nasazlıqlar və onun qoşulma sxeminin pozulması, həmçinin tikintilərinə və ya ərazisində yerləşən enerjitetçizəti müəssisəsinə məxsus elektrik qurğularında və avadanlıqlardakı nasazlıqlar haqqında enerjitetçizəti müəssisəsinə məlumat verməlidir.

9.4. İstehlakçının elektrik verilişi xətlərindən, paylayıcı qurğularından və transformator yarımstansiyalarından enerjitetçizəti müəssisəsinin başqa istehlakçılara tranzitlə elektrik enerjisi ötürüldükdə, onların təmirə çıxarılması, həmçinin göstərilən elektrik qurğularının təmirdən sonra şəbəkəyə qoşulması yalnız enerjitetçizəti müəssisəsinin icazəsi ilə yerinə yetirilir.

9.5. İstehlakçı "Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na və "Gərginliyi 1000 völdən çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na əsasən ona məxsus elektrik qurğularının qorunmasını, onlara sərbəst keçməyi və yanaşmağı təmin etməli, həmçinin kabel və hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında hər hansı bir obyektin tikintisinə, materialların yığılmasına, kabel və hava elektrik verilişi xətləri mənsub olan təşkilatın icazəsi olmadan torpaq və tikinti işlərinin aparılmasına yol verməməlidir.

9.7. İstehlakçı ərazisindəki yarımstansiyaların enerjitetçizəti müəssisəsinə aid tranzit hissəsində operativ əməliyyatlar, şəbəkədə tikinti və təmir işləri aparmaq üçün enerjitetçizəti müəssisəsinin elektrotexniki heyətinin bu qurğulara buraxılmasını təmin etməyə borcludur. İşlər başa çatdıqda enerjitetçizəti müəssisəsi öz hesabına işlər aparılmış əraziləri və tikintiləri lazımi vəziyyətə gətirməyə borcludur.

9.8. İstehlakçı (məişət abonent istisna olmaqla) aşağıdakı məlumat və hesabatları təqdim etməyə borcludur: [\[69\]](#)

9.8.1. hesabat vermə qaydalarına uyğun olaraq, təsdiq olunmuş formalarla müəyyən edilmiş müddətlərdə elektrik enerjisinin sərfi, elektrik enerjisinin sərfi normalarının yerinə yetirilməsi və başqa göstəricilər haqqında enerjitetçizəti müəssisəsinə və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* hesabat verməyə;

9.8.2. enerjitetçizəti müəssisəsinin və ya *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* tələbi ilə, enerjitetçizəti müəssisəsindən alınmış, subabonentlərə ötürülmüş elektrik enerjisinin miqdarını hesablayan elektrik sayğaclarının (uçot sistemlərinin) göstəricilərinin hər bir hesablaşma dövrünün sonuncu günündə 24 saatlıq qeydiyyatını aparmağa, nəticələri barədə enerjitetçizəti müəssisəsinə və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* məlumat verməyə;

9.8.3. ildə iki dəfədən az olmayaraq, xarakterik yay və qış iş günlərində, aktiv və reaktiv elektrik enerjisinin sərfi qrafiklərini enerjitetçizəti müəssisəsinə və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* təqdim etməyə;

9.8.4. enerjitetçizəti müəssisəsinə gələn il üçün elektrik enerjisinin sərfi üzrə sifarişlər verməyə;

9.8.5. *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* və enerjitetçizəti müəssisəsinin rəsmi tələbi ilə aktiv və reaktiv elektrik enerjisinin gündəlik və aylıq sərfini, enerjisistemin maksimal və minimal yük saatlarında hər 30 dəqiqədən bir aktiv və reaktiv elektrik enerjisi sərfini hesablamağa və məlumat verməyə.

Elektrik enerjisinin gündəlik sərfinin və faktiki yüklərin (aktiv və reaktiv) qeydiyyatı nömrələnmiş və qaytarılmış jurnalda aparılmalıdır.

9.9. İstehlakçı qidalandırıcı elektrik veriliş xətlərinin açılması, elektrik qurğularının və avadanlığın zədələnməsi ilə əlaqədar baş vermiş qəzalar, yanğınlar, həmçinin elektrik cərəyanının təsirindən insanların xəsarət alması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* məlumat verməlidir.

9.10. İstehlakçı sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqının vaxtında, müəyyən edilmiş tarif qiymətinə uyğun tam həcmdə ödənilməsinə təmin etməlidir.

9.11. İstehlakçıya elektrik enerjisinin verilişi və fasilələr elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əsasən və onun enerjitetçizəti etibarlılığının kateqoriyasına uyğun həyata keçirilir.

Elektrik enerjisi istehlakının məhdudlaşdırılması, həmçinin istehlakçının yük qrafikinə tənzimlənməsi üzrə tədbirlər bu Qaydalara və müvafiq təlimata uyğun həyata keçirilir.

9.12. *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi* üç gün əvvəl rəsmi xəbərdar etməklə, aşağıdakı hallarda istehlakçıya elektrik enerjisi verilişinin tam, yaxud qismən dayandırılmasını enerjitetçizəti müəssisəsindən və (və ya) əsas istehlakçıdan tələb etmək hüququna malikdir:

9.12.1. istehlakçının elektrik qurğularının qeyri-kafi vəziyyəti qəza, yanğınların baş verməsinə, elektrotexniki heyətin, əhalinin həyatı üçün təhlükə yaratdığıda;

9.12.2. müəyyən edilmiş elektrik enerjisi sərfi rejimlərini pozduqda;

9.12.3. elektrik enerjisindən israfçılıqla və səmərəsiz istifadə etdikdə;

9.12.4. enerjitetçizəti müəssisəsinin və ya digər istehlakçının elektrik şəbəkəsinə özbaşına elektrikqəbulediciləri qoşduqda, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyənləşdirilmiş göstəricilərdən artıq şəbəkəyə güc qoşduqda;

9.12.5. elektrikqəbulediciləri sayğacdən kənar elektrik şəbəkəsinə qoşduqda və ya elektrik enerjisi uçotunun sxemini pozduqda;

9.12.6. elektrik qurğularına xidmət üçün elektrotexniki heyət olmadıqda;

9.12.7. istehlakçının təqsirindən enerjitetçizəti müəssisəsinin və ya başqa istehlakçıların elektrik qurğularının normal fəaliyyətini pozan göstəricilərə qədər elektrik enerjisinin keyfiyyətini aşağı saldıqda;

9.12.8. elektrik qurğularındakı pozuntu və çatışmazlıqların aradan qaldırılması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* tələbləri vaxtında yerinə yetirilmədikdə;

9.12.9. istehlakçının (məişət abonent istisna olmaqla) elektrik qurğularına və ya elektrik enerjisinin uçot cihazlarına *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələri buraxılmadıqda.

9.13. Enerji təchizəti müəssisəsi istehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsini aşağıdakı hallarda dayandırır: [\[70\]](#)

9.13.1. istehlakçının müvafiq yazılı müraciəti (elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılmasının səbəbi və müddəti göstərilməklə) olduqda;

9.13.2. enerji təchizəti müəssisəsinin istehlakçıya verdiyi elektrik enerjisinin sayğaclarla müəyyənləşən hesabı istehlakçıya enerji təchizəti müəssisəsi tərəfindən təqdim edildikdən (göndərildikdən) sonra bir ay müddətində tam məbləğdə ödənilmədikdə;

9.13.3. təmir-profilaktika və qəza işləri görüldükdə, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındıqda;

9.13.4. enerji təchizəti müəssisəsi ilə müvafiq müqavilə bağlanmadıqda;

9.13.5. məhkəmənin qərarı ilə;

9.13.6. dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyat aparıldığıda, dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatlar aparan orqanların - Daxili İşlər Nazirliyinin və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin göstərişləri əsasında. [\[71\]](#)

İstehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılması (dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatın aparılması ilə əlaqədar dayandırma halı istisna olmaqla) yalnız fərdi qaydada həyata keçirilir. Elektrik enerjisinin dəyərini vaxtında ödəməyən istehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılması, elektrik enerjisinin dəyərini vaxtında ödəyən digər istehlakçıların hüquqlarının pozulması ilə nəticələnməməlidir. [\[72\]](#)

Qeyd. Məişət abonent hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirmək və göstəricisini yazmaq üçün enerjitetçizəti müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələrini buraxmadıqda qanunla müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəb olur.

9.13-1. Elektrik xətlərinin qanunsuz olaraq kəsilməsi və ya istehlakçıya bu Qaydaların 9.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldükdə, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) yazılı bildiriş göndərilmədən elektrik və istilik enerjisi verilməsinin

dayandırılması qadağandır. [\[73\]](#)

9.13-2. Elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılmasına səbəb olmuş hallar aradan qaldırıldıqdan və müvafiq qaydada rəsmiləşdirildikdən sonra bir gün müddətində enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən elektrik enerjisinin verilməsi bərpa edilməlidir. [\[74\]](#)

9.13-3. Elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılması və bərpa edilməsi hər bir halda (bu Qaydaların 9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldükdə, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndləri istisna olmaqla) enerji təchizatı müəssisəsi tərəfindən istehlakçının iştirakı ilə aktla rəsmiləşdirilməli və aktın bir nüsxəsi istehlakçıya təqdim edilməlidir.

9.14. Ehtiyat qida mənbəyi olmadıqda, plan üzrə təmir işlərinin aparılması və yeni elektrik qurğularının qoşulması üçün istehlakçının elektrik şəbəkəsindən açılmasının sayı və müddəti enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehlakçı arasındakı elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyənləşdirilir. Bu məqsədlər üçün elektrik enerjisi verilişində fasilələrin dəqiq tarixini (sutkanı və saatını) razılaşdırmaq üçün enerjitəchizatı müəssisəsi üç sutka əvvəl istehlakçını nəzərdə tutulmuş açılma haqqında xəbərdar etməlidir.

İstehlakçı xəbərdarlıq aldıqdan sonra bir sutka müddətində elektrik enerjisi verilişində fasilələrin vaxtını razılaşdırmadıqda, enerjitəchizatı müəssisəsi bu vaxtı özü müəyyən edə bilər. Elektrik enerjisinin fasilələri imkan daxilində istehlakçının iş vaxtından kənar vaxtlarda, onu açılmaya qədər 24 saat əvvəl xəbərdar etməklə aparılmalıdır.

9.15. Qəzaların qarşısının alınması və ya ləğv edilməsi üçün təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsi məqsədilə sonradan istehlakçıya açılmanın səbəbləri haqqında məlumat verməklə, enerjitəchizatı müəssisəsi istehlakçının (açılması insan həyatı üçün təhlükə yaradan, partlayışa, yanğına, məhsulun kütləvi zay olmasına, mürəkkəb texnoloji proseslərin pozulmasına və s. səbəb ola bilən elektrik qurğuları istisna olmaqla) elektrik qurğularını elektrik şəbəkəsindən açmaq hüququna malikdir.

9.16. İstehlakçı, müvafiq təlimata uyğun olaraq enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və ya qəza vəziyyəti ilə əlaqədar tətbiq edilən məhdudiyyət və birbaşa açılma grafiklərinə əməl etməlidir.

9.17. Büdcədən maliyyələşdirilən istehlakçı tərəfindən elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki sərfiyyat göstəricilərindən artıq elektrik enerjisi sərf etdiyi hallarda, enerjitəchizatı müəssisəsi bu Qaydalara uyğun olaraq üç gün əvvəl xəbərdar etməklə ona artıq istifadə edilmiş elektrik enerjisi tam kompensasiya olana qədər məcburi məhdudlaşdırma tətbiq etmək hüququna malikdir.

9.18. Enerjitəchizatı müəssisəsinin yükün azaldılması haqqında verdiyi məhdudiyyət tələblərini istehlakçı şərtsiz və dərhal yerinə yetirməlidir. Enerjitəchizatı müəssisəsinin yükün azaldılması üzrə tələbi on dəqiqə ərzində yerinə yetirilməzsə, enerjitəchizatı müəssisəsi xəbərdar etdikdən sonra istehlakçını şəbəkədən tam və ya qismən açə bilər. Elektrik enerjisi təchizatında fasilələr yolverilməz olan istehlakçıların (insan həyatına, partlayışa, yanğına təhlükə yaranması, məhsulun kütləvi zay olması, mürəkkəb texnoloji proseslərin pozulması və s.) şəbəkədən açılmasına icazə verilmir.

9.19. İstehlakçının təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində enerjitəchizatı müəssisəsinə ziyan dəydikdə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnərək yararsız hala düşməsi və s.), istehlakçı Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

9.20. İstehlakçı aşağıda göstərilən səbəblərlə əlaqədar dəymiş ziyanə görə enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında məsuliyyət daşıyır:

9.20.1. fors-majör hadisə ilə əlaqədar;

9.20.2. kənar şəxslərin düzgün olmayan hərəkətləri (səhvən birləşdirmə, açma və keçirmə, hava elektrik veriliş xətlərinin naqillərinin üzərinə kənar əşyaların atılması, hava və ya kabel elektrik veriliş xətlərinin mexaniki zədələnməsi və s.) nəticəsində baş vermiş qəzalara əlaqədar.

9.21. İstehlakçının təqsirindən enerjitəchizatı müəssisəsi ilə elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsi hallarında istehlakçı onun qidalandığı elektrik qurğusuna hesablaşma dövründə buraxılmış elektrik enerjisinin keyfiyyəti aşağı düşmüş hissəsinin dəyərinin 25 faizi miqdarında enerjitəchizatı müəssisəsinə ödəniş ödəyir. Əgər aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinin təsirindən enerjitəchizatı müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnərək yararsız hala düşməsi və s.) istehlakçı Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq enerjitəchizatı müəssisə-si qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

9.22. Elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə təsirkar tərəf və aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə (faizlə ölçmənin müddətinə) işləmə müddəti "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun olaraq, statistik və ya qeydedici cihazların ölçülərinin nəticələri ilə müəyyənləşdirilir. Ölçülərin nəticələri enerjitəchizatı müəssisəsinin, istehlakçının və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin tərtib etdiyi aktla rəsmiləşdirilir.

10. ENERJİTƏCHİZATI MÜƏSSISƏSİNİN MƏSULİYYƏTİ

10.1. Enerjisistemdə və ya enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsində baş vermiş qəza nəticəsində istehlakçıya ziyan dəymişdirsə (elektrikqəbuledicilərin zədələnməklə yararsız hala düşməsi, məhsulun zay olması və s.), enerjitəchizatı müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq istehlakçı qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

10.2. Enerjitəchizatı müəssisəsi aşağıda göstərilən səbəblərlə əlaqədar dəymiş ziyanə görə istehlakçı qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır:

10.2.1. fors-majör hadisə ilə əlaqədar;

10.2.2. kənar şəxslərin düzgün olmayan hərəkətləri (səhvən birləşdirmə, açma və keçirmə, hava elektrik veriliş xətlərinin naqillərinin üzərinə kənar əşyaların atılması, hava və ya kabel elektrik veriliş xətlərinin mexaniki zədələnməsi və s.) nəticəsində baş vermiş qəzalara əlaqədar;

10.2.3. bu Qaydaların 9-12, 9.13, 9.15 və 9.16-cı bəndlərində nəzərdə tutulmuş, istehlakçıya elektrik enerjisi verilişinin dayandırılması və məhdudlaşdırılması şərtləri ilə əlaqədar; [\[75\]](#)

10.2.4. bu Qaydaların 9.14-cü bəndinə uyğun olaraq, işlərin yerinə yetirilməsilə əlaqədar.

10.3. İstehlakçı elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən olunmuş müddətdə sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə, enerjitəchizatı müəssisəsi şəbəkəsində və ya enerjisistemdə baş vermiş qəza nəticəsində istehlakçıya dəymiş ziyanə görə onun qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

10.4. Enerjitəchizatı müəssisəsi dəymiş ziyan haqqında istehlakçıdan daxil olmuş müraciətə on gündən gec olmayaraq baxır və bu Qaydalara uyğun olaraq istehlakçıya ödəniş ödəyir.

10.5. İstehlakçıya elektrik enerjisinin kəsirlə verilməsi müddəti və onun səbəbləri enerjitəchizatı müəssisəsinin və istehlakçının əməliyyat sənədləri üzrə müəyyənləşdirilir.

10.6. İstehlakçının təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində enerjitəchizatı müəssisəsinin başqa istehlakçılara ziyan dəymişdirsə, təsirkar istehlakçı dəymiş ziyanə görə enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında sonuncunun başqa istehlakçılara ödədiyi ödəniş dəyərində maddi məsuliyyət daşıyır.

10.7. Enerjitəchizatı müəssisəsi balans mənsubiyyəti sərhədində və şəbəkəsində elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərini qüvvədə olan standartların tələblərinə uyğun saxlamağa borcludur.

10.8. Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehlakçı arasındakı balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin tələb olunan keyfiyyət göstəriciləri standartlara və "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun müəyyən edilir.

10.9. Enerjitəchizatı müəssisəsi və istehlakçı bu Qaydaların 10.8-ci bəndində qeyd edilən metodik göstərişlərə əsasən, elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə daimi, vaxtaşırı (ildə 2-4 dəfə) və ya epizodik nəzarət etməyə borcludurlar.

10.10. Aşağı tezliklə işləmə müddəti dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və enerjitəchizatı müəssisəsinin dispetçer məntəqələrinin qeydiyyat aparən (yaddaşlı) tezlik ölçənləri ilə müəyyənləşdirilir.

Aşağı tezliklə buraxılmış elektrik enerjisinin miqdarı, hesablaşma dövründə orta sutkalıq sərfiyyat üzrə müəyyən edilir.

10.11. Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən istehlakçıya aşağı keyfiyyətli (bir və ya eyni zamanda bir neçə göstərici üzrə) elektrik enerjisi buraxıldıqda, enerjitəchizatı müəssisəsi, buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinin dəyərinin 25 faizi məbləğində istehlakçıya ödəniş ödəyir. Əgər aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinin təsirindən istehlakçıya ziyan dəymişdirsə (elektrikqəbuledicilərin zədələnməklə yararsız hala düşməsi, məhsulun zay olması və s.), enerjitəchizatı

müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq istehlakçı qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

10.12. Elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə təqsirkar tərəf və aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə (faizlə ölçmənin müddətinə) işləmə müddəti "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun olaraq, statistik və ya qeydədici cihazların ölçülərinin nəticələri ilə müəyyənləşdirilir. Ölçülərin nəticələri enerjitəchizəti müəssisəsinin, *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin*, istehlakçının, yaxud dövlət elektroenergetika müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələrinin tərtib etdiyi aktla rəsmiləşdirilir.

10.13. İstehlakçı, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddətdə sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəmədiyi, elektrik enerjisi rejimlərinə, həmçinin reaktiv gücün optimal göstəricilərinə, o cümlədən reaktiv gücün kompensasiya qurğularının iş rejimlərinə əməl etmədiyi, elektrik enerjisi sərfi üzrə müqavilə göstəricisini aşdığı, enerjisistəmdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və ya qəza vəziyyəti ilə əlaqədar tətbiq edilən məhdudiyyət və birbaşa açılma qrafiklərinə əməl etmədiyi hallarda enerjitəchizəti müəssisəsi istehlakçı qarşısında buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanə görə maddi məsuliyyət daşıyır.

10.14. İstehlakçının təqsirindən enerjitəchizəti müəssisəsinin başqa istehlakçılana aşağı keyfiyyətli (bir və ya eyni zamanda bir neçə göstərici üzrə) elektrik enerjisi buraxıldıqda, təqsirkar istehlakçı buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanə görə enerjitəchizəti müəssisəsi qarşısında sonuncunun başqa istehlakçılara ödədiyi ödəniş dəyərində maddi məsuliyyət daşıyır.

10.15. Enerjitəchizəti müəssisəsinin təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində dövlət elektroenergetika müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnməklə yararsız hala düşməsi və s.), enerjitəchizəti müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

Bu Qaydaların 10.2.1-ci və 10.2.2-ci bəndlərində göstərilən səbəblərlə əlaqədar baş vermiş qəza nəticəsində dəymiş ziyanə görə enerjitəchizəti müəssisəsi dövlət elektroenergetika müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

10.16. Enerjitəchizəti müəssisəsinin təqsirindən dövlət elektroenergetika müəssisəsi ilə elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin (bir və ya eyni zamanda bir neçə göstərici üzrə) aşağı düşməsi nəticəsində dövlət elektroenergetika müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnməklə yararsız hala düşməsi və s.), enerjitəchizəti müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

10.17. Enerjitəchizəti müəssisəsi sərəncamındakı elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasına və düzgün istismarına, elektrik enerjisindən səmərəli istifadəsinə, elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş göstəricilərin və rejimlərin yerinə yetirilməsinə, satın alınmış elektrik enerjisi haqqının vaxtında ödənilməsinə, elektrik enerjisinin keyfiyyətinin təmin olunmasına və mövcud qaydalara uyğun olaraq operativ intizama riayət edilməsinə, həmçinin *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin tələblərinin vaxtında icra olunmasına görə cavabdehlik daşıyır.

10.18. Elektrik qurğularının etibarlı və təhlükəsiz istismarını və elektrik enerjisindən qənaətlə istifadə olunmasını təmin etmək üçün enerjitəchizəti müəssisəsi aşağıdakıları yerinə yetirməyə borcludur:

10.18.1. öz idarəetmə ərazisində elektrik şəbəkəsinin təhlükəsiz, etibarlı və səmərəli işləməsinə təmin edən yerli dispetçer xidmətinə təşkil etməyə;

10.18.2. ona məxsus olan elektrik qurğularının və mühafizə vasitələrinin texniki vəziyyətini yoxlamağa, profilaktik sınaqlar keçirməyə və təmir etməyə, həmçinin mövcud qaydalarla və normalarla müəyyən edilmiş həcmlərdə və müddətlərdə paylayıcı qurğuları, transformatorları və onların yerləşdiyi tikililəri təmir etməyə;

10.18.3. qəza zamanı enerjisistəmdə yük çıxarıldıqda, məsul yükləri uyğun olaraq ehtiyatlandırılmış xarici təchizat elektrik xətlərinə qoşmaqla texnoloji və qəza bronlarının tələbatını təmin etmək üçün elektrik təchizatı sxemini təkmilləşdirməyə;

10.18.4. enerjitəchizəti müəssisəsinin balansında olan, ancaq hesabət hədləri (ustavka) dövlət elektroenergetika müəssisəsi tərəfindən verilən rele mühafizələrinin, bütün növ avtomatikaların, o cümlədən enerjisistəm əhəmiyyətli avtomatikaların iş rejimlərinə nəzarət etməyə, onlarda müəyyən olunmuş müddətlərdə sazlama və profilaktik sınaq işlərini aparmağa;

10.18.5. dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* tələbinə əsasən enerjitəchizəti müəssisəsinin elektrik qurğularının işi ilə müəyyənləşdirilən elektrik enerjisinin keyfiyyətinə fasiləsiz, vaxtaşırı və epizodik nəzarət etməyə, şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

10.18.6. "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"nın tələblərinə uyğun olaraq elektrik enerjisinə görə hesablaşma uçotunu təşkil etməyə;

10.18.7. elektrik qurğularına xidmət üçün tələb olunan ixtisaslı elektrotexniki heyətlə təmin etməyə, elektrik qurğularına xidmət edən heyəti öyrətməyə, təlimatlandırmağa və onları avadanlıqlaşdırılmış iş yeri ilə, mühafizə vasitələri, alətlərlə, lazımi materiallarla və təlimatlarla təmin etməyə;

10.18.8. qəzaya və yanğına qarşı təhlükəsizlik texnikası üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

10.18.9. elektrik enerjisi rejimlərinə, elektrik enerjisinin səmərəli və qənaətlə istifadəsinə, elektrik qurğularının texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, təlimatların və digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasına və səlahiyyəti daxilində digər məsələlərə nəzarət etmək üçün *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin (onların xidməti vəsiqələri *(şəxsiyyət vəsiqəsi ilə birlikdə)*, nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında qərarın surəti və nəzarətin Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reyestrində qeydiyyatı alınması barədə çıxarışı əsasında) günün istənilən vaxtı maneəsiz elektrik qurğularına buraxılmasını təmin etməyə; ^[76]

10.18.9-1. Elektrik şəbəkəsinə qanunsuz qoşulmaqla, elektrik enerjisinin talanması hallarının qarşısının alınması məqsədilə on iki ayda bir dəfədən az

olmayaraq, paylayıcı qurğulara baxış keçirməyə; ^[77]

10.18.9-2. bu Qaydaların 7.18-ci və 7.19-cu bəndləri nəzərə alınmaqla istehlakçılardan (o cümlədən məişət abonentinin) elektrik sayğaclarının və sayğacların qoşulma sxeminin işlək və toxunulmaz vəziyyətdə olmasını müəyyən etmək məqsədilə üç ayda bir dəfədən az olmayaraq onlara baxış keçirməyə;

10.18.10. elektrik enerjisinin paylanması, satılmasında, elektrik enerjisindən səmərəli istifadə olunmasında, elektrik qurğularının layihələndirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, təmirində, həmçinin onların istismarında texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının və digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasında aşkar edilmiş pozuntu və çatışmazlıqların aradan qaldırılması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin tələblərinə müəyyən olunmuş müddətlərdə yerinə yetirməyə. ^[78]

10.19. Enerjitəchizəti müəssisəsi dövlət elektroenergetika müəssisəsinə onlar arasındakı hesablaşma uçot cihazlarındakı və uçot sxemindəki pozuntular, həmçinin tikililərinə və ya ərazisində yerləşən dövlət elektroenergetika müəssisəsinə məxsus elektrik qurğularındakı nasazlıqlar haqqında məlumat verməyə borcludur.

10.20. Enerjitəchizəti müəssisəsi qidalandırıcı xətlərin açılması, elektrik qurğularının və avadanlığın zədələnməsi ilə əlaqədar baş vermiş qəzalar, yanğınlara, həmçinin elektrik cərəyanının təsirindən insanların xəsarət alması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* məlumat verməyə borcludur.

10.21. Enerjitəchizəti müəssisəsi "Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na və "Gərginliyi 1000 voltndan çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na əsasən ona məxsus elektrik qurğularının qorunmasını, onlara sərbəst keçməyi və yanaşmağı təmin etməli, kabel və hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında hər hansı bir obyektin tikintisinə, materialların yığılmasına, kabel və hava xətləri mənsub olan təşkilatın icazəsi olmadan torpaq və tikinti işlərinin aparılmasına yol verməməlidir.

10.22. Enerjitəchizəti müəssisəsi ərazisindəki yarımstansiyaların tranzit hissəsində dövlət elektroenergetika müəssisəsinə aid şəbəkədə operativ əməliyyatlar, tikinti və təmir işləri aparmaq üçün dövlət elektroenergetika müəssisəsinin elektrotexniki heyətinin bu qurğulara buraxılmasını təmin etməyə borcludur. İşlər başa çatdıqda dövlət elektroenergetika müəssisəsi öz hesabına işlər aparılmış əraziləri və tikililəri lazımi vəziyyətə gətirməyə borcludur.

10.23. Enerjitəchizəti müəssisəsinin yerli dispetçer xidməti operativ idarəçilik iyerarxiyasına görə özündən yuxarı pillədə yerləşən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin dispetçer xidmətinə tabedir və onların fəaliyyəti xüsusi təlimatla nizamlanır.

10.24. Enerjitəchizəti müəssisəsi aşağıdakı məlumat və hesabatları təqdim etməyə borcludur:

10.24.1. hesabat vermə qaydalarına uyğun olaraq, təsdiq olunmuş formalarla müəyyən edilmiş müddətlərdə elektrik enerjisinin sərfi, texniki itkisi (texnoloji sərfiyyət) tapşırıqlarının yerinə yetirilməsi və başqa göstəricilərin haqqında dövlət

elektroenergetika müəssisəsinə və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* hesabat verməyə;

10.24.2. ildə iki dəfədən az olmayaraq, xarakterik yay və qış iş günlərində, aktiv və reaktiv elektrik enerjisinin yük grafiklərini dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* təqdim etməyə;

10.24.3. dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və müstəqil enerji istehsalçısına gələn il üçün satın alınacaq elektrik enerjisi üzrə sifarişlər verməyə.

10.25. Enerjitəchizatı müəssisəsi enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və ya qəza vəziyyətilə əlaqədar tətbiq edilən məhdudiyyət və birbaşa açılma grafiklərinə uyğun olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinin yükün azaldılması və elektrik enerjisinin məhdudlaşdırılması haqqında tələblərinə yerinə yetirməyə borcludur.

10.26. Enerjitəchizatı müəssisəsi dövlət elektroenergetika müəssisəsindən və müstəqil enerji istehsalçısından satın aldığı elektrik enerjisinin haqqının elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyənləşdirilmiş müddətdə və həcmdə müəyyən olunmuş tarif qiymətinə uyğun ödənilməsinə təmin etməlidir.

11. DÖVLƏT ELEKTROENERGETİKA MÜƏSSİSƏSİNİN MƏSULİYYƏTİ

11.1. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində enerjitəchizatı müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnərək yararsız hala düşməsi və s.), dövlət elektroenergetika müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

11.2. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi aşağıda göstərilən səbəblərlə əlaqədar baş vermiş qəza nəticəsində dəymiş ziyanı görə enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır:

11.2.1. fors-majör hadisə ilə əlaqədar;

11.2.2. kənar şəxslərin düzgün olmayan hərəkətləri (səhvən birləşdirmə, açma və keçirmə, hava elektrik veriliş xətlərinin naqillərinin üzərinə kənar əşyaların atılması, hava və ya kabel elektrik veriliş xətlərinin mexaniki zədələnməsi və s.) nəticəsində baş vermiş qəzalarla əlaqədar;

11.2.3. enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və ya qəza vəziyyəti nəticəsində tətbiq edilən məhdudiyyət və birbaşa açılmalarla əlaqədar;

11.2.4. enerjitəchizatı müəssisəsinə əvvəlcədən xəbərdar etməklə dövlət elektroenergetika müəssisəsi tərəfindən elektrik və ya istilik qurğularında təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar.

11.3. Enerjitəchizatı müəssisəsi aldığı elektrik enerjisinin haqqını elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən olunmuş müddətdə və həcmdə ödəmədikdə, dövlət elektroenergetika müəssisəsi onun təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində dəymiş ziyanı görə enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

11.4. Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində dövlət elektroenergetika müəssisəsinin başqa enerjitəchizatı müəssisələrinə ziyan dəymişdirsə, təqsirkar enerjitəchizatı müəssisəsi dəymiş ziyanı görə dövlət elektroenergetika müəssisəsi qarşısında sonuncunun başqa enerjitəchizatı müəssisələrinə ödədiyi ödəniş dəyərində maddi məsuliyyət daşıyır.

11.5. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədində və şəbəkəsində elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərini standartların tələblərinə uyğun saxlamağa borcludur.

11.6. Dövlət elektroenergetika müəssisəsilə enerjitəchizatı müəssisəsi arasındakı balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin tələb olunan keyfiyyət göstəriciləri standartlara və "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun müəyyən edilir.

11.7. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi və enerjitəchizatı müəssisəsi bu Qaydaların 11.6-cı bəndində qeyd edilən metodik göstərişlərə əsasən, elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə daimi, vaxtaşırı (ildə 2-4 dəfə) və ya epizodik nəzarət etməyə borcludurlar.

11.8. Aşağı tezliklə işləmə müddəti elektrik stansiyalarının və ya mərkəzi dispetçer xidmətinin məntəqələrindəki qeydiyyat apararı (yaddaşlı) tezlik ölçülər ilə müəyyənləşdirilir.

Aşağı tezliklə buraxılmış elektrik enerjisinin miqdarı, hesablaşma dövründə orta sutkalıq sərfiyyat üzrə müəyyən edilir.

11.9. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin təqsirindən enerjitəchizatı müəssisəsinə aşağı keyfiyyətli (bir və ya eyni zamanda bir neçə göstərici üzrə) elektrik enerjisi buraxılması nəticəsində enerjitəchizatı müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnməyə yararsız hala düşməsi və s.), dövlət elektroenergetika müəssisəsi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

11.10. Elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə təqsirkar tərəf və aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə (faizlə ölçmənin müddətinə) işləmə müddəti "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun olaraq, statistik və ya qeydedici cihazların ölçülərinin nəticələri ilə müəyyənləşdirilir. Ölçülərin nəticələri dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin tərtib etdiyi aktla rəsmiləşdirilir.

11.11. Enerjitəchizatı müəssisəsi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddətdə və həcmdə elektrik enerjisinin haqqını ödəmədiyi, elektrik enerjisi rejimlərinə, həmçinin reaktiv gücün optimal göstəricisinə, o cümlədən reaktiv gücün kompensasiya qurğularının iş rejimlərinə əməl etmədiyi, elektrik enerjisinin müqavilə göstəricisini aşdığı, enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı və ya qəza vəziyyəti ilə əlaqədar tətbiq edilən məhdudiyyət və birbaşa açılma grafiklərini yerinə yetirmədiyi hallarda dövlət elektroenergetika müəssisəsi enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanı görə maddi məsuliyyət daşıyır.

11.12. Enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən dövlət elektroenergetika müəssisəsindən qidalanan başqa enerjitəchizatı müəssisələrinə aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisi buraxıldıqda (bir və ya eyni zamanda bir neçə göstərici üzrə), təqsirkar enerjitəchizatı müəssisəsi buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanı görə dövlət elektroenergetika müəssisəsi qarşısında sonuncunun başqa enerjitəchizatı müəssisələrinə ödədiyi ödəniş dəyərində maddi məsuliyyət daşıyır.

11.13. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi sərəncamındakı elektrik qurğularının texniki vəziyyətinə, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasına və düzgün istismarına, enerji resurslarından səmərəli istifadəsinə, elektrik enerjisinin keyfiyyətinin təmin olunmasına və mövcud qaydalarla uyğun olaraq operativ intizama riayət edilməsinə, həmçinin *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* tələblərinə vaxtında icra olunmasına görə cavabdehlik daşıyır.

11.14. Elektrik qurğularının etibarlı və təhlükəsiz istismarını və enerji resurslardan qənaətlə istifadə olunmasını təmin etmək üçün dövlət elektroenergetika müəssisəsi aşağıdakıları yerinə yetirməyə borcludur:

11.14.1. tərkibindəki mərkəzi dispetçer xidməti vasitəsilə dövlət elektroenergetika müəssisəsinə operativ (əməli) cəhətdən tələb olunan elektrik stansiyalarının və yüksək gərginlikli elektrik şəbəkələrinin iş rejimini, avadanlıqların təmirə saxlanılmasını və başqa dövlətlərin elektroenergetika müəssisələri ilə paralel işləməsinə təmin etməyə;

11.14.2. ona məxsus olan elektrik qurğularının və mühafizə vasitələrinin texniki vəziyyətini yoxlamağa, profilaktik sınaqlar keçirməyə və təmir etməyə, həmçinin mövcud qaydalarla və normalarla müəyyən edilmiş həcmdə və müddətlərdə paylayıcı qurğuları, transformatorları və onların yerləşdiyi tikililəri təmir etməyə;

11.14.3. enerjisistemin dayanıqlı işini təmin etməyə;

11.14.4. rele mühafizələrinə və avtomatikaya qoyulmuş hədlərə (ustavka) riayət etməyə, onlarda müəyyən olunmuş müddətlərdə sazlama və profilaktik sınaq işlərini aparmağa;

11.14.5. *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* və ya enerjitəchizatı müəssisəsinin müraciətinə əsasən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin elektrik qurğularının iş ilə müəyyənləşdirilən elektrik enerjisinin keyfiyyətinə fasiləsiz, vaxtaşırı və epizodik nəzarət etməyə, şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

11.14.6. "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"nın tələblərinə uyğun olaraq, elektrik enerjisinə görə hesablaşma uçotunu təşkil etməyə;

11.14.7. elektrik qurğularına xidmət üçün tələb olunan ixtisaslı elektrotexniki heyətlə təmin etməyə, elektrik qurğularına xidmət edən heyəti öyrətməyə, təlimatlandırmağa və onları avadanlıqlaşdırılmış iş yeri ilə, mühafizə vasitələri ilə, alətlərlə, lazımi materiallarla və təlimatlarla təmin etməyə;

11.14.8. qəzaya və yanğına qarşı təhlükəsizlik texnikası üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

11.14.9. enerjiresurslarından səmərəli və qənaətlə istifadəyə, elektrik qurğularının texniki istismar qaydalının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, təlimatların, digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasına və səlahiyyəti daxilində digər məsələlərə nəzarət etmək üçün *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin (onların xidməti vəsiqələri (*şəxsiyyət vəsiqəsi ilə birlikdə*), nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında qərarın surəti və nəzarətin Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reystrində qeydiyyatla alınması barədə çıxarışı əsasında) günün istənilən vaxtı maneəsiz elektrik qurğularına buraxılmasını təmin etməyə;

11.14.10. elektrik enerjisinin *istehsalında, saxlanılmasında, ötürülməsində, paylanmasında, satışında, istehlakında və enerji effektivliyi sahəsində*, elektrik qurğularının layihələndirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, təmirində, həmçinin onların istismarında texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının və digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasında aşkar edilmiş pozuntu və çatışmazlıqların aradan qaldırılması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* ~~səlahiyyətli nümayəndələrinin~~ tələbləmələrini müəyyən olunmuş müddətlərdə yerinə yetirməyə. ^[179]

11.15. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi tabeliyində olan elektrik stansiyalarında, yüksək gərginlikli elektrik şəbəkələrində baş verən qəza və yanğın, həmçinin elektrik cərəyanının təsirindən insanların xəsarət alması haqqında Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin tabeliyində *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə* və müvafiq dövlət orqanlarına məlumat verməyə borcludur. ^[180]

Dövlət elektroenergetika müəssisəsi enerjitəchizatı müəssisəsinə onlar arasındakı hesablaşma uçot cihazındakı və ya uçot sxemindəki pozuntular, həmçinin tikililərinə və ya ərazisində yerləşən enerjitəchizatı müəssisəsinə məxsus elektrik qurğularındakı nasazlıqlar haqqında məlumat verməyə borcludur.

11.16. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi "Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na və "Gərginliyi 1000 völdən çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları"na əsasən ona məxsus elektrik qurğularının qorunmasını, onlara sərbəst keçməyi və yanaşmağı təmin etməli, kabel və hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında hər hansı bir obyektin tikintisinə, materialların yığılmasına, kabel və hava elektrik verilişi xətləri mənsub olan təşkilatın icazəsi olmadan torpaq və tikinti işlərinin aparılmasına yol verməməlidir.

11.17. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin ərazisindəki yarımstansiyaların tranzit hissəsində enerjitəchizatı müəssisəsinə aid şəbəkədə operativ əməliyyatlar, tikinti və təmir işləri aparmaq üçün enerjitəchizatı müəssisəsinə aid şəbəkədə operativ əməliyyatlar, tikinti və təmir işləri aparmaq üçün enerjitəchizatı müəssisəsinin elektrotexniki heyətinin bu qurğulara buraxılmasını təmin etməyə borcludur. İşlər başa çatdıqda enerjitəchizatı müəssisəsi öz hesabına işlər aparılmış əraziləri və tikililəri lazımi vəziyyətə gətirməyə borcludur.

11.18. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin mərkəzi dispetçer xidməti enerjisistemin sabit işləməsinə, enerji təchizatına təhlükə yaradan qəza vəziyyətlərinin qarşısının alınmasına və aradan qaldırılmasına məsuliyyət daşıyır.

Enerjitəchizatı müəssisəsinin yerli dispetçer xidməti operativ idarəçilik iyerarxiyasına görə özündən yuxarı pillədə yerləşən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin dispetçer xidmətinə tabedir və onların fəaliyyəti xüsusi təlimatla nizamlanır.

11.19. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi hesabat vermə qaydaları haqqındakı mövcud əsasnamələrə uyğun olaraq, təsdiq olunmuş formalarla, müəyyən edilmiş müddətlərdə enerjiresurslarından istifadə normalarına, texniki itkilər (texnoloji sərfiyyat) tapşırıqlarına əməl olunması, elektrik enerjisinin hasilatı, ötürülməsi və başqa göstəricilər haqqında Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə hesabat verməyə borcludur.

11.20. Enerjitəchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisinin verilişi və fasilələr tərəflər arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əsasən həyata keçirilir.

Elektrik enerjisi istehlakının məhdudlaşdırılması, həmçinin enerjitəchizatı müəssisəsinin yük qrafikinin tənzimlənməsi üzrə tədbirlər müvafiq təlimata uyğun həyata keçirilir.

12. MÜSTƏQİL ENERJİ İSTEHSALÇILARI İLƏ QARŞILIQLI MÜNASİBƏTLƏR

12.1. Müstəqil enerji istehsalçısına illik, rüblük və aylıq elektrik enerjisi istehsalı *və saxlanılması* üzrə sifariş, həmçinin sutkalıq yük qrafiklərinin əsas para-metrləri Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və İqtisadiyyat ~~və Sənaye~~ Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunur. ^[181]

Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə qoşulmuş müstəqil enerji istehsalçısının yerli dispetçer xidməti operativ idarəçilik iyerarxiyasına görə özündən yuxarı pillədə yerləşən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinin dispetçer xidmətinə tabedir, onların fəaliyyəti xüsusi təlimatla nizamlanır.

Dövlət elektroenergetika müəssisəsinə elektrik enerjisi buraxıldıqda, müstəqil enerji istehsalçısı və dövlət elektroenergetika müəssisəsi tərəfindən elektrik enerjisi istehsalı üzrə aylıq sifarişə əməl olunmalı və onun nəticələri barədə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə və *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə* rəsmi məlumat verilməlidir. ^[182]

Enerjitəchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisi buraxıldıqda, elektrik enerjisi istehsalı *və saxlanılması* üzrə aylıq sifarişə müstəqil enerji istehsalçısı və enerjitəchizatı müəssisəsi tərəfindən əməl olunmalı və onun nəticələri barədə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə və *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə* rəsmi məlumat verilməlidir.

Müstəqil enerji istehsalçısından dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə elektrik enerjisinin verilişi təsdiq olunmuş sifarişə uyğun aparılır.

12.2. Elektrik enerjisi istehsalı *və saxlanılması* üzrə aylıq sifarişə əsasən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinin dispetçer xidməti bu Qaydaların 12.1-ci bəndinə uyğun olaraq təsdiq edilmiş sutkalıq yük qrafiklərinin əsas parametrlərini nəzərə almaqla müstəqil enerji istehsalçısına elektrik enerjisinin sutkalıq yük qrafikini verir. ^[183]

12.2.3. Müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə verilən aktiv və reaktiv. elektrik enerjisinin hesablanması balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğacları vasitəsi ilə yerinə yetirilir. Hesablaşma elektrik sayğaclarının işi pozulduqda elektrik enerjisinə görə hesablaşma elektrik enerjisinin sutkalıq yük qrafikinə uyğun aparılır.

Hesablaşma elektrik sayğaclarının işçi vəziyyətdə saxlanılmasına və qorunmasına görə məsuliyyət onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun mülkiyyətçisinin üzərinə düşür.

12.4. *Müstəqil enerji istehsalçısı istehsal etdiyi elektrik enerjisinin istehlakçıya, dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinə sata bilər. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsi arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bu Qaydaların 5 nömrəli əlavəsinə uyğun bağlanılır.* ^[184]

Müstəqil enerji istehsalçısı ona məxsus elektrik şəbəkəsi, həmçinin dövlət elektroenergetika müəssisəsi və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsi ilə ötürmə və ya paylama qiymətlərini razılaşdırmaqla ötürücü və (və ya) paylayıcı şəbəkə vasitəsilə istehlakçıları elektrik enerjisi ilə təchiz edir. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə istehlakçı arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısı onlar arasında bağlanmış müqaviləyə uyğun tənzimlənir.

12.5. Müstəqil enerji istehsalçısından dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə verilən elektrik enerjisinin tarif qiyməti mövcud qanunvericiliyə əsasən müvafiq dövlət orqanı tərəfindən təsdiq edilir.

12.6. Müstəqil enerji istehsalçısından dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə verilən elektrik enerjisinə görə hesablaşma dövrü bir ay qəbul olunur.

Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi hesablaşma dövründə aldığı elektrik enerjisinin haqqını, müstəqil enerji istehsalçısına onlar arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddət ərzində ödəməlidir.

Hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddət ərzində müstəqil enerji istehsalçısının hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan

günədək ödəmə sənədindəki məbləğin 0,01 faizi miqdarında dəbbə (penya) verilməlidir.

Ödəmə sənədində səhv və ya sayğacın göstərişlərində anlaşılmazlıq aşkar olunarsa, dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi bu barədə müstəqil enerji istehsalçısına yazılı məlumat verməlidir. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi yazılı məlumat verdikdən sonra müstəqil enerji istehsalçısı on gündən gec olmayaraq hesablaşmanı və lazım gələrsə sayğacı yoxlamalı, bu yoxlamanın nəticələri haqqında müvafiq olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və ya enerjitəchizatı müəssisəsinə məlumat verməlidir. Sayğacın yoxlanılması və ya ödəmə sənədindəki səhv haqqında dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin məlumat verməsi, onu təqdim olunan ödəmə sənədi üzrə müəyyən olunmuş müddətdə ödənişdən azad etmir. Elektrik enerjisinin uçotunda səhv aşkar edildikdə, müstəqil enerji istehsalçısı Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddətindən kənara çıxmaq şərtilə elektrik sayğaclarının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması müddətindən sonrakı dövr üçün yenidən hesablaşma aparmalıdır. Əgər sayğac göstəricilərinin xətası *Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin* müəyyən etdiyi normalardan artıq deyilsə, onda bu xəta normal sayılır və yenidən hesablaşma aparılması tələb olunmur. Əgər yoxlamanın nəticələrinə görə yenidən hesablaşma aparmaq tələb olunarsa, onda növbəti dövr üçün ödəniş sənədləri yazıldıqda yenidən hesablaşma aparılır.

12.7. Müstəqil enerji istehsalçısının təqsirindən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə elektrik enerjisinin kəsirlə verildiyi hallarda müstəqil enerji istehsalçısı buraxılmamış elektrik enerjisinin iqtidat tarifi dəyərində müvafiq olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və ya enerjitəchizatı müəssisəsinə ödəniş ödəyir. Əgər müstəqil enerji istehsalçısının təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində dövlət elektroenergetika müəssisəsinə, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnməklə yararsız hala düşməsi və s.), bu halda müstəqil enerji istehsalçısı Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

12.8. Müstəqil enerji istehsalçısının təqsirindən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə buraxılmamış elektrik enerjisinin miqdarı aylıq sifarişlə və bu müddətdə şəbəkəyə buraxılmış faktiki elektrik enerjisinin fərqi ilə müəyyən edilir.

12.9. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və ya enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən müstəqil enerji istehsalçısından şəbəkəyə veriləcək elektrik enerjisinin təsdiq olunmuş aylıq sifarişi miqdarında elektrik enerjisi almaqdan imtina edildikdə, təqsirkar tərəf müstəqil enerji istehsalçısına istifadə olunmayan elektrik enerjisinin iqtidat tarifi dəyərində ödəniş ödəyir. İstifadəsindən imtina edilmiş elektrik enerjisinin miqdarı aylıq sifarişlə və bu müddətdə şəbəkəyə buraxılmış faktiki elektrik enerjisinin fərqi ilə müəyyən edilir. Əgər dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin təqsirindən baş vermiş qəza nəticəsində müstəqil enerji istehsalçısına ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının və avadanlığın zədələnməklə yararsız hala düşməsi və s.), bu halda təqsirkar tərəf Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq müstəqil enerji istehsalçısı qarşısında maddi məsuliyyət daşıyır.

Bu Qaydaların 12.10.1-ci və 12.10.2-ci bəndlərində göstərilən səbəblərlə əlaqədar istifadəsindən imtina edilmiş və dəymiş ziyanə görə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi müstəqil enerji istehsalçısı qarşısında maddi məsuliyyət daşımır.

12.10. Müstəqil enerji istehsalçısı aşağıda göstərilən səbəblərlə əlaqədar buraxılmamış elektrik enerjisinə və dəymiş ziyanə görə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında maddi məsuliyyət daşımır:

12.10.1. fors-majör hadisə ilə əlaqədar;

12.10.2. kənar şəxslərin düzgün olmayan hərəkətləri (səhvən birləşdirmə, açma və keçirmə, hava elektrik veriliş xətlərinin naqillərinin üzərinə kənar əşyaların atılması, hava və ya kabel elektrik veriliş xətlərinin mexaniki zədələnməsi və s.) nəticəsində baş vermiş qəzalarla əlaqədar;

12.10.3. dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin əvvəlcədən xəbərdar etməklə müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən elektrik və istilik qurğularında təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar.

12.11. Elektrik enerjisinin keyfiyyət göstəricilərinə görə dövlət elektroenergetika müəssisəsinin (enerjitəchizatı müəssisəsinin) və müstəqil enerji istehsalçısının məsuliyyəti mövcud qanunvericiliyə uyğun tərtib edilmiş tərəflər arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi ilə tənzimlənir.

12.12. Elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə təqsirkar tərəf və aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisi (faizlə ölçmənin müddətinə) işləmə müddəti "Ümumi təyinatlı elektrik şəbəkələrində elektrik enerjisinin keyfiyyətinə nəzarət və təhlili üzrə metodik göstərişlər"ə uyğun olaraq, statistik və ya qeydedici cihazların ölçülərinin nəticələri ilə müəyyənləşdirilir. Ölçülərin nəticələri müstəqil enerji istehsalçısının, müvafiq olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinin və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin tərtib etdiyi aktla rəsmiləşdirilir.

12.13. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyən edilmiş müddətdə elektrik enerjisinin haqqını ödəmədiyi, elektrik enerjisinin müqavilə göstəricisinə aşdığı hallarda müstəqil enerji istehsalçısı dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi qarşısında buraxılmış aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanə görə maddi məsuliyyət daşımır.

12.14. Müstəqil enerji istehsalçısı aylıq elektrik enerjisi sifarişinə, sutkalıq yük qrafikinə, həmçinin bu dövrdə reaktiv gücün optimal göstəricisinə əməl etmədiyi hallarda, dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi müstəqil enerji istehsalçısı qarşısında elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə və ya bununla əlaqədar dəymiş ziyanə görə maddi məsuliyyət daşımır.

12.15. Elektrik qurğularının etibarlı və təhlükəsiz istismarını və enerji resurslarından qənaətlə istifadə olunmasını təmin etmək üçün müstəqil enerji istehsalçısı aşağıdakıları yerinə yetirməyə borcludur:

12.15.1. öz idarəetmə ərazisində elektrik və istilik şəbəkəsinin təhlükəsiz, etibarlı və səmərəli işləməsinin təmin edən yerli dispetçer xidmətinin təşkil etməyə;

12.15.2. ona məxsus olan elektrik qurğularının və mühafizə vasitələrinin texniki vəziyyətini yoxlamağa, profilaktik sınaqlar keçirməyə və təmir etməyə, həmçinin mövcud qaydalarla və normalarla müəyyən edilmiş

12.15.3. həcməldə və müddətlərdə paylayıcı qurğuları, transformatorları və onların yerləşdiyi tikililəri təmir etməyə;

12.15.4. dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerjitəchizatı müəssisəsi tərəfindən rele mühafizələrinə, həmçinin avtomatikaya qoyulmuş hədlərə (ustavka) əməl etməyə, müəyyən olunmuş müddətlərdə sazlama və profilaktik sınaq işlərini aparmağa;

12.15.5. dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisəsinin və *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* tələbinə əsasən müstəqil enerji istehsalçısının elektrik qurğularının işi ilə müəyyənləşdirilən elektrik enerjisinin keyfiyyətinə fasiləsiz, vaxtaşırı və epizodik nəzarət etməyə, şəbəkəsində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

12.15.6. "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"nın tələblərinə uyğun olaraq, elektrik enerjisinə görə hesablaşma uçotunu təşkil etməyə;

elektrik qurğularına xidmət üçün tələb olunan ixtisaslı elektrotexniki heyətlə təmin etməyə, elektrik qurğularına xidmət edən heyəti öyrətməyə, təlimatlandırmağa və onları avadanlıqlaşdırılmış iş yeri ilə, mühafizə vasitələri, alətlərlə, lazımi materiallarla və təlimatlarla təmin etməyə;

12.15.7. qəzaya və yanğına qarşı təhlükəsizlik texnikası üzrə tədbirləri həyata keçirməyə;

12.15.8. enerji resurslarından səmərəli və qənaətlə istifadəsinə, elektrik qurğularının texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, təlimatların digər normativ sənədlərin tələblərinə əməl olunmasına və səlahiyyəti daxilində digər məsələlərə nəzarət etmək üçün *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* səlahiyyətli nümayəndələrinin (onların xidməti vəsiqələri *(şəxsiyyət vəsiqəsi ilə birlikdə)*, nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında qərarın surəti və nəzarətin Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reystrində qeydiyyatı alınması barədə çıxarışı əsasında) günün istənilən vaxtı maneəsiz elektrik qurğularına buraxılmasını təmin etməyə;

12.15.9. elektrik enerjisinin *istehsalında, saxlanması, ötürülməsində, paylanması, satışında, istehlakında və enerji effektivliyi sahəsində*, elektrik qurğularının layihələndirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, təmirində, həmçinin onların istismarında texniki istismar qaydalarının, təhlükəsizlik texnikası qaydalarının, elektrik qurğularının quraşdırılması qaydalarının və digər normativ sənədlərinin tələblərinə əməl olunmasında aşkar edilmiş pozuntu və çatışmazlıqların aradan qaldırılması haqqında *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin səlahiyyətli nümayəndələrinin* tələblərinə müəyyən olunmuş müddətlərdə

yerinə yetirməyə. ¹⁸⁵¹

12.16. Müstəqil enerji istehsalçısı ona məxsus elektrik stansiyasında elektrik və istilik qurğularının, avadanlığın zədələnməsi ilə əlaqədar baş verən qəzalar və yanğınlar, həmçinin elektrik cərəyanının təsirindən insanların xəsarət alması haqqında Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə və müvafiq dövlət orqanlarına məlumat verməyə borcludur.

Müstəqil enerji istehsalçısı müvafiq olaraq, dövlət elektroenergetika müəssisəsinə, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsinə onlar arasındakı hesablaşma uçot cihazlarındakı və uçot sxemindəki pozuntular, həmçinin tikililərinə və ya ərazisində yerləşən dövlət elektroenergetika müəssisəsinə və ya enerjitəchizatı müəssisəsinə məxsus elektrik qurğularındakı nasazlıqlar haqqında məlumat verməyə borcludur.

12.17. Müstəqil enerji istehsalçısı “Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları”na və “Gərginliyi 1000 volda çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizəsi qaydaları”na əsasən ona məxsus elektrik qurğularının qorunmasını, onlara sərbəst keçməyi və yanaşmağı təmin etməli, kabel və hava elektrik verilişi xətlərinin mühafizə zonalarında hər hansı bir obyektin tikintisinə, materialların yığılmasına, kabel və hava xətləri mənsub olan təşkilatın icazəsi olmadan torpaq və tikinti işlərinin aparılmasına yol verməməlidir.

12.18. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi, yaxud enerjitəchizatı müəssisəsi arasında bu Qaydalardan irəli gələn məsələlər üzrə fikir ayrılığı yarandıqda tərəflər Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə müraciət edə bilirlər.

“Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”na
1 nömrəli əlavə

**Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı,
elektrikləşdirilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent)
arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli**

MÜQAVİLƏSİ

Biz, _____, aşağıda imza _____ edənlər _____
e n e r j i t ə c h i z a t ı müəssisəsi _____ adından _____
(vəzifəsi) _____ şəxsində
və _____ (soyadı, adı, atasının adı) _____ abonent
adından _____ şəxsində
tərəflər _____
(vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı)
arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılır.

Müqavilənin şərtləri

Tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqısı və istehlakı ilə əlaqədar qarşılıqlı münasibətlərdə “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nı rəhbər tuturlar.

Abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini miqdarı _____ kVts və
dəyəri _____ manat

I rüb _____ kVts III rüb _____ kVts
II rüb _____ kVts IV rüb _____ kVts

Subabonentlər daxil olmaqla abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini
miqdarı _____ kVts və dəyəri _____ manat

(subabonentlər haqqında məlumatlar bu müqaviləyə əlavə edilir).

3. İstifadəsinə icazə verilmiş (qoşulmuş) transformatorların gücü _____ kVA

4. kV gərginlikli tərəfdə qoşulmuş elektrik qəbuledicilərin gücü _____ kVt

5. Reaktiv gücün optimal səviyyəsi _____ kVar

*Elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatlarında istehlakının reaktiv güc qurğuları (o cümlədən statik
kondensator batareyaları, sinxron mühərriklər) tərəfindən elektrik şəbəkəsinə ötürülən razılaşdırılmış reaktiv güc:*

_____ kVar. [\[86\]](#)

6. Abonentin elektrik qurğularının etibarlılıq kateqoriyası _____

7. Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans

mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti *qoşulma aktı ilə* müəyyən edilir. [\[87\]](#)

8. Enerjitəchizatı müəssisəsi bu müqavilə ilə müəyyənləşdirilmiş elektrik enerjisinin göstəricilərinə uyğun olaraq abonentin elektrik enerjisi ilə təchiz edir.

9. Hesablaşma elektrik sayğacları: _____ kV gərginlik tərəfində

_____ elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

_____ elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

10. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar yalnız tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğaclarının göstəricisinə əsasən aparılır (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldıqda onların əmsalı nəzərə alınmaqla). [\[88\]](#)

Abonentin baş transformatoru enerjitəchizatı müəssisəsinin elektrik veriliş xəttinə (EVX) bilavasitə qoşulduqda və hesablaşma elektrik saygacı baş transformatorun sonrakı orta (alçaq) gərginlik tərəfində quraşdırıldıqda, abonentlə hesablaşmalarda hər 1 kVt saat elektrik enerjisinə görə ödəniş müvafiq olaraq ikidolaqlı transformatorlar üçün 1,03 və üçdolaqlı transformatorlar üçün 1,05 yüksəldici əmsala vurulmalıdır. Bu halda balans mənsubiyyəti sərhədindən hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılmış yerə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabata yolu ilə _____ kVts (hesablaşma dövrü üçün) müəyyən edilir, həmin elektrik enerjisi itkisinə görə abonentdən əlavə ödəniş tutulmur və o abonentə buraxılmış elektrik enerjisi ilə cəmlənir.

Hesablaşma elektrik sayğacları tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmadıqda, hesablaşma elektrik saygacı quraşdırıldığı yerdən şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədinə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabata yolu ilə _____ kVts (hesablaşma dövrü üçün) müəyyən edilir və həmin elektrik enerjisi itkisi hesablaşma elektrik saygacının göstəricisinə əlavə edilir (yaxud çıxılır).

11. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar _____ istehlakçı qrupu üçün müəyyən edilmiş 1 kVts aktiv elektrik enerjisi _____ manat + (ƏDV) = _____ manat tarif üzrə aparılır. Tarif qiymətləri tənzimləndikdə bu müqavilədə müvafiq dəyişikliklər edilir.

12. Elektrik enerjisinə görə hesablaşma dövrü 1 ay qəbul olunur.

Enerjitəchizatı müəssisəsi hesablaşma dövründə abonentə buraxılmış elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini növbəti hesabat dövrünün (ayının) _____ dək abonentə

təqdim edir, sonrakı bir ay müddətində hesablaşma dövründəki elektrik enerjisinin haqqı abonent tərəfindən ödənilir. ~~Abonent hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından ona təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi beş bank günü ərzində enerjitəchizatı müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan gündəki ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01% miqdarında enerjitəchizatı müəssisəsinə dəbbə (penya) ödəyir. Elektrik enerjisi borcuna görə enerjitəchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə abonentin enerjitəchizatını dayandırmaq hüququna malikdir və enerjitəchizatı dayandırıldığı müddət üçün dəbbə (penya) tutulmur.~~ ^[89]

12-1. ~~Enerjitəchizatı müəssisəsi və abonent tərəfindən reaktiv güc əmsalının (tgφ) maksimum (tgφmax) və ya minimum (tgφmin) qiymət hədləri pozulduğu halda, hesablaşma dövründə hər 1 kVts aktiv elektrik enerjisinə nəzərdə tutulmuş tarifi üzrə hesablaşma elektrik saygacının aktiv enerji göstərişinin 5% məbləğində cərimə tətbiq olunur və alınan məbləği pozuntuya yol vermiş tərəf qarşı tərəfə ödəyir.~~

~~Elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatları: yay _____ qış _____.~~

~~Elektroenergetika sisteminin minimum yük saatları: yay _____ qış _____.~~ ^[90]

13. Tərəflər arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün nəzərdə tutulmuş hesablaşma elektrik saygaclarının alınması, quraşdırılması, istismara qəbul edilməsi, standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilməsi və istismarı “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nın 7.6-cı bəndinə uyğun həyata keçirilir.

Hesablaşma elektrik saygaclarının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə cavabdehlik onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun mülkiyyətçisinin üzərinə düşür.

14. Enerjitəchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkələrində təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar ehtiyat qida mənbəyi olmayan abonentin şəbəkədən açılması sayı və müddətləri

(say və müddəti)

15. “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nın 4.1-ci bəndinə və müvafiq təlimata uyğun olaraq tərəflərin birgə hazırladığı enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı ilə əlaqədar məhdudiyyət və birbaşa açılma qrafiklərinə əməl olunması abonent tərəfindən təmin olunur.

Qəzaların qarşısının alınması və ya ləğv edilməsi üçün enerjitəchizatı müəssisəsi istehlakçının (açılması insan həyatı üçün təhlükə yaradan, partlayışa, yanğına, məhsulun kütləvi zay olmasına, mürəkkəb texnoloji proseslərin pozulmasına və s. səbəb ola bilən elektrik qurğuları istisna olmaqla) elektrik qurğularım şəbəkədən açmaq hüququna malikdir.

16. Abonent tutduğu ərazidən, binadan köçdükdə, öz fəaliyyətini dayandırdıqda və ya ləğv edildikdə, o on gün əvvəl enerjitəchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinin ləğv olunması barədə müraciət etməli və sonuncu günə qədər istifadə etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir.

17. Abonent elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki enerji göstəricilərini artırmaq və ya azaltmaq istədikdə, o bu barədə enerjitəchizatı müəssisəsinə bir ay əvvəl müraciət etməlidir. Enerjitəchizatı müəssisəsi abonentin müraciətinə on gün ərzində baxır və razılıq verdikdə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində uyğun dəyişikliklər edilir.

18. “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nın ~~9.12-ci bəndindəki hallara görə Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən və ya~~ 9.13-cü bəndindəki (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) hallara görə enerjitəchizatı müəssisəsi əvvəlcədən xəbərdar etməklə abonentə elektrik enerjisi verilişini tam və ya qismən dayandıra bilər. ^[91]

18-1. Elektrik xətlərinin qanunsuz olaraq kəsilməsi və ya istehlakçıya “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 9.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) yazılı bildiriş göndərilmədən elektrik və ~~istilik~~ enerjisi verilməsinin dayandırılması qadağandır. ^[92]

19. Enerjitəchizatı müəssisəsinin abonent qarşısındakı məsuliyyəti “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nın 10-cu fəslinə uyğun müəyyən edilir.

20. Tərəflər arasında elektrik enerjisindən istifadədə mübahisəli məsələlər yarandıqda, enerjitəchizatı müəssisəsi və ya abonent məhkəməyə müraciət edə bilər.

21. Tərəflərin hüquqi ünvanları və onların hesablaşma hesabları:

Enerjitəchizatı müəssisəsi _____

(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____

VÖEN: _____

Kod: _____

VÖEN: _____

M/h No: _____

Abonent _____

(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____

VÖEN: _____

Kod: _____

VÖEN: _____

M/h №: _____

22. Tərəflər öz rekvizitlərinin dəyişdirilməsi barədə vaxtında rəsmi yazılı məlumat verirlər.

23. Bu müqavilə iki nüsxədə tərtib olunmuşdur. Onlardan biri enerjitəchizatı müəssisəsinə, digəri isə abonentə verilir.

İMZALAR:

Enerjitəchizatı müəssisəsi

Abonent

“Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”na
2 nömrəli əlavə

Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai iaşə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli

MÜQAVİLƏSİ

Biz, _____ aşağıda imza

edənlər

_____ e n e r j i t ə c h i z a t ı müəssisəsi

_____ adından

(vəzifəsi) _____ şəxsində
və _____
(soyadı, adı, atasının adı) _____ abonent
adından _____
tərəflər _____ şəxsində
(vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı)
arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılır.

Müqavilənin şərtləri

1. Tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqısı və istehlakı ilə əlaqədar qarşılıqlı mənasibətlərdə "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nı rəhbər tuturlar.
2. Abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini miqdarı _____ kVts və dəyəri _____ manat
Subabonentlər daxil olmaqla abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini miqdarı _____ kVts və dəyəri _____ manat
(subabonentlər haqqında məlumatlar bu müqaviləyə əlavə edilir).
3. İstifadəsinə icazə verilmiş (qoşulmuş) transformatorların gücü _____ kVA
4. kV gərginlikli tərəfdə qoşulmuş elektrik qəbuledicilərin gücü _____ kVt
5. Abonentin elektrik qurğularının etibarlılıq kateqoriyası _____
6. Enerji təchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti *qoşulma aktı* ilə müəyyən edilir.
7. Enerji təchizatı müəssisəsi bu müqavilə ilə müəyyənləşdirilmiş elektrik enerjisinin göstəricilərinə uyğun olaraq abonentin elektrik enerjisi ilə təchiz edir.
8. Hesablama elektrik sayğacları: _____ kV gərginlik tərəfində _____

elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

9. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar yalnız tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğaclarının göstəricisinə əsasən aparılır (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldıqda onların əmsalı nəzərə alınmaqla). [\[93\]](#)

Abonentin baş transformatoru enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik veriliş xəttinə (EVX) bilavasitə qoşulduqda və hesablaşma elektrik saygacı baş transformatorun sonrakı orta (alçaq) gərginlik tərəfində quraşdırıldıqda, abonentlə hesablaşmalarda hər 1 kVt saat elektrik enerjisinə görə ödəniş müvafiq olaraq, ikidolaqlı transformatorlar üçün 1,03 və üçdolaqlı transformatorlar üçün 1,05 yüksəldici əmsala vurulmalıdır, bu halda balans mənsubiyyəti sərhədindən hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılmış yerə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə _____ kVts (hesablama dövrü üçün) müəyyən edilir, həmin elektrik enerjisi itkisinə görə abonentdən əlavə ödəniş tutulmur və o, abonentə buraxılmış elektrik enerjisi ilə cəmlənir.

Hesablama elektrik sayğacları tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmadıqda, hesablaşma elektrik saygacı quraşdırıldığı yerdə şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədinə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə _____ kVts (hesablama dövrü üçün) müəyyən edilir və həmin elektrik enerjisi itkisi hesablaşma elektrik saygacının göstəricisinə əlavə edilir (yaxud çıxılır).

10. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar istehlakçı qrupu üçün müəyyən edilmiş 1 kVts aktiv elektrik enerjisi _____ manat + (ƏDV) = _____ manat tarif üzrə aparılır. Tarif qiymətləri tənzimləndikdə bu müqavilədə müvafiq dəyişikliklər edilir.

11. Elektrik enerjisinə görə hesablaşma dövrü 1 ay qəbul olunur.

Enerji təchizatı müəssisəsi hesablaşma dövründə abonentə buraxılmış elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini növbəti hesabat dövrünün (ayının) _____ dək abonentə təqdim edir, sonrakı bir ay müddətində hesablaşma dövründəki elektrik enerjisinin haqqı abonent tərəfindən ödənilir. Abonent hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından ona təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi beş bank günü ərzində enerji təchizatı müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan gündəki ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01% miqdarında enerji təchizatı müəssisəsinə dəbbə (penya) ödəyir. Elektrik enerjisi borcuna görə enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə abonentin enerji təchizatını dayandırmaq hüququna malikdir və

enerji təchizatı dayandırıldığı müddət üçün dəbbə (penya) tutulmur. [\[94\]](#)

11-1. Enerji təchizatı müəssisəsi və abonent tərəfindən reaktiv güc əmsalının (tgφ) maksimum (tgφmax) və ya minimum (tgφmin) qiymət hədləri pozulduqda halda, hesablaşma dövründə hər 1 kVts aktiv elektrik enerjisinə nəzərdə tutulmuş tarif üzrə hesablaşma elektrik saygacının aktiv enerji göstəricisinin 5% məbləğində cərimə tətbiq olunur və alınan məbləği pozuntuya yol vermiş tərəf qarşı tərəfə ödəyir.

Elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatları: yay _____ qış _____.

Elektroenergetika sisteminin minimum yük saatları: yay _____ qış _____.

12. Tərəflər arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün nəzərdə tutulmuş hesablaşma elektrik sayğaclarının alınması, quraşdırılması, istismara qəbul edilməsi, standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilməsi və istismarı "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 7.6-cı bəndinə uyğun həyata keçirilir.

Hesablama elektrik sayğaclarının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə cavabdehlik onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun mülkiyyətçisinin _____ üzərinə düşür.

13. Enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkələrində təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar ehtiyat qida mənbəyi olmayan abonentin şəbəkədən açılması sayı və müddətləri _____

(say və müddəti)

14. "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 4.1-ci bəndinə və müvafiq təlimata uyğun olaraq tərəflərin birgə hazırladığı enerjisistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı ilə əlaqədar məhdudiyyət və birbaşa açılma grafiklərinə əməl olunması abonent tərəfindən təmin olunur.

Qəzaların qarşısının alınması və ya ləğv edilməsi üçün enerji təchizatı müəssisəsi istehlakçının (açıqlması insan həyatı üçün təhlükə yaradan, partlayışa, yanğına, məhsulun kütləvi zay olmasına, mürəkkəb texnoloji proseslərin pozulmasına və s. səbəb ola bilən elektrik qurğuları istisna olmaqla) elektrik qurğularını elektrik şəbəkəsindən açmaq hüququna malikdir.

15. Abonent tutduğu ərazidən, binadan köçdükdə, öz fəaliyyətini dayandırdıqda və ya ləğv edildikdə, o on gün əvvəl enerji təchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinin ləğv olunması barədə müraciət etməli və sonuncu günə qədər istifadə etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir.

16. Abonent elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki enerji göstəricilərini artırmaq və ya azaltmaq istədikdə, o bu barədə enerji təchizatı müəssisəsinə bir ay əvvəl müraciət etməlidir. Enerji təchizatı müəssisəsi abonentin müraciətinə on gün ərzində baxır və razılıq verdikdə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində uyğun dəyişikliklər edilir.

17-1. Elektrik xətlərinin qanunsuz olaraq kəsilməsi və ya istehlakçıya “Elektrik enerjisi göndərən istifadə Qaydaları”nın 9.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qazsızlaşmanın qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) yazılı bildiriş göndərilmədən elektrik və istilik enerjisi verilməsinin dayandırılması qadağandır. [\[97\]](#)

20. Tərəflərin hüquqi ünvanları və onların hesablaşma hesabları:

Abonent _____
 _____ (adlı, ünvanlı)
 Bank rekvizitləri: H/h № _____
 VÖEN: _____
 Kod: _____
 VÖEN: _____
 M/h №: _____

22. Bu müqavilə iki nüsxədə tərtib olunmuşdur. Onlardan biri enerjitəchizatı müəssisəsinə, digəri isə abonentə verilir.

Enerji təhcizatı müəssisəsi

Abonent

Enerji təchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli

Biz, _____ aşağıda imza _____ edənlər

_____ enerji təchizatı müəssisəsi _____ adından

_____ (vəzifəsi) _____ şəxsində

və _____ (soyadı, adı, atasının adı) _____ abonent

adından _____ şəxsində

tərəflər _____ (vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı)

arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılır.

1. Tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqısı və istehlakı ilə əlaqədar qarşılıqlı münasibətlərdə "Elektrik enerjisindən istifadə qaydalarını" rəhbər tuturlar.

2. Abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini miqdarı _____
kVts və dəyəri _____ manat

I rüb _____ kVts III rüb _____ kVts
 II rüb _____ kVts IV rüb _____ kVts
 Subabonentlər daxil olmaqla abonentə illik buraxılacaq elektrik enerjisinin təxmini
 miqdarı _____ kVts və dəyəri _____ manat
 (subabonentlər haqqında məlumatlar bu müqaviləyə əlavə edilir).

3. İstifadəsinə icazə verilmiş (qoşulmuş) transformatorların gücü kVA

4. _____ kV gərginlikli tərəfdə qoşulmuş elektrik qəbuledicilərin gücü _____ kVt

5. Abonentin elektrik qurğularının etibarlılıq kategoriyası

6. Enerji təchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans məsuliyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti qosulma aktu ilə müəyyən edilir.

7. Enerji təchizatı müəssisəsi bu müqavilə ilə müəyyənləşdirilmiş elektrik enerjisinin göstəricilərinə uyğun olaraq abonentı elektrik enerjisi ilə təchiz edir.

8. Hesablama elektrik sayğacları kV gərginlik tərəfində

elektrik qurğusunun adı, sayğac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

elektrik qurğusunun adı, sayğac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

9. Elektrik enerjisinin göre hesablaşmalar yalnız tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans məsuliyyəti sərhəddində quraşdırılmış hesablaşma elektrik saygalarının göstəricisinə əsasən aparılır (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldıqda onların əmsali nəzərə

alınmaqla). [98]

Abonentin baş transformatoru enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik veriliş xəttinə (EVX) bilavasitə qoşulduqda və hesablaşma elektrik saygacı baş transformatorunda sonra orta (alçaq) gərginlik tərəfində quraşdırıldıqda abonentə hesablaşmalarda hər 1 kVt saat elektrik enerjisinə görə ödəniş müvafiq olaraq ikidolaqlı transformatorlar üçün 1,03 saat üçdolaqlı transformatorlar üçün 1,05 yüksəldici əmsala vurulmalıdır, bu halda balans mənsubiyyəti sərhəddindən hesablaşma elektrik saygacı quraşdırılımsa vəə qədd elektrik enerisi itikisi

(texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə _____ kVts (hesablama dövrü üçün) müəyyən edilir, həmin elektrik enerjisi itkisinə görə abonentdən əlavə ödəniş tutulmur və o abonentə buraxılmış elektrik enerjisi ilə cəmlənir.

Hesablama elektrik sayğacları tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmıqdada, hesablama elektrik saygacı quraşdırıldığı yerdən şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədinə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə _____ kVts (hesablama dövrü üçün) müəyyən edilir və həmin elektrik enerjisi itkisi hesablama elektrik saygacının göstərişinə əlavə edilir (yaxud çıxılır).

10. Elektrik enerjisinə görə hesablasmalar büdcədən maliyyələşdirilən istehlakçı qrupu üçün müəyyən edilmiş 1 kVts aktiv elektrik enerjisi _____ manat + (ƏDV) = _____ manat tarif üzrə aparılır. Tarif qiymətləri tənzimləndikdə bu müqavilədə müvafiq dəyişikliklər edilir.

11. Elektrik enerjisinə görə hesablama dövrü 1 ay qəbul olunur.

Enerji təchizatı müəssisəsi hesablama dövründə abonentə buraxılmış elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini növbəti hesabat dövrünün (ayının) _____ dək abonentə təqdim edir, sonrakı bir ay müddətində hesablama dövründəki elektrik enerjisinin haqqı abonent tərəfindən ödənilir. Abonent _____ hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından ona təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi beş bank günü ərzində enerji təchizatı müəssisəsinin hesabına köçürmədikdə hər bir gün üçün ödəniş aparılan gündəki ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01% miqdarında enerji təchizatı müəssisəsinə dəbbə (penya) ödəyir. Elektrik enerjisi borcuna görə enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl xəbərdar etməklə abonentin enerji təchizatını dayandırmaq hüququna malikdir və enerji təchizatı dayandırıldığı müddət üçün dəbbə (penya) tutulmur. ^[99]

11-1. Enerji təchizatı müəssisəsi və abonent tərəfindən reaktiv güc əmsalının (tgφ) maksimum (tgφmax) və ya minimum (tgφmin) qiymət hədləri pozulduğu halda, hesablama dövründə hər 1 kVts aktiv elektrik enerjisinə nəzərdə tutulmuş tarif üzrə hesablama elektrik saygacının aktiv enerji göstərişinin 5% məbləğində cərimə tətbiq olunur və alınan məbləği pozuntuya yol vermiş tərəf qarşı tərəfə ödəyir.

Elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatları: yay _____ qış _____.

Elektroenergetika sisteminin minimum yük saatları: yay _____ qış _____. ^[100]

12. Tərəflər arasında elektrik enerjisinə görə hesablama aparılması üçün nəzərdə tutulmuş hesablama elektrik sayğaclarının alınması, quraşdırılması, istismara qəbul edilməsi, standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilməsi və istismarı "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 7.6-cı bəndinə uyğun həyata keçirilir.

Hesablama elektrik sayğaclarının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə cavabdehlik onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun mülkiyyətçisinin _____ üzərinə düşür.

13. Enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkələrində təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar ehtiyat qida mənbəyi olmayan abonentin şəbəkədən açılması sayı və müddətləri _____

(say və müddəti)

14. "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 4.1-ci bəndinə və müvafiq təlimata uyğun olaraq tərəflərin birgə hazırladığı enerjisi sistemdə güc, elektrik enerjisi çatışmazlığı ilə əlaqədar məhdudiyyət və birbaşa açılma qrafiklərinə əməl olunması abonent tərəfindən təmin olunur.

Qəzaların qarşısının alınması və ya ləğv edilməsi üçün enerji təchizatı müəssisəsi istehlakçının (açılması insan həyatı üçün təhlükə yaradan, partlayışa, yanğına, məhsulun kütləvi zay olmasına, mürəkkəb texnoloji proseslərin pozulmasına və s. səbəb ola bilən elektrik qurğuları istisna olmaqla) elektrik qurğularını elektrik şəbəkəsindən açmaq hüququna malikdir.

15. Abonent tutduğu ərazidən, binadan köçdükdə, öz fəaliyyətini dayandırdıqda və ya ləğv edildikdə, o on gün əvvəl enerji təchizatı müəssisəsinə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinin ləğv olunması barədə müraciət etməli və sonuncu günə qədər istifadə etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir.

16. Abonent elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki enerji göstəricilərini artırmaq və ya azaltmaq istədikdə, o bu barədə enerji təchizatı müəssisəsinə bir ay əvvəl müraciət etməlidir. Enerji təchizatı müəssisəsi abonentin müraciətinə on gün ərzində baxır və razılıq verdikdə elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində uyğun dəyişikliklər edilir.

17. "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 9.12-ci bəndindəki hallara görə ~~Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən və ya 9.13-cü bəndindəki (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərdə nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla)~~ hallara görə enerji təchizatı müəssisəsi əvvəlcədən xəbərdar etməklə abonentə elektrik enerjisi verilişini tam və ya qismən dayandıra bilər. ^[101]

17-1. Elektrik xətlərinin qanunsuz olaraq kəsilməsi və ya istehlakçıya "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarımbəndlərdə nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) yazılı bildiriş göndərilmədən elektrik və istilik enerjisi verilməsinin dayandırılması qadağandır. ^[102]

18. Enerji təchizatı müəssisəsinin abonent qarşısındakı məsuliyyəti "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 10-cu fəslinə uyğun müəyyən edilir.

19. Tərəflər arasında elektrik enerjisindən istifadədə məbahisəli məsələlər yarandıqda, enerji təchizatı müəssisəsi və ya abonent məhkəməyə müraciət edə bilər.

20. Tərəflərin hüquqi ünvanları və onların hesablama hesabları:

Enerji təchizatı müəssisəsi _____

(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____

VÖEN: _____

Kod: _____

VÖEN: _____

M/h №: _____

Abonent _____

(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____

VÖEN: _____

Kod: _____

VÖEN: _____

M/h №: _____

21. Tərəflər öz rekvizitlərinin dəyişdirilməsi barədə vaxtında rəsmi yazılı məlumat verirlər.

22. Bu müqavilə iki nüsxədə tərtib olunmuşdur. Onlardan biri enerji təchizatı müəssisəsinə, digəri isə abonentə verilir.

İMZALAR:

Enerji təchizatı müəssisəsi

Abonent

MÜQAVİLƏSİ

e n e r j i t ə c h i z a t ı müəssisəsi _____ adından
 _____ (vəzifəsi)
 _____ şəxsində
 _____ (soyadı, adı, atasının adı) və
 _____ (ünvanı, soyadı, adı, atasının adı) _____ məişət abonentidir.
 tərəflər _____ arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlayırıq.

1. Tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqısı və istehlakı ilə əlaqədar qarşılıqlı münasibətlərdə "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nı rəhbər tuturlar.

2. Hesablaşma elektrik sayğacı:

3. Məişət abonentilə elektrik enerjisinə görə hesablaşma quraşdırıldığı yerdən asılı olmayaraq hesablaşma yalnız elektrik saygacının göstəricisinə əsasən aparılır (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldığı onların əmsalı nəzərə alınmaqla). Məişət abonentləri ilə elektrik enerjisinə görə hesablaşmada elektrik enerjisi itkiləri (texnoloji sərfiyyat) nəzərə alınmır və ona görə ödəniş tutulmur.

4. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar məişət abonentləri istehlakçı qrupu üçün təyin edilmiş 1 kVt aktiv elektrik enerjisi _____ manat tarif üzrə aparılır. Tarif qiymətləri tənzimləndikdə bu nəzərə alınır. *Elektrikşəbəkəsinə qoşulmuş elektrik qəbuledicilərinin gücü _____ kVt müəyyən edilir.* [104]

5. Elektrik enerjisinin görə hesablaşma dövrü 1 ay qəbul olunur. Özünəxidmət üsulu tətbiq edildikdə, hesablaşma kitabçasında müəyyən olunmuş gündən, yaxud enerjitetchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən elektrik enerjisi sərfinə görə ödəniş sənədi təqdim edildiyi gündən sonra məişət abonentı 10 gün müddətində poçt və ya bank şöbələri vasitəsilə elektrik enerjisinin haqqını ödəməlidir. Məişət abonentı müəyyən olunmuş gündən sonra 10 gün müddətində ödəniş sənədi üzrə sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə, sonrakı hər bir gün üçün ödəniş aparılan gündəkk ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01% miqdarında enerjitetchizatı müəssisəsinə dəkk (penya) ödəyir. Məişət abonentı bundan sonrakı 20 gün müddətində ödəniş sənədi üzrə sərf etdiyi elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə, dəkk (penya) tutulması hüququndan asılı olmayaraq, enerjitetchizatı müəssisəsi 3 gün əvvəl xəbərdar etməklə, onu enerjiyə görə bərk ödənilənədəkk elektrik şəbəkəsindən açə bilər. Elektrik şəbəkəsindən açıldığı müddətdə məişət abonentindən dəkk (penya) tutulmur.

6. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri məişət abonentinin hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirmək üçün saygac quraşdırılmış yərə maneəsiz buraxılmalıdırlar. Enerji təchizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri məişət abonentinin tələbi ilə xidməti vəsiqəni təqdim etməyə borcludurlar.

6-1. Elektrik xətlərinin qanunsuz olaraq kəsilməsi və ya istehlakçıya "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda (9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarımbəndlərdə nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla) yazılı bildiriş göndərilmədən elektrik və istilik enerjisi verilməsinin dayandırılması qadağandır. ^[106]

7. Tərəflər arasında elektrik enerjisindən istifadədə mübahisəli məsələlər yaranıqda, enerjitachizəti müəssisəsi və ya məişət abonentı bilavasitə məhkəməyə müraciət edə bilər.

8. Bu müqavilə iki nüsxədə tərtib olunmuşdur. Onlardan biri enerjitəchizatı müəssisəsinə, digəri isə məişət abonentinə verilir.

(imza)

(imza)

MÜQAVİLƏSİ

Biz, aşağıda imza edənlər _____
müstəqil enerji istehsalçısı adından _____
(vəzifəsi) _____
_____ şəxsində və
(soyadı, adı, atasının adı) _____
_____ dövlət elektroenergetika (enerjitəchizatı müəssisəsi adından) _____
_____ şəxsində
(vəzifəsi) _____
(soyadı, adı, atasının adı) _____
tərəflər arasında elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsi bağlanılır.

Müqavilənin şərtləri

1. Tərəflər elektrik enerjisinin alqı-satqısı və istehlakı ilə əlaqədar qarşılıqlı münasibətlərdə “Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”nı rəhbər tuturlar.
2. Müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən illik buraxılacaq elektrik enerjisinin miqdarı _____ kVts və dəyəri _____ manat
Rüblük və aylıq elektrik enerjisinin istehsalı və maksimal güc tapşırığı

I rüb			
Yanvar	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Fevral	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Mart	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
II rüb			
Aprəl	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
May	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
İyun	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
III rüb			
İyul	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Avqust	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Sentyabr	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
IV rüb			
Oktyabr	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Noyabr	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____
Dekabr	_____ kVs	maksimal güc _____	min kV _____

3. Aylıq tapşırığa uyğun olaraq dövlət elektroenergetika müəssisəsinin mərkəzi dispetçer xidmətinin verdiyi sutkalıq yük grafikinə əsasən müstəqil enerji istehsalçısı dövlət elektroenergetika müəssisəsinə (enerjitəchizatı müəssisəsinə) elektrik enerjisi buraxılmasını təmin edir.
4. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti *qoşulma aktı ilə* müəyyən edilir.
5. Hesablama elektrik sayğacları: _____ kV gərginlik tərəfində _____

elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi

6. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmış hesablaşma elektrik sayğaclarının göstəricisinə əsasən aparılır (ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparıldıqda onların əmsali nəzərə alınmaqla).

Hesablama elektrik sayğacları tərəflərin elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmadıqda, hesablaşma elektrik saygacı quraşdırıldığı yerdən şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədinə qədər elektrik enerjisi itkisi (texnoloji sərfiyyat) hesabat yolu ilə _____ kVts (hesablaşma dövrü üçün) müəyyən edilir və həmin elektrik enerjisi itkisi hesablaşma elektrik saygacının göstəricisinə əlavə edilir (yaxud çıxılır).

7. Elektrik enerjisinə görə hesablaşmalar müəyyən edilmiş tarif üzrə aparılır. 1 kVts aktiv elektrik enerjisi _____ manat + (ƏDV)= _____ manat. Tarif qiymətləri tənzimləndikdə bu müqavilədə müvafiq dəyişikliklər edilir.

8. Elektrik enerjisinə görə hesablaşma dövrü 1 ay qəbul olunur.

Müstəqil enerji istehsalçısı hesablaşma dövründə dövlət elektroenergetika müəssisəsinə (enerjitəchizatı müəssisəsinə) buraxılmış elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini növbəti hesabat dövrünün (ayının) ____dək ona təqdim edir, sonrakı iyirmi bank günü ərzində hesablaşma dövründəki elektrik enerjisinin haqqı dövlət elektroenergetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) tərəfindən ödənilir. Dövlət elektroenergetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) hər hansı bir səbəbdən, o cümlədən hesabında vəsait olmadığından ona təqdim edilmiş elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədi üzrə ödənişi iyirmi bank günü ərzində müstəqil enerji istehsalçısının hesabına köçürmədikdə, hər bir gün üçün ödəniş aparılan günədək ödəniş sənədindəki məbləğin 0,01% miqdarında müstəqil enerji istehsalçısına dəbbə (penya) ödəyir.

9. Tərəflər arasında elektrik enerjisinə görə hesablaşma aparılması üçün nəzərdə tutulmuş hesablaşma elektrik sayğacları müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən alınır, quraşdırılır, qüvvədə olan standartların müəyyən etdiyi müddətlərdə plan üzrə dəyişdirilir və istismar olunur.

Hesablama elektrik sayğaclarının qorunmasına və işçi vəziyyətdə saxlanılmasına görə cavabdehlik onların quraşdırıldığı elektrik qurğusunun mülkiyyətçisinin _____ üzərinə düşür.

10. Müstəqil enerji istehsalçısı elektrik şəbəkələrində təmir işlərinin aparılması ilə əlaqədar dövlət elektroenergetika müəssisəsinə (enerjitəchizatı müəssisəsinə) elektrik enerjisi verilişinin dayandırılması (elektrik enerjisinin məhdudlaşdırılması) müddətləri _____

(say və müddəti)

11. Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) arasında balans mənsubiyyəti sərhədində elektrik enerjisinin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə görə təqsirkar tərəf aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinin dəyərinin _____ məbləğində digər tərəfə ödəniş ödəyir. Əgər aşağı keyfiyyətli elektrik enerjisinin təsirdən tərəflərdən birinə ziyan dəymişdirsə (elektrik qurğularının, avadanlıqların zədələnərək yararsız hala düşməsi və s.), təqsirkar tərəf onun qarşısında Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq maddi məsuliyyət daşıyır.

12. Tərəflər arasında elektrik enerjisindən istifadədə mübahisəli məsələlər yarandıqda, müstəqil enerji istehsalçısı və ya dövlət elektroenergetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) məhkəməyə müraciət edə bilər.

13. Tərəflərin hüquqi ünvanları və onların hesablaşma hesabları:
Müstəqil enerji istehsalçısı _____

(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____
VÖEN: _____
Kod: _____
VÖEN: _____
M/h №: _____

Abonent _____
(adı, ünvanı)

Bank rekvizitləri: H/h № _____
VÖEN: _____
Kod: _____
VÖEN: _____
M/h №: _____

14. Tərəflər öz rekvizitlərinin dəyişdirilməsi barədə vaxtına rəsmi yazılı məlumat verirlər.
15. Bu müqavilə iki nüsxədə tərtib olunmuşdur. Onlardan biri müstəqil enerji istehsalçısına, digəri isə dövlət elektroenergetika müəssisəsinə (enerjitəchizatı müəssisəsinə) verilir.

İMZALAR:

Müstəqil enerji istehsalçısı _____ Dövlət elektroenergetika müəssisəsi
(enerjitəchizatı müəssisəsi)

“Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”na

6 nömrəli əlavə
-
Məişət abonentinin (özünəxidmət üsulu tətbiq edildikdə) elektrik enerjisi sərfinə görə birtipli
-
HESABLAŞMA KİTABÇASI (ödəniş sənədi) [107]
-
-
-

QƏBZ		BİLDİRİŞ	
Abonentin kodu:		Abonentin kodu:	
Abonentin soyadı, adı:		Abonentin soyadı, adı:	
Ünvan:		Ünvan:	
Ödəmə tarixi: hər ay _____ -dən _____ -dək		Ödəmə tarixi: hər ay _____ -dən _____ -dək	
Tarix	Sayğacın göstərişi	Tarix	Sayğacın göstərişi
dək		dək	
dən		dən	
fərq		fərq	
tarif		tarif	
məbləğ (manat)		məbləğ (manat)	
dərbba (penya) _____ gün üçün		dərbba (penya) _____ gün üçün	
C ə m i: (manat)		C ə m i: (manat)	

Ö _____ d _____ ə _____ m _____ ə aparılmış _____ bankın
Ödəmə aparılmış _____
bankın _____
(_____ p _____ o _____ ç _____ t _____ u _____ n _____) adı _____ və
ştamplı _____ (poçtun) _____
adı və ştamplı _____
Ödənildi: (manat) _____
Ödənildi: (manat) _____
Xəzinədarın imzası _____
Xəzinədarın imzası _____
Abonentin imzası _____
Abonentin imzası _____
-

“Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları”na

7 nömrəli əlavə

Enerjitəchizatı müəssisəsinin nümayəndələri tərəfindən məişət abonentinə (özünəxidmət üsulu tətbiq olunmadıqda) təqdim edilən elektrik enerjisi sərfinə görə birtipli

ÖDƏNİŞ SƏNƏDİ

QƏBZ	
Abonentin kodu:	
Abonentin soyadı, adı:	
Ünvan:	
Ödəmə tarixi: hər ay _____ -dən _____ -dək	
Tarix	Sayğacın göstərişi
dək	
dən	
fərq	
tarif	
məbləğ (manat)	

Enerjitəchizatı müəssisəsinin nümayəndəsinin imzası _____

dəbbə (penya) - _____	
gün üçün	
Cəmi: (manat)	

Ödəmə aparılmış bankın (poçtun) adı və ştamplı
Ödəndi: (manat) _____
Xəzinədarın imzası _____
Abonentin imzası _____

istifadə qaydaları"na _____ "Elektrik enerjisindən

8-nömrəli əlavə

~~Enerji təchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti haqqında (elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əlavə)~~

AKT ^[108]

"_____" 200____ - cü il _____
şəhər (rayon) _____

Biz, aşağıda imza edənlər _____
enerji təchizatı müəssisəsi adından _____

(vəzifəsi)

şəxsində və

(soyadı, adı, atasının adı)

abonent adından

şəxsində tərəflər

(vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı)

arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədini "Elektrik enerjisindən istifadə qaydaları"nın 5-ci fəslinə uyğun olaraq aşağıdakı kimi müəyyən edirik.

(elektrik qurğusunun adı, elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi müəyyən olunmuş yer)

(elektrik qurğusunun adı, elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi müəyyən olunmuş yer)

(elektrik qurğusunun adı, elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi müəyyən olunmuş yer)

İMZALAR:

Enerji təchizatı
müəssisəsi

Abonent

istifadə qaydaları"na

"Elektrik enerjisindən

9 nömrəli əlavə

Abonentin elektrik şəbəkəsinə qoşulmuş subabonentlər haqqında (elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əlavə)

MƏLUMAT

Subabonentin adı _____
illik buraxılacaq elektrik enerjisinin _____ kVts
təxmini miqdarı və dəyəri _____ manat
hesablaşma elektrik sayğacları _____ kV gərginlik tərəfdə

(elektrik qurğusunun adı, saygac quraşdırıldığı yuvanın nömrəsi)

elektrik enerjisinin tarif qiyməti _____ manat + (ƏDV) = _____ manat

elektrik şəbəkəsinə qoşulmuş elektrik qəbuledicilərinin gücü _____ kVt ^[109]

İMZA

Abonent

"Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na

10 nömrəli əlavə ^[110]

Reaktiv güc əmsalının maksimum və minimum qiymətləri

1. Elektrik şəbəkəsinə qoşulma nöqtəsində reaktiv güc əmsalının maksimum ($\text{tg}\varphi_{\text{max}}$) qiymətləri gərginlik siniflərinə uyğun təsnifatlandırılır:

Gərginlik sinifləri	$\text{tg}\varphi_{\text{max}}$
110 kV (154 kV) və daha yuxarı	0,5
35 kV	0,4
6 – 20 kV	0,35
0,4 kV	0,3

2. Elektrik şəbəkəsinə qoşulma nöqtəsində reaktiv güc əmsalının minimum qiyməti bütün gərginlik sinifləri üzrə $\text{tg}\varphi_{\text{min}} = 0$ müəyyən edilir.

3. Elektroenergetika sisteminin maksimum yük saatlarında reaktiv güc qurğuları (o cümlədən, statik kondensator batareyaları, sinxron mühərriklər) olan elektrik enerjisinin istehlakçıları tərəfindən alqı-satqı müqavilə münasibətində olduğu dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və ya enerji təchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə alqı-satqı müqaviləsində razılaşdırılmış halda və həcmərdə reaktiv gücün (enerjinin) ötürülməsi həyata keçirilir. Bu kateqoriyadan olan istehlakçılar üçün reaktiv gücün tənzimləmə müddətlərində reaktiv güc əmsalının minimum qiyməti sıfır ($\text{tg}\varphi_{\text{min}} = 0$) müəyyən edilir.

İSTİFADƏ OLUNMUS MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

- 31 yanvar 2006-cı il tarixli 30 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 59)
- 21 yanvar 2009-cu il tarixli 12 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, №01, maddə 32)
- 30 sentyabr 2009-cu il tarixli 157 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, № 10, maddə 846)
- 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49)
- 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183)
- 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738)
- 24 yanvar 2014-cü il tarixli 20 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 31 yanvar 2014-cü il, № 20, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 1, maddə 69)
- 14 fevral 2014-cü il tarixli 46 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 20 fevral 2014-cü il, № 37, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, №02, maddə 201)
- 16 iyul 2014-cü il tarixli 237 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2014-cü il, № 155; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 925)
- 26 fevral 2016-cı il tarixli 98 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 3 aprel 2016-cı il, № 69, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 4, maddə 772)
- 13 may 2016-cı il tarixli 195 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 20 may 2016-cı il, № 108, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 5, maddə 955)
- 9 mart 2017-ci il tarixli 78 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 10 mart 2017-ci il, № 53, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 3, maddə 478)
- 28 mart 2018-ci il tarixli 114 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 30 mart 2018-ci il, № 70, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, №3, maddə 624)
- 30 avqust 2018-ci il tarixli 367 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 2 sentyabr 2018-ci il, № 195, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, №8, maddə 1817)
- 17 oktyabr 2018-ci il tarixli 460 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 21 oktyabr 2018-ci il, № 237, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 10, maddə 2174)
- 9 iyun 2020-ci il tarixli 198 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 12 iyun 2020-ci il, № 111, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, № 6, maddə 788)
- 31 mart 2021-ci il tarixli 82 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 3 aprel 2021-ci il, № 67, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 3, maddə 301)
- 28 sentyabr 2021-ci il tarixli 285 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 1 oktyabr 2021-ci il, № 210, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 9, maddə 1084)
- 1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256)
- 11 noyabr 2021-ci il tarixli 348 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 16 noyabr 2021-ci il, № 247, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1271)
- 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402)
- 14 aprel 2022-ci il tarixli 156 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 403)
- 2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533)
- 5 avqust 2023-cü il tarixli 285 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 10 avqust 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 13 avqust 2023-cü il, № 171, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 8, II kitab, maddə 1268)
- 3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564)
- 4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568)
- 30 dekabr 2023-cü il tarixli 490 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 30 dekabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2023-cü il, № 288)
- 26 yanvar 2024-cü il tarixli 49 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 29 yanvar 2024-cü il, "Xalq" qəzeti, 1 fevral 2024-cü il, № 21)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

[1] 21 yanvar 2009-cu il tarixli 12 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, №01, maddə 32) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci, 7.16-cı, 8.7-ci, 8.15-ci və 12.6-cı bəndlərində "Agentliyin" sözü "Komitəsinin" sözü ilə əvəz edilmişdir.

24 yanvar 2014-cü il tarixli 20 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 31 yanvar 2014-cü il, № 20, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 1, maddə 69) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.6-cı, 6.1-ci bəndlərində, 11.15-ci bəndinin birinci abzasında, 11.19-cu bəndində, 12.1-ci bəndinin birinci, üçüncü və dördüncü abzaslarında, 12.16-cı və 12.18-ci bəndlərində "Sənaye və Energetika" sözləri "Energetika" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[2] 11 noyabr 2021-ci il tarixli 348 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 16 noyabr 2021-ci il, № 247, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1271) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 1.1-ci bəndin üçüncü abzasından "xüsusi" sözü çıxarılmışdır.

[3] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.1-ci bəndin səkkizinci abzasından "xüsusi" sözü çıxarılmışdır.

[4] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.1-ci bəndin doqquzuncu abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~sifarişçi – verilmiş texniki şərtlərə əsasən elektrik şəbəkəsinə qoşulması nəzərdə tutulan yeni, yenidən qurulan, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücü artırılan və enerjitechizata sxemini dəyişən elektrik qurğularının mülkiyyətçisi, yaxud bu qurğuları istifadəyə götürmüş hüquqi və fiziki şəxs;~~

[5] [2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 1.1-ci bəndin onuncu abzasına "istehsalı," sözündən sonra "saxlanması," sözü əlavə edilmişdir.

[6] [1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.1-ci bəndin on üçüncü abzasının sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda on dördüncü abzas əlavə edilmişdir.

[7] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.1-ci bəndin on dördüncü abzasın sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda on beşinci və on altıncı abzaslar əlavə edilmişdir.

[8] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.1-ci bəndin on altıncı abzasın sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda on yeddinci abzas əlavə edilmişdir.

[9] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 1.1-ci bəndin on yeddinci abzasının sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda on səkkizinci – iyirmi ikinci abzaslar əlavə edilmişdir.

[10] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.3-cü bəndin üçüncü abzası ləğv edilmişdir.

[11] [31 mart 2021-ci il tarixli 82 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 3 aprel 2021-ci il, № 67, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 3, maddə 301) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.3-cü bəndinə yeni məzmununda beşinci abzas əlavə edilmişdir.

[1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.3-cü bəndin beşinci abzası çıxarılmışdır.

[12] [30 dekabr 2023-cü il tarixli 490 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 30 dekabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2023-cü il, № 288) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 1.3-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[13] [28 mart 2018-ci il tarixli 114 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 30 mart 2018-ci il, № 70, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, №3, maddə 624) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.6-cı bəndində "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin "Dövlət Enerjinəzarət" İdarəsinin (bundan sonra - "Dövlət Enerjinəzarət" İdarəsi)" sözləri "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin (bundan sonra - Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi)" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.6-cı bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
1.6. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitechizata müəssisəsinin, müstəqil enerji istehsalçısının, istehlakçısının yeni və ya yenidən quraşdırılmış elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulması, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücün artırılması, enerjitechizata sxeminin dəyişdirilməsi bu Qaydalara uyğun olaraq, elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulmasına dair verilən texniki şərtlərə və ~~Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin (bundan sonra – Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi) istismara buraxılış aktına əsasən həyata keçirilir.~~

[3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1.6-cı bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
1.6. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerji təchizata müəssisəsinin, müstəqil enerji istehsalçısının yeni və ya yenidən quraşdırılmış elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulması, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücün artırılması və enerji təchizata sxeminin dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 27 avqust tarixli 234 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "İstehlakçıların elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizata şəbəkəsinə qoşulması Qaydaları"na uyğun olaraq verilən texniki şərtlərə və ~~Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin (bundan sonra – Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi) istismara buraxılış aktına əsasən həyata keçirilir.~~

[14] [1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 1.7-ci bənd əlavə edilmişdir.

[15] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 1.8-ci bənd əlavə edilmişdir.

[161] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 1.9-cu bənd əlavə edilmişdir.

[171] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2-ci hissə və 3.1-ci bənd ləğv edilmişdir.

[181] [31 mart 2021-ci il tarixli 82 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 3 aprel 2021-ci il, № 67, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 3, maddə 301) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.1-ci bəndinə yeni məzmununda ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.1-ci bəndin ikinci cümləsindən "alternativ və", "və Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə razılaşdırılmış" sözləri çıxarılmışdır.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.1-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
2.1. Yeni, yaxud yenidən qurulan, həmçinin enerjitəchizatı sxemini dəyişən enerjitəchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların və istehlakçıların elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulması üzrə texniki şərtlərin verilməsi "Elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulmasına dair texniki şərtlərin verilməsi qaydaları"na əsasən həyata keçirilir. *Müstəqil enerji istehsalçısının alternativ və bəzə olunan enerji mənbələri üzrə elektrik qurğularının şəbəkəyə qoşulmasına dair texniki şərtlər müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektroenergetika müəssisəsi və ya enerji təchizatı müəssisəsi arasında bağlanmış və Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə razılaşdırılmış şəbəkəyə qoşulma müqaviləsi ilə müəyyən olunur və bu zaman şəbəkəyə qoşulma həmin müqavilənin tələblərinə uyğun həyata keçirilir.*

[191] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.2-2.5-ci bəndləri ləğv edilmişdir.

[201] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.3-cü bəndin birinci cümləsində "Layihə təşkilatları" və beşinci cümləsində "Layihə təşkilatı" sözləri müvafiq olaraq "Layihəçilər" və "Layihəçi" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[211] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.4-cü bəndin dördüncü cümləsində "Layihə sənədlərində" sözləri "tikinti layihəsində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[28 mart 2018-ci il tarixli 114 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 30 mart 2018-ci il, № 70, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 3, maddə 624) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.4-cü, 2.5-ci, 3.2-ci, 3.7-ci, 6.4-cü, 7.15-ci bəndlərində (hər iki halda), 3.5-ci, 6.1-ci, 7.4-cü, 8.35-ci, 9.1-ci, 9.9-cu, 9.12-ci, 9.22-ci, 10.12-ci, 10.17-ci, 10.20-ci, 11.10-cu, 11.13-cü, 12.12-ci bəndlərdə, 9.3.4-cü, 9.3.8-ci, 9.3.9-cu, 9.8.1-ci, 9.8.3-cü, 9.8.5-ci, 9.12.8-ci, 9.12.9-cu, 10.18.5-ci, 10.18.9-cu, 10.18.10-cu, 10.24.1-ci, 10.24.2-ci, 11.14.5-ci, 11.14.9-cu, 11.14.10-cu, 12.15.5-ci, 12.15.8-ci, 12.15.9-cu yarımbəndlərdə, 6.2-ci bəndin ikinci abzasında, 9.8.2-ci yarımbənddə (hər iki halda) ismin müvafiq hallarında "Dövlət Enerjinəzarət" İdarəsi" sözləri ismin müvafiq hallarında "Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[221] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.5-ci bəndin birinci hissənin birinci cümləsində "Layihə təşkilatının" sözləri "Layihəçinin" sözü ilə edilmişdir.

12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 2.5-ci bəndin birinci hissənin ikinci cümləsində və ikinci hissədə "Layihə sənədlərinin" sözləri "tikinti layihəsinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[231] [1 noyabr 2021-ci il tarixli 333 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 4 noyabr 2021-ci il, № 239, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1256) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 12.5-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[241] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 3.1-ci bənddə "normativ sənədlərə" və "Layihə sənədləri" sözləri müvafiq olaraq "texniki normativ hüquqi aktlara" və "tikinti layihəsi" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 3.1-ci bəndindən "müəyyən edilmiş qayda üzrə razılaşdırılmış" sözləri çıxarılmışdır.

[251] [17 oktyabr 2018-ci il tarixli 460 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 21 oktyabr 2018-ci il, № 237, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 10, maddə 2174) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 3.2-ci bəndin birinci cümləsində "Layihə və tələb olunan həcmdə texniki təhvil-təslim sənədlərini" sözləri "bu Qaydaların 3.2-1-ci bəndində göstərilən sənədləri" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[11 noyabr 2021-ci il tarixli 348 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 16 noyabr 2021-ci il, № 247, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1271) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 3.2-ci bəndin üçüncü cümləsinə "müfəttişi tərəfindən" sözlərindən sonra "Energetika haqqında" və "Lisensiyalar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq" sözləri əlavə edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 3.2-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
3.2. Dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerjitəchizatı müəssisələrinin, müstəqil enerji istehsalçıların, istehlakçıların, o cümlədən subabonentlərin bütün yeni, yenidən qurulan, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücü artırılan və enerjitəchizatı sxemini dəyişən elektrik qurğuları istismara buraxılmadan əvvəl, onlar təhvil-təslim sınaqlarından keçirilərək, quraşdırma təşkilatından mövcud qaydalara uyğun aktla sifarişçi tərəfindən qəbul edilməlidir. Bundan sonra sifarişçi öz elektrik qurğularına baxış keçirmək və onların istismara buraxılmasına icazə almaq üçün həmin qurğuları, eləcə də bu Qaydaların 3.2-1-ci bəndində göstərilən sənədləri Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin müfəttişinə təqdim etməlidir. Sifarişçinin elektrik qurğusu texniki şərtlərin, Layihə, texniki təhvil-təslim sənədlərinin, "Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları"nın, tikinti normalarının və başqa normativ sənədlərin tələblərinə cavab verdikdə, həmçinin həmin qurğuya xidmət etmək üçün

hazırlanmış elektrotexniki heyət olduqda, *Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin* müfəttişi tərəfindən *“Energetika haqqında”* və *“Lisensiyalar və icazələr haqqında”* Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq elektrik qurğusuna istismara buraxılış aktı verilir.

3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, “Xalq” qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.2-ci bəndin birinci cümləsində “bütün yeni, yenidən qurulan, istifadə olunmasına icazə verilmiş gücü artırılan və enerji təchizatı sxemini dəyişən” sözləri “tikinti obyektlərinin” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[26] 17 oktyabr 2018-ci il tarixli 460 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 21 oktyabr 2018-ci il, № 237, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 10, maddə 2174) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na yeni məzmununda 3.2-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

11 noyabr 2021-ci il tarixli 348 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 16 noyabr 2021-ci il, № 247, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1271) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda 3.2-1-ci bəndə “təqdim etdiyi” sözlərindən sonra “ərizə və” sözləri əlavə edilmişdir.

[27] 3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, “Xalq” qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.2-1.2-ci yarımbəndindən “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi və” sözləri çıxarılmışdır.

[28] 11 noyabr 2021-ci il tarixli 348 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 16 noyabr 2021-ci il, № 247, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 11, maddə 1271) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda 3.2-1.8-ci bəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda 3.2-1.9-cu bənd əlavə edilmişdir.

[29] 14 aprel 2022-ci il tarixli 156 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 403) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na yeni məzmununda 3.2-2-ci bənd əlavə edilmişdir.

[30] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.3-cü bəndindən “xüsusi” sözü çıxarılmışdır.

[31] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.4-cü bəndin birinci cümləsindən “xüsusi” sözü çıxarılmışdır, həmin bəndin ikinci cümləsində “Xüsusi yaşayış” sözləri “Yaşayış” sözü ilə əvəz edilmişdir.

[32] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.5-ci bəndinə “yoxlanıldıqdan” sözündən sonra “Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi güc həddindən yuxarı elektrik qurğularına münasibətdə isə” sözləri əlavə edilmişdir.

[33] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3.7-ci bəndində (hər iki halda) “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin müfəttişi” sözləri “enerji təchizatı müəssisəsi” sözləri ilə, birinci cümləsində “müfəttişə” sözü “enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşına” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[34] 3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, “Xalq” qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 5.1-ci bəndində “elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əlavə edilən elektrik şəbəkələrinin balans mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti aktında qeyd olunur (8 nömrəli əlavə)” sözləri “qoşulma aktında qeyd olunur” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[35] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 5.3.1-ci yarımbənddən və 5.3.2-ci yarımbəndin birinci və ikinci abzaslarından “xüsusi” sözü çıxarılmışdır.

[36] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Azərbaycan” qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6.1-ci bənddə “normativ sənədlərə” sözləri “texniki normativ hüquqi aktlara” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6.1-ci bəndində “istehsalı, ötürülməsi, paylanması, satılması və istehlakında enerjiresurslarından səmərəli istifadə olunmasında” sözləri “istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması, satışı, istehlakı və enerji effektivliyi sahəsində” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[37] 28 mart 2018-ci il tarixli 114 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 30 mart 2018-ci il, № 70, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 3, maddə 624) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6.2-ci bəndinin birinci abzası ləğv edilmişdir.

[38] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6.2-ci bəndi ləğv edilmişdir.

[39] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6.3-cü bəndində “Elektrik qurğularının quraşdırılması qaydaları”na, “Elektrik qurğularının texniki istismar qaydaları”na, “Elektrik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası qaydaları”na” sözləri “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası”na, “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismar Qaydası”na və “Elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”na,” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[40] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 7.3-cü bəndində “quraşdırılmalı və standartların tələblərinə cavab verməlidir” sözləri “quraşdırılmalıdır” sözü ilə əvəz edilmişdir.

[41] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 7.6-cı bəndin ikinci abzasının ikinci cümləsindən “tələb olunduqda,” sözləri çıxarılmışdır, üçüncü cümləsi dördüncü cümlə hesab edilmişdir və yeni məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[\[42\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə «Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları»nda 7.9-cu bəndin birinci cümlədə «hesablaşması üçün» sözlərindən sonra «hər bir yaşayış sahəsi, o cümlədən» sözləri əlavə edilmişdir. və yeni məzmununda dördüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.9-cu bəndinə yeni məzmununda beşinci cümlə əlavə edilmişdir.

[\[43\]](#) [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.10-cu bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

7.10. İstismarda olan yaşayış binalarında məişət abonentlərinin mənzillərindəki hesablaşma elektrik sayğacları enerjitechizatı müəssisəsi tərəfindən öz vəsaiti hesabına çıxarılaraq, yaşayış binalarının girişində, yaxud pilləkən meydançalarında quraşdırıla bilər. Yeni yaşayış binalarında mənzillər üzrə məişət abonentlərinin hesablaşma elektrik sayğacları yaşayış binalarının girişində, yaxud pilləkən meydançalarında quraşdırılmalıdır. Bu hesablaşma elektrik sayğacları kənardan müdaxilə imkanı olmayan elektrik lövhəsində quraşdırılmalıdır.

[\[44\]](#) [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.11-ci bəndin birinci cümlədə "Yaşayış" sözü "Yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında), yaşayış" sözləri ilə əvəz edilmişdir və ikinci cümləyə "müəssisəsi" sözündən sonra "yaşayış evlərinin hasarının xarici tərəfində (hasar olmadıqda evin fasadında)," sözləri əlavə edilmişdir.

[\[45\]](#) [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.11-ci bəndin ikinci abzasdan (hər iki halda) "xüsusi" sözü çıxarılmışdır.

[\[46\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə «Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları»nda 7.13-cü bəndin üçüncü abzasının birinci cümləsində «hesablaşma» sözündən sonra «yalnız» sözü əlavə edilmişdir.

[\[47\]](#) [30 avqust 2018-ci il tarixli 367 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 2 sentyabr 2018-ci il, № 195, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, №8, maddə 1817) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci bəndinin birinci abzasında, 7.16-cı bəndində, 8.7-ci bəndinin üçüncü abzasının beşinci cümləsində, 8.15-ci bəndinin beşinci cümləsində və 12.6-cı bəndinin dördüncü abzasının beşinci cümləsində "Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[5 avqust 2023-cü il tarixli 285 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 10 avqust 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 13 avqust 2023-cü il, № 171, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 8, II kitab, maddə 1268) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 7.15-ci bəndin birinci abzasında, 7.16-cı bənddə, 8.7-ci bəndin üçüncü abzasının beşinci cümləsində, 8.15-ci bəndin üçüncü cümləsində və 12.6-cı bəndin dördüncü abzasının beşinci cümləsində "Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin" sözləri "İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[\[48\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə «Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları»nda 7.17-ci bəndin ikinci abzası çıxarılmışdır.

[\[49\]](#) [28 sentyabr 2021-ci il tarixli 285 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 1 oktyabr 2021-ci il, № 210, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 9, maddə 1084) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 7.18-ci və 7.19-cu bəndlər əlavə edilmişdir.

[\[50\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 8.2-ci bəndin üçüncü cümlə çıxarılmışdır və yeni məzmununda ikinci abzas əlavə edilmişdir.

[\[51\]](#) [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 8.2-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[\[52\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 8.9-cu bənd çıxarılmışdır.

[\[53\]](#) 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə «Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları»nda 8.14-cü bəndin birinci abzasında "beş bank günü ərzində" sözləri "bir ay müddətində" sözləri ilə əvəz edilmişdir, ikinci və üçüncü abzasları çıxarılmışdır.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.14-cü bəndində "(məişət abonentini istisna olmaqla)" sözləri "(o cümlədən məişət abonentini)" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[\[54\]](#) [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.15-ci bəndin üçüncü və dördüncü cümlələri çıxarılmışdır və altıncı cümləsi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

Əgər yoxlamanın nəticələrinə görə yenidən hesablaşma aparmaq tələb olunarsa, onda növbəti dövr üçün ödəniş sənədləri yazıldıqda yenidən hesablaşma aparılır.

[\[55\]](#) [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.17-ci bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

8.17. İstehlakçının (məişət abonentini istisna olmaqla) təqsirindən hesablaşma uçot cihazları zədələndikdə (plomb qoparıldıqda, baxış güşəsi sındırıldıqda və s.), uçot cihazlarının qoşulma sxemləri pozulduqda, uçot cihazlarından kənar özbaşına yük qoşulduqda enerjitechizat müəssisəsi onu elektrik şəbəkəsindən açmalı, elektrikqəbuləediciələrinin qoyulmuş gücü və hesablaşma elektrik sayğaclarının sonuncu dəfə əvəz olunması və ya qoşulma sxeminin yoxlanılması tarixindən istehlakçının (məişət abonentini istisna olmaqla) işləmə saatlarına görə Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş iddia müddəti daxilində yenidən hesablaşma aparılmalıdır. Yenidən hesablaşmaya görə əlavə ödənişin verilməsi istehlakçıya aşkar edilmiş pozuntu aradan qaldırılmadan təkrarən elektrik şəbəkəsinə qoşulmaq hüququ vermir.

[56] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 8.17-1-ci və 8.17-2-ci bəndlər əlavə edilmişdir.

[57] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 8.19-cu bəndin birinci cümləsində "İstehlakçı" sözündən sonra "(məişət abonentləri istisna olmaqla)" sözləri əlavə edilmişdir.

[58] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.20-ci bəndin ikinci abzasından "xüsusi" sözü və "və hər birinə istifadə etdikləri elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini müstəqil halda yazmaq üçün qəbzlər və bildiriş blankları olan hesablaşma kitabçalarını verir (özünəxidmət üsulu)" sözləri çıxarılmışdır.

[59] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.21-ci bəndin ikinci abzasına "hesab" sözündən sonra "açmalıdır" sözü əlavə edilmişdir, həmin abzasdan "xüsusi" sözü və "açır və istifadə edilən elektrik enerjisinə görə ödəniş sənədini müstəqil halda yazmaq üçün qəbzlər və bildiriş blankları olan hesablaşma kitabçasını verir (özünəxidmət üsulu)" sözləri çıxarılmışdır.

[60] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.22-ci bəndindən (hər iki halda) "xüsusi" sözü çıxarılmışdır.

[61] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.26-cı bəndindən "özünəxidmət üsuluna," sözləri çıxarılmışdır.

[62] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.27-ci, 8.32-ci və 8.33-cü bəndləri ləğv edilmişdir.

[63] [9 iyun 2020-ci il tarixli 198 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 12 iyun 2020-ci il, № 111, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, № 6, maddə 788) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.28-ci bəndinə yeni məzmununda dördüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.28-ci bəndində "Məişət abonentləri özünəxidmət üsuluna keçmədiyi halda, hesablaşma" sözləri "Hesablaşma" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[64] 16 iyul 2014-cü il tarixli 237 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2014-cü il, № 155; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 925) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na 8.34-cü bəndin birinci abzasına üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[28 sentyabr 2021-ci il tarixli 285 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 1 oktyabr 2021-ci il, № 210, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, № 9, maddə 1084) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 8.34-cü bəndin üçüncü cümləsi çıxarılmışdır.

[65] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 8.30-cu, 8.31-ci bəndlər, 8.33-cü bəndin ikinci abzası, 8.34-cü bəndin ikinci abzası və üçüncü abzasının ikinci cümləsi çıxarılmışdır.

[66] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 8.36 – 8.41-ci bəndlər əlavə edilmişdir.

[67] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.1-ci bəndindən "elektrik enerjisinin keyfiyyətinin təmin olunmasına və" sözləri çıxarılmışdır.

[68] 12 iyun 2013-cü il tarixli 124 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 21 iyun 2013-cü il, № 133; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, № 06, maddə 738) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.3.9-cu yarımbənddə "normativ sənədlərin" sözləri "texniki normativ hüquqi aktların" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[69] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.8-ci və 9.12-ci bəndləri ləğv edilmişdir.

[70] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-cü bəndində "dayandıra bilər" sözləri "dayandırır" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[71] [26 fevral 2016-cı il tarixli 98 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 3 aprel 2016-cı il, № 69, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 4, maddə 772) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13.5-ci yarımbəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilmişdir və yeni məzmununda 9.13.6-cı yarımbənd əlavə edilmişdir.

[72] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nda 9.13-cü bənd yeni redaksiyada verilmişdir və "Qeyd" hissəsində "bu Qaydaların 8.34-cü bəndinə uyğun olaraq onun elektrik enerjisi təchizatı dayandırılabilir" sözləri "qanunla müəyyən edilmiş məsulyyətə səbəb olur" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
9.13. Enerji təchizatı müəssisəsi üç gün əvvəl rəsmi xəbərdar etməklə aşağıdakı hallarda istehlakçıya elektrik enerjisi verilişini tam və ya qismən dayandırmaq hüququna malikdir:
9.13.1. elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsindəki göstəriciləri aşdıqda və ya müəyyən edilmiş elektrik enerjisi sərfi rejimlərini pozduqda;
9.13.2. enerji təchizatı müəssisəsinin elektrik şəbəkəsinə özbaşına elektrik qəbul ediciləri qoşduqda və ya elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsində müəyyənləşdirilmiş göstəricilərdən artıq şəbəkəyə güc qoşduqda;

~~9.13.3. istehlakçının təqsirindən, enerjitechizatı müəssisəsinin və ya başqa istehlakçıların elektrik qurğularının normal fəaliyyətini pozan göstəricilərə qədər elektrik enerjisinin keyfiyyətini aşağı saldıqda;~~
~~9.13.4. elektrikqəbulediciləri sayğacdən kənar elektrik şəbəkəsinə qoşduqda və ya elektrik enerjisinin uçotunun sxemi pozulduqda;~~
~~9.13.5. müəyyən edilmiş müddətlərdə ödəniş sənədləri üzrə sərf edilmiş elektrik enerjisinin haqqını ödəmədikdə;~~
~~9.13.6. istehlakçının (məişət abonentı istisna olmaqla) hesablaşma elektrik sayğacına baxış keçirmək və göstəricini yazmaq üçün enerjitechizatı müəssisəsinin səlahiyyətli nümayəndələri buraxılmadıqda.~~

[26 fevral 2016-cı il tarixli 98 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 3 aprel 2016-cı il, № 69, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 4, maddə 772) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-cü bəndin yeddinci abzasının birinci cümləsinə "dayandırılması" sözündən sonra "(dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatın aparılması ilə əlaqədar dayandırma halı istisna olmaqla)" sözləri əlavə edilmişdir.

[73] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə 9.13-1-ci bənd əlavə edilmişdir.

[26 fevral 2016-cı il tarixli 98 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 3 aprel 2016-cı il, № 69, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 4, maddə 772) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-1-ci bənddə "9.13.3-cü yarım bəndində" sözləri "9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarım bəndlərində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 9.13-1-ci bəndə "9.13.3-cü" sözlərindən sonra "(yalnız qəza işləri görüldükdə, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda)" sözləri əlavə edilmişdir və həmin bənddən "və istilik" sözləri çıxarılmışdır.

[74] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 9.13-2-ci və 9.13-3-cü bəndlər əlavə edilmişdir.

[75] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 10.2.3-cü yarım bəndindən "9.12," rəqəmləri çıxarılmışdır.

[76] 16 iyul 2014-cü il tarixli 237 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2014-cü il, № 155; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 925) ilə 10.18.9-cu, 11.14.9-cu və 12.15.8-ci yarım bəndlərə "xidməti vəsiqələri" sözlərindən sonra " , nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında qərarın surəti və nəzarətin Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların vahid məlumat reyestrində qeydiyyatı alınması barədə çıxarışı" sözləri əlavə edilmişdir.

[26 yanvar 2024-cü il tarixli 49 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 29 yanvar 2024-cü il, "Xalq" qəzeti, 1 fevral 2024-cü il, № 21) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 10.18.9-cu, 11.14.9-cu və 12.15.8-ci yarım bəndlərinə "xidməti vəsiqələri" sözlərindən sonra "(şəxsiyyət vəsiqəsi ilə birlikdə)" sözləri əlavə edilmişdir.

[77] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na yeni məzmununda 10.18.9-1-ci və 10.18.9-2-ci yarım bəndlər əlavə edilmişdir.

[78] 16 iyul 2014-cü il tarixli 237 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 22 iyul 2014-cü il, № 155; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 07, maddə 925) ilə 10.18.10-cu, 11.14.10-cu və 12.15.9-cu yarım bəndlərdən "səlahiyyətli nümayəndələrinin" sözləri çıxarılmışdır.

[79] [2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 11.14.10-cu yarım bəndində "istehsalında, ötürülməsində və satılmasında, enerjiresurslarından səmərəli istifadə olunmasında" sözləri "istehsalında, saxlanılmasında, ötürülməsində, paylanmasında, satışında, istehlakında və enerji effektivliyi sahəsində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[80] [14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 11.15-ci və 12.16-cı bəndlərin birinci abzaslarında "Nazirliyinə" sözü "Nazirliyin tabeliyində Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinə" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[81] 14 fevral 2014-cü il tarixli 46 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 20 fevral 2014-cü il, № 37, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014-cü il, № 02, maddə 201) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndində "İqtisadi İnkişaf" sözləri "İqtisadiyyat və Sənaye" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[13 may 2016-cı il tarixli 195 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Azərbaycan" qəzeti, 20 may 2016-cı il, № 108, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016-cı il, № 5, maddə 955) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndinin birinci abzasından "və Sənaye" sözləri çıxarılmışdır.

[82] 31 yanvar 2006-cı il tarixli 30 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, № 1, maddə 59) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndinin üçüncü və dördüncü abzaslarında "İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə" sözlərindən sonra "Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsinə" sözləri əlavə edilmişdir.

30 sentyabr 2009-cu il tarixli 157 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, № 10, maddə 846) ilə təsdiq edilmiş "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndinin üçüncü və dördüncü abzaslarında "Dövlət Əmlakının İdarə Edilməsi üzrə Dövlət Komitəsinə" sözləri "Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[5 avqust 2023-cü il tarixli 285 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 10 avqust 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 13 avqust 2023-cü il, № 171, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 8, II kitab, maddə 1268) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndin üçüncü və dördüncü abzaslarında "İqtisadi İnkişaf Nazirliyinə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə" sözləri "Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[83] [2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.1-ci bəndinin birinci və dördüncü abzaslarına və 12.2-ci bəndinə "istehsalı" sözündən sonra "və saxlanılması" sözləri əlavə edilmişdir.

[84] [30 dekabr 2023-cü il tarixli 490 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 30 dekabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2023-cü il, № 288) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.4-cü bəndi yeni redaksiyada verilmişdir.

əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

12.4. Müstəqil enerji istehsalçısı tərəfindən dövlət elektroenergetika müəssisəsinin və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsinin şəbəkəsinə elektrik enerjisinin verilməsi müvafiq olaraq, onunla dövlət elektroenergetika müəssisəsi və (və ya) enerjitəchizatı müəssisəsi arasında bağlanmış elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əsasən aparılır.

[85] [2 dekabr 2022-ci il tarixli 427 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin rəsmi internet saytı, 5 dekabr 2022-ci il, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 12, maddə 1533) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 12.15.9-cu yarım bəndində "istehsalında, ötürülməsində və satılmasında enerjiresurslarından səmərəli istifadə olunmasında" sözləri "istehsalında, saxlanılmasında, ötürülməsində, paylanmasında, satışında, istehlakında və enerji effektivliyi sahəsində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[86] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 5-ci hissəsinə yeni məzmununda ikinci abzas əlavə edilmişdir.

[87] [3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, "Xalq" qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 7-ci hissəsində, 2 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 6-cı hissəsində, 3 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 6-cı hissəsində və 5 nömrəli əlavə - "Müstəqil enerji istehsalçısı ilə dövlət elektro-energetika müəssisəsi (enerjitəchizatı müəssisəsi) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 4-cü hissəsində "bu müqaviləyə əlavə olunmuş aktla" sözləri "qoşulma aktı ilə" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[88] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 1 nömrəli əlavəyə 10-cu bəndin birinci abzasında «hesablaşmalar» sözündən sonra «yalnız» sözü əlavə edilmişdir.

[89] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 1 nömrəli əlavəyə 12-ci bəndin ikinci abzasında «beş bank günü ərzində» sözləri «bir ay müddətində» sözləri ilə əvəz edilmişdir, ikinci və üçüncü cümlələr çıxarılmışdır.

[90] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nə yeni məzmununda 12-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

[91] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə 18-ci hissəsində "9.13-cü bəndindəki" sözləri "9.13.3-cü yarım bəndindəki" sözləri ilə əvəz edilmişdir və 18-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

[28 mart 2018-ci il tarixli 114 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 30 mart 2018-ci il, № 70, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, № 3, maddə 624) ilə Qaydalara 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 18-ci hissəsində, 2 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 17-ci hissəsində, 3 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 17-ci hissəsində "Dövlət Enerjinəzarət" İdarəsinin" sözləri "Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 18-ci hissədən "9.12-ci bəndindəki hallara görə Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən və ya" sözləri çıxarılmışdır və həmin hissədə "9.13.3-cü yarım bəndindəki" sözləri "9.13-cü bəndindəki (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarım bəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla)" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[92] [9 mart 2017-ci il tarixli 78 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ("Xalq" qəzeti, 10 mart 2017-ci il, № 53, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 3, maddə 478) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 18-1-ci hissəsində "9.13.3-cü yarım bəndində" sözləri "9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarım bəndlərində" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın 1 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə istehsal, dəmir yolu nəqliyyatı, elektrifikasi edilmiş şəhər nəqliyyatı müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nin 18-1-ci hissəyə "9.13.3-cü" sözlərindən sonra "(yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda)" sözləri əlavə edilmişdir, həmin hissədən "və istilik" sözləri çıxarılmışdır.

[93] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 2 nömrəli əlavəyə 9-cu bəndin birinci abzasında «hesablaşmalar» sözündən sonra «yalnız» sözü əlavə edilmişdir.

[94] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 2 nömrəli əlavəyə 11-ci bəndin ikinci abzasının birinci cümləsində «beş bank günü ərzində» sözləri «bir ay müddətində» sözləri ilə əvəz edilmişdir, ikinci və üçüncü cümlələr çıxarılmışdır.

[95] [4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli](#) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"na 2 nömrəli əlavə - "Enerjitəchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi"nə yeni məzmununda 11-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

[96] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə 17-ci hissəsində "9.13-cü bəndindəki" sözləri "9.13.3-cü yarım bəndindəki" sözləri ilə əvəz edilmişdir

və 17-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 2 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-ci hissədən “9.12-ci bəndindəki hallara görə Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən və ya” sözləri çıxarılmışdır və həmin hissədə “9.13.3-cü yarım bəndindəki” sözləri “9.13-cü bəndindəki (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarım bəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla)” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[97] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə 17-ci hissəsində “9.13-cü bəndindəki” sözləri “9.13.3-cü yarım bəndindəki” sözləri ilə əvəz edilmişdir və 17-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

9 mart 2017-ci il tarixli 78 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 10 mart 2017-ci il, № 53, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 3, maddə 478) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na 2 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-1-ci hissəsində “9.13.3-cü yarım bəndində” sözləri “9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarım bəndlərində” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 2 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə qeyri-istehsal müəssisəsi, ticarət, ictimai işə və digər növ xidmət müəssisəsi (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-1-ci hissəyə “9.13.3-cü” sözlərindən sonra “(yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda)” sözləri əlavə edilmişdir, həmin hissədən “və istilik” sözləri çıxarılmışdır.

[98] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 3 nömrəli əlavəyə 9-cu bəndin birinci abzasında «hesablaşmalar» sözündən sonra «yalnız» sözü əlavə edilmişdir.

[99] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 3 nömrəli əlavəyə 11-ci bəndin ikinci abzasının birinci cümləsində «beş bank günün ərzində» sözləri «bir ay müddətində» sözləri ilə əvəz edilmişdir, ikinci və üçüncü cümlələr çıxarılmışdır.

[100] 4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, “Azərbaycan” qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na 3 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nə yeni məzmununda 11-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

[101] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-ci hissədən “9.12-ci bəndindəki hallara görə Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin tələbinə əsasən və ya” sözləri çıxarılmışdır və həmin hissədə “9.13.3-cü yarım bəndindəki” sözləri “9.13-cü bəndindəki (9.13.3-cü (yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda) və 9.13.6-cı yarım bəndlərində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla)” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[102] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə 17-ci hissəsində “9.13-cü bəndindəki” sözləri “9.13.3-cü yarım bəndindəki” sözləri ilə əvəz edilmişdir və 17-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

9 mart 2017-ci il tarixli 78 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 10 mart 2017-ci il, № 53, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 3, maddə 478) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na 3 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-1-ci hissəsində “9.13.3-cü yarım bəndində” sözləri “9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarım bəndlərində” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 3 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə büdcədən maliyyələşdirilən təşkilat (bundan sonra - abonent) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 17-1-ci hissəyə “9.13.3-cü” sözlərindən sonra “(yalnız qəza işləri görüldüyü, o cümlədən baş verən yanğının və ya qaz sızmasının qarşısı alındığı hallarda)” sözləri əlavə edilmişdir, həmin hissədən “və istilik” sözləri çıxarılmışdır.

[103] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 4 nömrəli əlavəyə 3-cü bəndin birinci cümləsində (ikinci halda) «hesablaşma» sözündən sonra «yalnız» sözü əlavə edilmişdir və «(ölçü transformatorları vasitəsilə ölçü aparılırdıqda, onların əmsalı nəzərə alınmaqla)» sözləri çıxarılmışdır.

[104] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 4 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə məişət abonentləri (əhali) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 4-cü hissəsinə yeni məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[105] 6 yanvar 2010-cu il tarixli 3 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, № 1, maddə 49) ilə 4 nömrəli əlavədən 5-ci bəndin ikinci - beşinci cümlələri çıxarılmışdır.

[106] 17 fevral 2012-ci il tarixli 39 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 02, maddə 183) ilə “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə məişət abonentləri (əhali) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nə 6-1-ci hissə əlavə edilmişdir.

9 mart 2017-ci il tarixli 78 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Xalq” qəzeti, 10 mart 2017-ci il, № 53, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, № 3, maddə 478) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na 4 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə məişət abonentləri (əhali) arasında elektrik enerjisinin alqı-satqısının birtipli Müqaviləsi”nin 6-1-ci hissəsində “9.13.3-cü yarım bəndində” sözləri “9.13.3-cü və 9.13.6-cı yarım bəndlərində” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[107] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti**, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 6 nömrəli əlavə - “Məişət abonentinin (özünə xidmət üsulu tətbiq edildikdə) elektrik enerjisi sarfına görə birtipli HESABLAŞMA KİTABÇASI (ödəniş sənədi)” ləğv edilmişdir.

[108] 3 noyabr 2023-cü il tarixli 401 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 4 noyabr 2023-cü il, “Xalq” qəzeti, 7 noyabr 2023-cü il, № 244, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1564) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 8 nömrəli əlavə - “Enerji təchizatı müəssisəsi ilə abonent arasında elektrik şəbəkəsinin balans mənsubiyyəti sərhədi və tərəflərin istismar məsuliyyəti haqqında (elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əlavə) Akt” ləğv edilmişdir.

[109] 14 aprel 2022-ci il tarixli 155 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı **qəzeti, 17 aprel 2022-ci il, № 79, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, № 4, maddə 402)** ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 9 nömrəli əlavə - “Abonentin elektrik şəbəkəsinə qoşulmuş subabonentlər haqqında (elektrik enerjisinin alqı-satqı müqaviləsinə əlavə) Məlumat”a yeni məzmununda yeddinci sətir əlavə edilmişdir.

[110] 4 noyabr 2023-cü il tarixli 405 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC-ın) rəsmi internet saytı, 7 noyabr 2023-cü il, “Azərbaycan” qəzeti, 8 noyabr 2023-cü il, № 245, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il, № 11, maddə 1568) ilə “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”na 10 nömrəli əlavə - “Reaktiv güc əmsalının maksimum və minimum qiymətləri” əlavə edilmişdir.